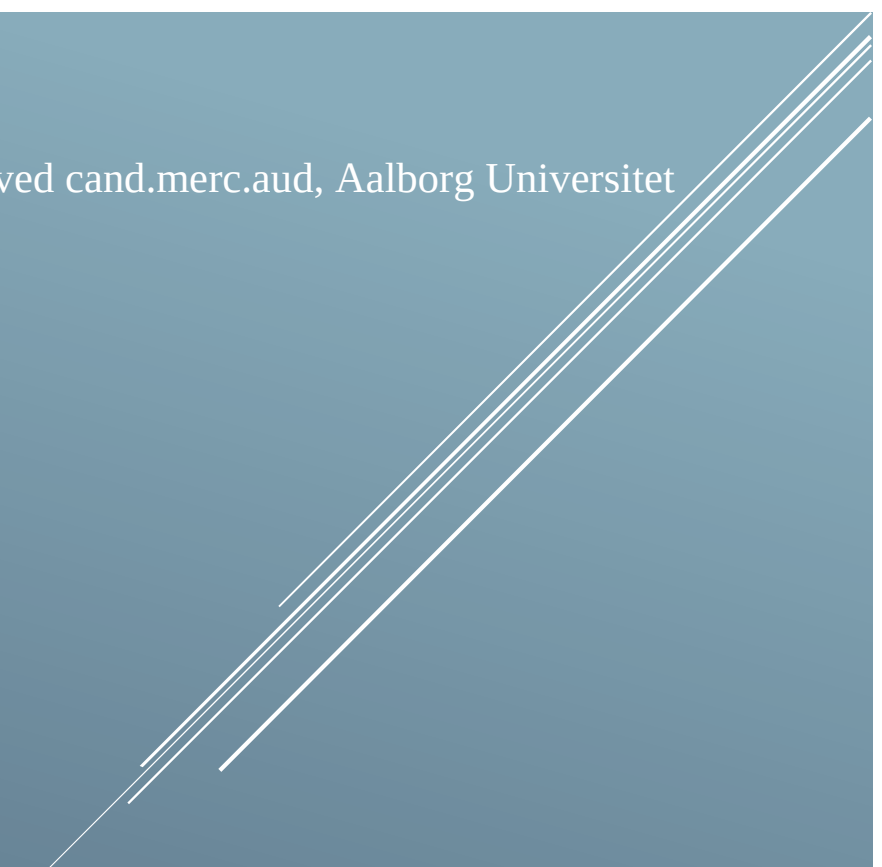

Specialeafhandling ved cand.merc.aud, Aalborg Universitet

GENERATIONSSKIFTE AF FAMILIEEJEDE SELSKABER

Planlægning og udførelse af generationsskifte

Af: Kasper Dahl Riis Christensen

Vejleder: René Yssing Rasmussen

Dato: 30. maj 2018

Antal anslag: 191.521

Abstract

This project intends to describe how a company owner, through planning, can transfer his company to his offspring, resulting in the lowest possible tax. In other words, the focus in this project is generational change. The relevance of the project is based on studies – from SKAT, among others - which shows that up to 23,000 family-owned companies in the coming years need a generational change, without the owners having a concrete plan for this. Based on this there have been conducted an analysis of a company owner's possibility to tax-free restructure his company for the purpose of generational change. These tax-free restructuring instruments is tax-free share exchange and tax-free splitting, which in connection with generational change, is made to facilitate the tax consequences of the transfer of a company. Furthermore, an analysis of a company owner's possibility of transferring a company with tax-related family succession, so that the transfer does not become taxable to the transferor, but instead the transferee enters into the deferred tax liability, has been conducted. There has also been a review of the new gift fee - 7% in 2018 - if the gift is in the form of a "business". Furthermore, the so-called A/B model, which, through a combination of tax law and company law, enables a transfer of some of the company without taxation. The above-mentioned theory is used for answering a fictitious case, to describe how a generational change can look in practice. The fictitious case concerns a Danish furniture factory located in "Nordjylland", named "Design Møbler A/S", where the company owner Ove has come to an age where the planning of a generation change will be relevant. Through the work with the theory and the answering of the case, it was concluded that there is no superior way to make a generational change, but this must be done based on the prerequisites of the company and the wishes of the family. However, it has also been concluded that it is possible to individually plan and construct a generational change according to the wishes that the company owner may have.

Table of Contents

Abstract	1
1. Indledning	7
2. Problemfelt.....	8
3. Afgrænsning.....	9
4. Metode	11
5. Aktieombytning	12
5.1 Motiver for aktieombytning	13
5.2 Skattepligtig aktieombytning	14
5.2.1 Anvendelse af skattepligtig aktieombytning	15
5.3 Skattefri aktieombytning.....	15
5.4 Grundlæggende betingelser for skattefri aktieombytning.....	16
5.4.1 Krav til selskabet	16
5.4.2 Stemmeflertals kravet	17
5.4.3 ABL § 36, stk. 3.....	19
5.4.4 Skattepligtig til Danmark.....	19
5.4.5 Vederlags kravet	19
5.4.6 Frister	20
5.5 Skattefri aktieombytning med tilladelse	21
5.5.1 Generationsskifte	22
5.5.2 Hæftelsesbegrænsning	22
5.5.3 Omstrukturering.....	23
5.5.4 Vilkårs fastsættelse og anmeldelse	23
5.5.5 Hvornår er en ændring væsentlig?	24

5.5.6 Afståelse af ejerandele	24
5.5.7 Salg af det erhvervende selskab	25
5.5.8 aktieklasserændringer	26
5.5.9 Yderligere omstruktureringer	26
5.5.10 Salg af aktiver	26
5.5.11 Frister for anmeldelse og retsvirkninger	27
5.6 Skattefri aktieombytning uden tilladelse	28
5.6.1 Objektive betingelser	29
5.7 De skattemæssige konsekvenser	31
5.8 Aktieombytning med eller uden tilladelse	32
6. Spaltning	33
6.1 Skattepligtige spaltning	34
6.1.1 Skattepligtig ophørsspaltning	34
6.1.2 Skattepligtig grenspaltning	35
6.1.3 Anvendelse af skattepligtig spaltning	36
6.2 Skattefri spaltning	36
6.2.1 Grundlæggende betingelser for skattefri spaltning	37
6.3 Skattefri spaltning med tilladelse	45
6.3.1 Generationsskifte	45
6.3.2 Uenighed mellem aktionærerne	45
6.3.3 Efterfølgende frasal af aktivitet/aktier	46
6.3.4 Spaltning af pengetankselskab	48
6.3.5 Vilkårsfastsættelse	48
6.4 Skattefri spaltning uden tilladelse	48

6.4.1 Holdingkravet	49
6.4.2 Flere selskabsdeltagere	50
6.4.3 Salg til koncernforbundne selskaber.....	50
6.4.4 Forholdet mellem aktiver og passiver.....	51
6.5 Skattemæssige konsekvenser af skattefri spaltning.....	52
6.5.1 De deltagende selskaber	52
6.5.2 For aktionæren	53
6.6 Skattefrispaltning med eller uden tilladelse	53
7. Skatteretlig familiesuccession.....	54
7.1 Personkredsen.....	54
7.2 Kravet til ejerandelene (pengetanks reglen).....	55
7.3 Konsekvensen for overdrageren.....	57
7.4 Konsekvensen for erhververen.....	58
7.5 Meddelelse til SKAT.....	58
8. Vederlaget i forbindelse med succession	58
8.1 Gaveafgift.....	59
8.2 Gaveafgift af en ”erhvervsvirksomhed”	59
8.3 Passivpost	61
8.4 Latente skatteforpligtelse – KSL § 33 C	62
9. Værdiansættelsen mellem interesseforbundne parter	62
9.1 2000 cirkulærerne.....	64
9.1.1 TSS 2000-09 – Aktier og anparter.....	64
9.1.2 TSS 2000-10 - Goodwill.....	65
9.2 2009 vejledningen – DCF modellen.....	67

10. A/B modellen	68
11. Case	69
11.1 Case beskrivelse	70
12. Case besvarelser	70
12.1 Første besvarelse	70
12.1.1 Aktieombytning/etablering af holdingstruktur	71
12.1.2 Familiesuccession	74
12.1.3 Gaveafgift	75
12.1.4 Ophørsspaltning af holdingselskab	76
12.1.5 Fordele og ulemper	79
12.2 Anden besvarelse	79
12.2.1 Aktieombytning/etablering af holdingstruktur	80
12.2.2 Opdeling af aktieklasser/kapitalforhøjelse	80
12.2.3 Fordele og ulemper	82
13. Konklusion	83
Litteraturliste	87
Bøger	87
Hjemmesider	87
PowerPoint fra undervisning	89
Love	89
Bilag	90
Bilag 1: Design Møbler A/S årsregnskab 2016	90
Bilag 2: Design Møbler A/S årsregnskab 2017	93
Bilag 3: Værdiansættelse af aktier efter TSS-2000-09 cirkulæret	96

Bilag 4: Beregning af goodwill efter TSS-2000-10 cirkulæret	97
Bilag 5: Opgørelse af pengetanks reglen i ABL § 36, stk. 6.....	98
Bilag 6: Opgørelse over forlods udbytteretten	99

1. Indledning

I Danmark er langt de fleste virksomheder både ejet og ledet af samme person, og kan altså betegnes som såkaldte familieejede virksomheder/selskaber. Denne styreform udgjorde således iflg. undersøgelser helt op til 80% af de danske virksomheder i 2017 (Pedersen 2017:5). Dertil kommer at undersøgelserne viser, at mange af disse virksomheder inden for de kommende år kræver et generationsskifte, fordi ejeren er oppe i årene. Samme undersøgelser viser imidlertid at ejeren sjældent har en plan for hvordan generationsskiftet skal foretages (ibid:26f). Der opstår derfor et ekstra stort behov for at planlægge og udføre generationsskifte i fremtiden – enten til den næste generation eller salg til tredjemand. Generationsskifte af selskaber kan imidlertid være en dyr affære, da der er tale om en overdragelse af formuegoder, der i skattemæssige henseender, som udgangspunkt skal beskattes. Man kan her stille spørgsmålstegn ved, hvorvidt det er muligt at planlægge og tilrettelægge et generationsskifte af et familieejet selskab, til grav for den ældre og yngre generation, selskabet og derigennem samfundet. Argumentet er her, at det igennem planlægning er muligt at lempe og/eller at udskyde beskatningen, således generationsskiftet skattemæssigt bliver optimeret. Dette kan f.eks. gøres ved omstrukturering af selskabet, således dette får den mest hensigtsmæssige struktur i forhold til det ønskede generationsskifte, hvilket kan betyde opdeling af aktiviteter, oprettelse af holdingstrukturer mv. Endvidere kan overdragelsen ske således, at denne ikke udløser skat for overdrageren, eller man kan få finasieret overdragelsen igennem selskabet. Planlægning og gennemførelse af generationsskifte kan dermed foretages meget individuelt fra selskab til selskab og ud fra de ønsker ejeren måtte have, og de forudsætninger som er i selskabet. Netop disse forskellige tilgange til planlægning samt udførelse af et traditionelt generationsskifte fra senior til junior, vil blive undersøgt i denne afhandling, med henblik på at optimere overdragelsens skattemæssige konsekvenser.

2. Problemfelt

Folketinget vedtog den 2. juni 2017 lov nr. 683 af 8. juni 2017, som havde til hensigt gradvist at sænke bo- og gaveafgiften fra 15% til 5% i 2020. Dette var begrundet i et ønske om at lette generationsskiftet for familieejede virksomheder, som ifølge skatteministeriet beskæftigede seks ud af 10 privatansatte i Danmark og stod for 70% af den danske eksport til udlandet i 2017 (Skatteministeriet 2017). Ønsket om at lempe generationsskiftet af disse virksomheder bliver yderligere underbygget ved, at skatteministeriet skønner, at omkring 23.000 familieejede virksomheder inden for de kommende år står over for et generationsskifte, som vil berører ca. 300.000 arbejdspladser (ibid).

Ud fra ovenstående og indledningen kan det konkluderes, at generationsskifte både er et meget relevant emne, men også at det er et område, som har politisk fokus. At det er et område, som har politisk fokus, betyder blandt andet, at det er et område under stor forandring, og dertil kommer at skatteretten generelt er et meget komplekst område at beskæftige sig med (Bille et al. 2015:5). Dette skyldes blandt andet, at skatteretten er i konstant forandring med ændring af regler, og at nye afgørelser hele tiden dikterer praksis. Dermed vil en gennemgang af en skatteydners muligheder for at overdrage sit selskab til næste generation være yderest relevant.

Den der driver et erhvervsmæssigt selskab tænker imidlertid sjældent over et generationsskifte, men har i stedet fokus på driften og på at opnå de bedst mulige økonomiske resultater (ibid:15). Dette resulterer ofte i, at selskabsejeren ikke har en plan for, hvorledes generationsskiftet skal foretages, og dette kan resultere i, at generationsskiftet ikke bliver gennemført på den skattemæssigt mest hensigtsmæssige/optimale måde. Argumentet er, at der igennem f.eks. omstruktureringsværktøjer kan ske en tilrettelæggelse af generationsskiftet, som skattemæssigt optimerer overdragelsen af selskabet både for selskabsejeren, men også for den næste generation (Olsen 2017:13).

Dertil kommer ABL § 34 regler om familiesuccession - som i sammenspil med omstruktureringsværktøjer og god planlægning - kan optimere de skattemæssige konsekvenser ved overdragelsen/generationsskiftet, men også de finansieringsproblemer som kan opstå ved en sådan overdragelse (ibid:14f). Der er flere væsentlige besparelser, som kan opnås, såfremt man tilrettelægger et generationsskifte i god tid – blandt andet fordi kernen i tilrettelæggelsen er en adskillelse af beskatningstidspunktet fra overdragelsestidspunktet.

Med afsæt i ovenstående, ønsker jeg at se nærmere på de skatteretlige muligheder for at foretage et generationsskifte inden for familien, nærmere bestemt til den næste generation. Endvidere ønskes der undersøgt hvilke muligheder en selskabsejer – og ikke en virksomhedsejer – har for at tilrettelægge et generationsskifte for at optimere de skattemæssige konsekvenser ved overdragelsen. Med baggrund heri lyder min problemformulering som følgende:

Hvilke muligheder har en selskabsejer for at overdrage sit selskab til junior i levende live, og hvordan gøres dette bedst mulig, set ud fra et skattemæssigt perspektiv?

3. Afgrænsning

Med udgangspunkt i ovenstående problemfelt ønsker jeg med min afhandling at se på de muligheder, en ejer af et selskab har, for at overdrage sit selskab til sit afkom – her forstået som en enkelt eller flere – i levende live, og hvorledes dette kan tilrettelægges/udføres skattemæssigt mest optimalt. Da jeg ønsker at undersøge de mest optimale muligheder for at overdrage et selskab til den næste generation, vil dette naturligt betyde et fokus på de muligheder, som betyder den laveste beskatning i forbindelse med generationsskiftet/overdragelsen. Derfor vil et af nøgleordene i projektet være ”skatteudskydelse”, eller en adskillelse af beskatningstidspunktet fra overdragelsestidspunktet.

På baggrund heraf vil projektet beskæftige sig med ABL § 34 regler om familiesuccession som muliggør en overdragelse af et selskab - til en nærmere afgrænset kreds af personer – uden at dette udløser beskatning for overdrageren. Jeg har i projektet valgt kun at se på generationsskifte til en selskabsejers afkom, hvilket har den konsekvens, at der er sket en afgrænsning af generationsskifte til nære medarbejdere i medfør af ABL § 35 og tidligere ejere i medfør af ABL § 35 A. Derudover ønsker jeg at undersøge en selskabsejers muligheder for generationsskifte, hvorfor der er sket en afgrænsning fra en virksomhedsejers mulighed for at overdrage sin virksomhed med succession i medfør af KSL § 33 C. Endeligt er der sket en afgrænsning overfor dødsboers mulighed for at overdrage et selskab i medfør af BAL § 27, da jeg ønsker at belyse, hvorledes en selskabsejer i levende live kan tilrettelægge og gennemføre et generationsskifte skattemæssigt mest optimalt.

Med afsæt i at jeg med projektet ønsker at belyse den optimale overdragelse/generationsskifte af et selskab, vil der i projektet blive gennemgået en selskabsejers mulighed for at omstrukturere sit selskab med henblik på tilrettelæggelse af generationsskiftet. Dette skyldes, at omstruktureringsværktøjerne – såfremt de foretages i god tid – kan være med til at optimere overdragelsen. Gennemgangen af omstruktureringsværktøjerne vil have et naturligt fokus på de skattefrie omstruktureringsmuligheder, da disse, alt andet lige, vil være de mest optimale. Jeg mener imidlertid ikke, man kan forklare de skattefrie værktøjer uden at have en forståelse for den bagvedliggende skattepligtige disposition. Dette skyldes, at den skattepligtige disposition er modstykket til den succession, som der i FUSL gives hjemmel til at fravige. Derved skal gennemgangen af den skattepligtige disposition være med til at forklare den skattefrie omstrukturering samt hjemlen til successionen.

Endvidere er det hensigten med gennemgangen af omstruktureringsværktøjerne at belyse, hvilke muligheder disse åbner - for selskabsejeren - for at gennemføre generationsskiftet så glat som muligt. De omstruktureringsværktøjer, som der vil blive belyst i projektet, er aktieombytning og spaltning. Her er foretaget en afgrænsning af værktøjet tilførsel af aktiver, da denne principielt skaber samme struktur som aktieombytning, men hvor det eksisterende selskab bliver holdingselskabet. Derved er der ikke sket en adskillelse af driftsrisikoen, som normalt vil ske ved hjælp af aktieombytning, da holdingselskabet her ofte vil være et nystiftet selskab (Olsen 2017:186). Såfremt det eksisterende selskab bliver holdingselskabet, vil kreditorkrav, som påhviler dette inden omstruktureringen, stadig påhvile holdingselskabet. Endvidere er der et grenkrav i forbindelse med tilførsel af aktiver, som besværliggør dette omstruktureringsinstrument. Yderligere er foretaget en afgrænsning af værktøjet fusion, da dette værktøj sældent bliver brugt i forbindelse med generationsskifte.

Ligeledes vil projektet inddrage en yderligere generationsmodel - eller måde at overdrage et selskab på - som ikke direkte er lovfæstet. Modellen er den såkaldte A/B model som især vil være fordelagtig, såfremt den benyttes i kombination med omstruktureringsværktøjerne (ibid:188). Ydermere vil der blive belyst andre aspekter, som ligger i forlængelse af ovenstående teorier, eller som er nødvendige for at forstå disse. Dette drejer som f.eks. om værdiansættelse af aktier ved interesseforbundne parter, passivpost mv. som vil/kan være relevante for at kunne overdrage aktier fra senior til junior. Endeligt er det hensigten, at ovenstående beskrevne teorier skal bruges til besvarelse af en opstillet case. Der vil i casen blive opstillet nogle forudsætninger, som skal danne grundlag for besvarelsen af problemformuleringen.

Dermed vil der i forbindelse med besvarelsen af casen illustreres, hvorledes selskabsejeren kan tilrettelægge/overdrage selskabet til næste generation ved hjælp af ovenstående teori.

4. Metode

Nærværende afsnit har til formål at beskrive projektets metode. Denne metode har til formål at skabe rammerne for projektets udarbejdelse og at sikre, at projektets empiri og analyse udarbejdes/behandles på en ensartet måde. Det er hensigten med afsnittet, at det skal give læseren en forståelse for, hvorledes projektet behandler det udvalgte retsområde/teori, og hvorledes projektet vil gribe analysen an.

Projektet har til formål at belyse, hvorledes en selskabsejer skatteretlig bedst kan overdrage sit selskab til junior i levende live, samt hvorledes et generationsskifte kan tilrettelægges. Ud fra dette vil projektets fokus være på de skatteretlige muligheder, der foreligger for at omstrukturere et selskab, således det klargøres til et generationsskifte, samt hvorledes selskabet overdrages til næste generation på den skattemæssigt mest optimale måde.

Projektets videnskabsteoretiske metodetilgang vil derfor være en juridisk metode. Projektet vil tage udgangspunkt i det retsgrundlag, som ligger til grund for de skatteretlige muligheder for at overdrage et selskab, hvorfor der f.eks. kan nævnes aktieavancebeskatningsloven, fusionsskatteloven, mv. Der vil ud fra dette, i projektet arbejdes med en retsdogmatisk metode, hvis formål er at beskrive den gældende ret (de *legis lata*), hvorfor det er den retsdogmatiske metodes intension at beskrive retstilstanden, som den er (Blume 2009:161). Retstilstanden er imidlertid under konstant forandring, og dertil kommer at retskilder ofte vil være åbent formuleret, hvorfor de vil være grundlag for fortolkning (ibid:159ff). Derfor vil der ved en beskrivelse af den gældende ret ofte være et krav om, at den der beskriver den foretager en kvalificeret og faglig vurdering af de forskellige retskilder, hvorfor en sådan beskrivelse godt kan tage form af en analyse uden, at den i sig selv skaber noget nyt (ibid:161).

Som beskrevet vil udgangspunktet for beskrivelsen af den gældende ret være retsgrundlaget (retsforskrifter), men til fortolkning af disse vil der endvidere blive brugt lærebøger. Lærebøger - om end forfatterne ikke er i en position med legitimation til at påvirke retstilstanden (Blume 2009:68) – er de en meget vigtig del af forståelsen af retstilstanden, og de kan dermed betegnes som en form for retskilde (ibid:62, 68). Ydermere argumenterer Peter Blume for, at der ikke længere er et ”hierarki” i retskilderne, hvorfor lærebøgerne forventes at være pålidelige og valide og derfor ikke forventes at være problematiske (ibid:69,

74). På trods af ovenstående vil lærebøgernes påstande sammenholdes med retsgrundlaget således, at der sammenholdes flere forskellige retskilder for på den måde at forstå gældende ret og for at sikre, at grundlaget for beskrivelsen bygger på det gældende retsgrundlag.

Ydermere vil der i projektet blive brugt en retspolitisk metode, som kan siges at tage skridtet videre end den retsdogmatiske metode. Ved en retspolitisk metode er der tale om, at man forsøger at fortolke og analysere den gældende ret og på baggrund af dette forsøger at komme med forbedringsforsalg. Der er altså tale om et forsøg på at definere, hvorledes den gældende ret bør være (ibid:165). Projektets hovedfokus vil dog være på den retsdogmatiske metode, men som tidligere beskrevet kan den retsdogmatiske metode godt være genstand for fortolkning, hvorfor der kan forekomme overlap af de to metoder.

Projektets empiri vil i overvejende grad være af kvalitativ art (Andersen 2013:136). Empirien som benyttes i projektet udgør lærerbøger og lovtekster, som skønnes at være pålidelige kilder, hvorfor validiteten af empirien ikke forventes at give problemer, jf. også tidligere omtale. Projektets proces er af deduktiv karakter, eftersom en allerede eksisterende teori anvendes til analyse af projektets problemstilling (ibid:31).

I det efterfølgende vil den teori, som er beskrevet i afgrænsningsafsnittet, blive beskrevet.

5. Aktieombytning

Aktieombytning dækker principielt over alle de transaktioner, hvor der afstås aktier, og hvor vederlaget for disse aktier er aktier i et andet selskab med en eventuel udligningssum. Selvom begrebet dækker alle transaktioner med bytning af kapitalandele, vil der i praksis ofte være tale om den transaktion, hvor en kapitalejer laver et apportindskud af sine kapitalandele i det erhvervede selskab ind i et nystiftet holdingselskab og på den måde får kapitalandele i dette erhvervende selskab (Olsen 2017:195). Kapitalejeren har på denne måde etableret en holdingstruktur og har nu kapitalandele i det erhvervende selskab, som ejer det erhvervede selskab. Den skattemæssige definition findes i ABL § 36, stk. 2 og lyder som følger:

”Ved ombytning af aktier, (...) forstås den transaktion, hvorved et selskab erhverver en andel i et andet selskabs aktiekapital med den virkning, at det opnår flertallet af stemmerne i dette selskab, eller, hvis det allerede har et sådant flertal, erhverver en yderligere andel ved til gengæld

for værdipapirer tilhørende aktionærerne i det andet selskab at tildele dem aktier eller anparter i det første selskab og eventuelt en kontant udligningssum” (ABL § 36, stk. 2).

Som det vil blive fremstillet senere i projektet, har den skatteretlige definition af aktieombytning betydning for hvilke transaktioner, som kan betragtes som skattefri aktieombytning, og det er derigennem en grundlæggende betingelse, at denne definition er overholdt.

5.1 Motiver for aktieombytning

Bevæggrundene for at foretage en aktieombytning kan være mange, men ofte vil hensigten være at etablere en holdingstruktur (pengetank), grundet planlægning af generationsskifte, for at afgrænse driftsrisikoen til driftsselskabet mv. Disse motiver er endvidere grunden til, at aktieombytning er et af de mest brugte omstruktureringsinstrumenter i dag, og det bliver ofte brugt som led i planlægningen af et generationsskifte i forsøget på at optimere overdragelsen skattemæssigt.

Selvom motivet til at foretage en aktieombytning kan have forskellig karakter, er motivet ofte i praksis etablering af en holdingstruktur. Motivet ligger i, at en holdingstruktur giver nogle skattemæssige fordele for kapitalejeren, som kapitalejeren ikke ville have, såfremt han ejede driftsselskabet personligt uden et holdingselskab. Dette skyldes, at selvom udbytte- og aktieavancebegrebet (jf. LL §§ 16 A og B) godt nok er idendiske for fysiske og juridiske personer, bliver beskatningen behandlet forskelligt (Michelsen et al. 2015:885). Forklaringen på denne forskellighed i den skattemæssige behandling af udbytte og aktieavancer fra selskaber og fysiske personer skal findes i ABL §§ 4 A, B og til dels C. I disse bestemmelser gives en definition på, hvad ABL kalder ”datterselskabsaktier” i § 4 A, ”koncernselskabsaktier” i § 4 B og ”skattefri porteføljeaktier” i § 4 C. Ved datterselskabsaktier forstås aktier, som ejes af et selskab, der ejer mindst 10% af selskabskapitalen i datterselskabet. Ved koncernselskabsaktier forstås aktier, som ejes af et selskab, hvor dette selskab har bestemmende indflydelse i datterselskabet. Ved skattefri porteføljeaktier forstås aktier, som ejes af et selskab, hvor disse aktier ikke er optaget til handel på et reguleret marked. Såfremt disse definitioner er opfyldt, kan disse aktier afstås skattefrit jf. ABL § 8. Der gives således hjemmel til, at selskaber, såfremt de ejer mindst 10% af selskabskapitalen, eller at disse aktier ikke er optaget på et reguleret marked, kan afstå disse uden, det udløser aktieavancebeskatning.

Endvidere kan et selskab, som opfylder enten definitionen i ABL §§ 4 A eller B, skattefrit modtage udbytte fra disse datterselskaber jf. SEL § 13, stk. 1 nr. 2 (ibid:886). Denne bestemmelse er lavet for at

undgå, at der sker en dobbelt beskatning af midler, der er tjent i et selskab, som et andet selskab ejer en væsentlig del af (10% eller mere), når det udlodder udbytte til moderselskabet. Hvis bestemmelsen i SEL § 13, stk. 1, nr. 2 ikke eksisterede, ville penge tjent i et datterselskab, som allerede er beskattet af selskabsskatten på 22%, blive beskattet som udbyttebeskatning, inden pengene kan bruges til investering mv. i moderselskabet, hvilket vil være u hensigtsmæssigt. Ovenstående betyder ydermere, at såfremt en kapitalejer gerne vil have midler ud fra sit holdingselskab, vil disse blive udbyttebeskattet, ligesom salg af holdingselskabsaktierne vil blive avancebeskattet, da personlige kapitalejere ikke opfylder definitionen i ABL §§ 4 A eller B (Werlauff 2016:344). Holdingstrukturen muliggør altså en opsparring af lavt beskattede midler – en såkaldt pengetank – og muliggør ydermere, at man kan adskille driftsrisikoen fra driftsselskabet. Ovenstående har endvidere den konsekvens, at ABL § 36 om skattefri aktieombytning kun er relevant for kapitalejere.

I projektets afgrænsning er det valgt, at hovedvægten skal være de skattefrie omstrukturingsværktøjer med henblik på generationsskifte. Der er alligevel valgt en kort belysning af det skattepligtige modstykke til de skattefrie omstrukturingsværktøjer for at forklare modstykket til successionen. Det er altså meningen, at belysningen af den skattepligtige disposition skal være med til at give en højere forståelse af den skattefri løsning. Med afsæt i dette vil den skattepligtige aktieombytning blive gennemgået, hvorefter den skattefri aktieombytning vil blive gennemgået.

5.2 Skattepligtig aktieombytning

I forbindelse med aktieombytning vil der ske en afståelse af aktierne i det erhvervede selskab med vederlag i aktier i det erhvervende selskab. I skatteretten - jf. ABL § 30 - vil der således være tale om en afståelse af aktier, som skal afståelsesbeskattes efter ABLs almindelige regler (Bille et al. 2015:64). Som det blev gennemgået i det foregående afsnit, vil selskaber – så længe de ejer mindst 10% af selskabskapitalen, eller aktierne ikke er børsnoteret – imidlertid kunne afstå aktier skattefrie, ligegyldigt hvilken form for vederlag, som selskabet modtager, hvorfor ABLs regler om skattefri aktieombytning ikke vil være relevant for selskaber. Regelsættet er derimod yderst relevant i forhold til personlige kapitalejere, da en aktieombytning her vil blive beskattet efter ABLs almindelige regler. Her vil den personlige kapitalejer blive beskattet som almindelig aktieavance, såfremt der vederlægges i kapitalandele, og vil såfremt der er tale om et kontantvederlag blive beskattet som udbytte. Forskellen på udbytte og avancebeskatning er, at ved udbyttebeskatning vil hele det udbetalte beløb komme til beskatning, hvorimod der

ved avancebeskatning blot skal afregnes skat af differencen mellem anskaffelsessummen og afståelsessummen (Olsen 2017:191).

Der er ved skattepligtig aktieombytning ikke hjemmel for at foretage ombytningen med tilbagevirkende kraft, hvorfor aktieombytningen vil have skatemæssig virkning fra overdragelsestidspunktet (Bille et al. 2015:64).

5.2.1 Anvendelse af skattepligtig aktieombytning

Endnu en gang kan det nævnes, at en skattepligtig aktieombytning ikke vil være relevant for kapitalejere som er selskaber, da der ikke vil være nogen forskel på, om ombytningen foretages skattepligtig eller skattefrit i medfør af ABL § 36. I relation til personlig kapitalejere kan den skattepligtige aktieombytning i sjældne tilfælde være mere hensigtsmæssig end den skattefrie aktieombytning. Situationen vil opstå, hvor den personlige kapitalejer har et stort underskud i aktieindkomsten, som kan bruges til at eliminere den beskatning, som vil opstå som konsekvens af den skattepligtige aktieombytning (Bille et al. 2015:65). I langt de fleste tilfælde i praksis vil en personlig kapitalejer dog foretage aktieombytning efter ABL § 36 om skattefrie aktieombytning. Som rådgiver er det dog vigtigt at være opmærksom på, at der kan forekomme situationer, hvor skattepligtige transaktioner er at foretrække, således der kan rådgives korrekt, omend situationen sjældent vil forekomme.

5.3 Skattefrie aktieombytning

Retsgrundlaget for skattefrie aktieombytning bygger – ligesom skattefrie spaltning – væsentlig på EU lovgivning, nærmere bestemt rådets direktiv 2009/133/EF (Olsen 2017:196). Direktivet 2009/133/EF for aktieombytning er implementeret i ABL – helt konkret § 36 – hvorimod skattefrie spaltning er implementeret i FUSL. Ved en skattefri aktieombytning kan man i Danmark – som det også vil blive fremstillet i gennemgangen af skattefrie spaltning – vælge mellem to forskellige spor. Erik Werlauff beskriver det som valget mellem det subjektive/direktivstyrede spor på den ene side, og det rent danske objektive spor på den anden side (Werlauff 2016:507). Det subjektive spor er kendetegnet ved, at det kræver forudgående tilladelse fra SKAT, og at der kræves en forretningsmæssig begrundelse. Det objektive regelsæt er kendetegnet ved, at der ikke kræves forudgående tilladelse fra SKAT, og at der ikke nødvendigvis behøver at være en forretningsmæssig begrundelse for omstruktureringen. Derimod opstår der på baggrund af den manglede forretningsmæssige begrundelse nogle betingelser for skattefriheden. Hvilket spor man

som rådgiver skal råde sine kunder til at benytte, afhænger af en konkret vurdering, og argumenterne for at vælge den ene frem for den anden vil blive gennemgået efter fremstillingen af de to spor.

Endvidere er der for skattefri aktieombytning – både med eller uden forudgående tilladelse fra SKAT – nogle grundlæggende betingelser, som skal være overholdt for at kunne gennemføre aktieombytningen skattefrit. Disse vil blive gennemgået i nedenstående, hvorefter skattefri aktieombytning med og uden tilladelse vil blive gennemgået.

5.4 Grundlæggende betingelser for skattefri aktieombytning

5.4.1 Krav til selskabet

Den første grundlæggende betingelse for skattefri aktieombytning ses i ABL § 36, stk. 1, hvoraf det fremgår hvilke selskaber, der kan foretage en skattefri aktieombytning. Dette er en fælles grundlæggende betingelse for både skattefri aktieombytning og spaltning, hvorfor der i denne første gennemgang vil være en mere dybdegående beskrivelse. Det fremgår af ABL § 36, stk. 1, at for at en aktieombytning kan gennemføres efter reglerne i FUSL §§ 9 og 11 – hjemmelen til den skattemæssige succession - er det en betingelse, at både det erhvervede, som det erhvervende selskab i en medlemsstat (EU), skal være defineret i artikel 3 i direktiv 2009/133/EF. Der gives endvidere hjemmel til, at selskaber uden for EU kan indgå i en skattefri aktieombytning, såfremt selskabet ”svarer” til et dansk aktie- eller anpartsselskab. Her lægges der blandt andet vægt på begrænset hæftelse og mulighed for vekslende ejerkreds mv. (Olsen 2017:201). En gennemgang af selskaber uden for Danmark ligger imidlertid uden for dette projekts beskæftigelsesområde, hvorfor jeg ikke vil beskæftige mig yderligere med dette.

De danske selskabsformer, som er nævnt i bilagene til artikel 3 i direktiv 2009/133/EF, er aktie og anpartsselskaber, hvorfor det som udgangspunkt er en betingelse jf. ABL § 36, stk. 1, at såvel det erhvervede som det erhvervende selskab i en ren dansk aktieombytning skal være enten et aktie eller anparts-selskab for at kunne gennemføres skattefrit.

Ydermere fremgår det af ABL § 36, stk. 1, 5 pkt., at der ligeledes er krav til, at såvel det erhvervede som det erhvervende selskab ikke må anses som skattemæssig transparent her i landet for at opnå skattefrihed. Dette betyder, at investeringsselskaber, kommanditselskaber og partnerselskaber som udgangspunkt ikke overholder reglen i ABL § 36, stk. 1, hvorfor disse selskabsformer ikke har mulighed for at foretage en

skattefri aktieombytning (ibid:202). I det følgende vil det blive gennemgået, hvorledes disse selskabsformer alligevel har mulighed for at gennemføre en ombytning skattefrit i medfør af ABL § 36, stk. 3.

5.4.2 Stemme flertals kravet

Som det blev beskrevet i ”Aktieombytning” i forbindelse med definitionen på en aktieombytning i ABL § 36, stk. 2, er det en grundlæggende betingelse, at denne definition er opfyldt, for at den skattefri aktieombytning kan foretages (Werlauff 2017:595). Som det fremgår af ABL § 36, stk. 2 er det en del af definitionen, at der i forbindelse med transaktionen ”*opnås flertallet af stemmerne*” (ABL § 36, stk. 2) i det erhvervede selskab, eller hvis der allerede er et sådan flertal, ”*erhverves yderligere andele*” (ABL § 36, stk. 2). Det erhvervende selskab skal således opnå et simpelt stemmeflertal i det erhvervede selskab, målt på selskabskapitalen i det erhvervede selskab, hvor der tages stilling til opdeling af stemmestærke samt stemmesvage aktieklasser (Olsen 2017:203). Hvis en aktionær ejer én stemme mere end 50% af stemmerne, vil kravet som udgangspunkt være opfyldt. Når der skal tages stilling til, hvorvidt kravet er opfyldt, skal der tages stilling til den reelle stemmeret frem for de formelle omstændigheder. Det skal således vurderes, om aktionæren, som ønsker at foretage en skattefri aktieombytning, reelt har bestemmende indflydelse, ligesom der skal tages stilling til ejeraftaler, vedtægter mv. Er der således ejeraftaler, som foreskriver, at der skal være enstemmighed ved større beslutninger, vil bestemmelsen i ABL § 36, stk. 2 naturligvis ikke være overholdt, som det var tilfældet i SKM2006.372LSR. (Olsen 2017:207). Det samme vil være tilfældet, hvis der forligger en vetoet til en minoritetsaktionær, da det erhvervende selskab ikke vil opnå bestemmende indflydelse efter aktieombytningen. Betydningen af ejeraftaler synes imidlertid at være mere vidtgående end blot enstemmighed eller vetoet. I TfS 2006.720 LSR fik en anpartshaver, som ejede anparter svarende til 52% af stemmerettighederne afslag på skattefri aktieombytningen, pga. en ejeraftale, hvori det fremgik, at alle væsentlige beslutninger skulle træffes på anpartshavermøder (ibid:206). Det fremgik dog ikke af ejeraftalen, at beslutningerne krævede enstemmighed, hvorfor anpartshaveren med 52% af stemmerne kunne bringe uoverensstemmelser til afstemning og med simpelt flertal afgøre uoverensstemmelsen. Bestemmelsen i ejeraftalen om at der skulle afholdes et anpartshavermøde fik samme betydning som en vetoet eller krav om enstemmighed, hvilket ikke synes at stemme overens med bestemmelsen i ABL § 36, stk. 2.

Endvidere giver bestemmelsen i ABL § 36, stk. 2 anledning til diskussion i de tilfælde, hvor et selskab er ejet af to aktionærer med 50-50. Bestemmelsen om erhvervelse af stemmeflertal synes i disse situationer ikke at være overholdt, og der har igennem tiden været flere afgørelser, som har taget stilling til dette, eller hvor bestemmelsen har været forsøgt omgået. Som det skal ses i fremvisningen, synes det afgørende dog at være, at bestemmelsen om stemmeflertal er overholdt på ombytningstidspunktet (Olsen 2017:203; Werluaff 2017:549). Et eksempel på dette ses i TfS.1999.787LR hvor to brødre begge ejede 50% af kapitalen i et selskab. Den ene bror erhvervede en lille aktiepost fra den anden bror for på den måde at opfylde flertalsbestemmelsen i ABL § 36, stk. 2. Ligningsrådet gav afslag på den skattefri aktieombytning med den begrundelse, at den lille aktiepost var overdraget alene med det formål at gøre aktieombytningen skattefri. Efter sagen kom for ombudsmanden, blev der dog alligevel givet tilladelse med den betingelse, at broderen ikke måtte afstå aktierne i det erhvervende selskab i en periode på tre år (Olsen 2017:204). Ligeledes er der i SKM2008.182 SR og SKM2009.646 SR givet tilladelse til en skattefri aktieombytning, da bestemmelsen om stemmeflertal på ombytningstidspunktet var overholdt, men hvor der umiddelbart efter ombytningen skulle ske en kapitalforhøjelse, således at stemmeflertallet efter kapitalforhøjelsen ikke længere var overholdt (ibid:205). Disse afgørelser synes at vise, at bestemmelsen om, at der skal erhverves et stemmeflertal i forbindelse med aktieombytningen, skal være overholdt på ombytningstidspunktet, og at eventuelle efterfølgende dispositioner ikke har betydning.

Ny praksis fra SKATs side synes dog at trække i en ny retning med afgørelsen SKM2012.504SR. I afgørelsen ejede en kapitalejer 100% af selskabskapitalen, og stemmeflertalskravet var derfor overholdt. Kapitalejeren ønskede at foretage en skattefri aktieombytning, og i umiddelbar forlængelse af denne at lade en anden kapitalejer tegne nye aktier (kapitalforhøjelse) i det erhvervede selskab, således selskabet var ejet 50-50. SKAT fandt – modsat de tidligere nævnte afgørelser – at dispositionerne skulle ses samlet, hvorfor der blev givet afslag. Birgitte Olsen skriver herom, at SKM2008.182 SR og SKM2009.646 SR stadig må antages at være gældende praksis (Olsen 2017:206). Den juridiske vejledning C.D.6.3.3.1 omtaler ligeledes de to domme og skriver – som afgørelserne også er et udtryk for – at der ingen hindring er for en kapitalforhøjelse efter ombytningen foretages, så længe flertalskravet på ombytningstidspunktet er overholdt (SKAT 2018a).

Endvidere fremgår det af ABL § 36, stk. 2, 2. pkt., at betingelsen om at det erhvervende selskab skal opnå stemmeflertal i det erhvervede selskab anses som opfyldt, også selvom der i umiddelbar forlængelse

af en aktieombytning sker en spaltning af det erhvervende selskab. Det er hermed indskrevet i loven, at aktieombytning kan benyttes i kombination med andre omstrukturingsværktøjer, og dette benyttes ofte i praksis (Olsen 2017:207).

5.4.3 ABL § 36, stk. 3

I ABL § 36, stk. 3 gives der tilladelse til at foretage en skattefri aktieombytning, i de tilfælde, hvor et selskab erhverver hele selskabskapitalen i et andet selskab eller erhverver resten af kapitalen således, at hele kapitalen er ejet af det erhvervende selskab forudsat, at vederlaget sker i kapitalandele og en eventuel kontantudligningssum. Som udgangspunkt kan det synes, at § 36, stk. 3 og stk. 2 overlapper hinanden, da det erhvervende selskab i stk. 2 skal erhverve et stemmeflertal. De tilfælde, hvor aktieavancebeskatnings § 36, stk. 3 kan benyttes, er dog tilfælde, hvor der ikke er tale om et selskab i en medlemsstat eller et aktie/anparts lignede selskab uden for EU (Olsen 2017:208). Denne bestemmelse kan således blandt andet benyttes til at foretage aktieombytning med andre selskabsformer end et dansk aktie- eller anparts-selskab – som f.eks. et interessentskab.

5.4.4 Skattepligtig til Danmark

Endvidere er det en betingelse, at aktionæren er fuldt skattepligtig til Danmark for at kunne benytte ABLs regler om skattefri aktieombytning. Dette skyldes, at skattefriheden snarere er en skatteudskydelse, og at der ved en senere afståelse af aktierne i det erhvervende selskab, skal ske en beskatning til Danmark.

5.4.5 Vederlags kravet

I definitionen på en aktieombytning i ABL § 36, stk. 2 findes der ligeledes et krav til det vederlag, som aktionæren får for sine kapitalandele i det erhvervede selskab. Ud fra definitionen er det et krav, at vederlaget for de ombyttede kapitalandele i det erhvervede selskab er kapitalandele i det erhvervende selskab med en eventuel kontant udligningssum (Olsen 2017:211). Der er i dansk lovgivning ikke længere nogen begrænsning i størrelsen på den kontante udligningssum, som det er tilfældet i EU direktivet, hvor der maksimalt må ske kontant vederlæggelse med 10% af den nominelle værdi (Werlauff 2016:561). Selvom kontant vederlaget ikke længere er begrænset, gælder flertalskravet - som beskrevet tidligere – stadigvæk, hvilket kan sætte en begrænsning på den kontante vederlæggelse. Det erhvervende selskab skal opnå simpelt stemmeflertal i det erhvervede selskab, hvorfor aktionæren/aktionærerne som minimum skal vederlægges, således han/de har en ejerandel på mindst én stemme mere end 50% af stemmerne efter ombytningen, hvilket kan sætte en begrænsning for den kontante udligningssum.

I forlængelse af overstående kunne man forestille sig en situation, hvor en aktionær med et allerede eksisterende stemmeflertal ønsker at ombytte yderligere kapitalandele. Her kunne man fejlagtigt tro, at aktionæren fuldt ud kunne vederlægges i kontanter, men da skattefriheden kræver, at der er kapitalandele at knytte den skattemæssige succession op på, skal der i forbindelse med ombytningen ske udstedelse af kapitalandele. Endvidere bør det nævnes, at sådanne kontante udligningssummer beskattes hos aktionæren som udbyttebeskatning, og der er derfor ikke hjemmel til at fratrække anskaffelsessummen på de ”solgte” kapitalandele jf. FUSL § 9. Den eneste undtagelse til dette er, hvis aktionæren efter den kontante udligningssum hverken ejer kapitalandele i det erhvervede, erhvervende eller koncernforbundne selskaber. Ved denne situation vil aktionæren blive avancebeskatte af kontantvederlaget, og på den måde få lov til at trække anskaffelsessummen fra. At der i en sådan situation gives hjemmel til at lade den kontante udligningssum blive beskattet som avancebeskatning frem for udbyttebeskatning synes også at give god mening. Dette begrundes med, at aktionæren efter en sådan omstruktureringen intet har med de deltagende selskaber at gøre, hvorfor det kan sidestilles med, at aktionæren har foretaget et helt almindeligt salg af sine kapitalandele, og det derfor synes urimeligt, at der skulle ske en udbyttebeskatning.

Der er ved skattefri aktieombytning med tilladelse ikke noget krav om, at en kontantvederlæggelse sker pro rata i forhold til aktionærernes ejerforhold, men det er et krav, at aktieombytningen ikke forskyder deltagernes rettigheder og formueforhold (Werlauff 2017:548f). Såfremt flere kapitalejere deltager i en aktieombytning, vil SKAT være meget opmærksomme på, at den gennemføres til handelsværdier for ikke at rykke på kapitalejernes indbyrdes forhold (Olsen 2017:212).

5.4.6 Frister

Af ABL § 36, stk. 4 fremgår det, at en aktieombytning skal gennemføres inden for en periode på seks måneder, regnet fra den første aktie er erhvervet/ombyttet. Dette kan være problematisk i praksis, såfremt der er tale om en meget spredt aktionærkreds, som der f.eks. er ved børsnoterede selskaber (Werlauff 2017:550). SKAT har dog mulighed for at give dispensation til at forlænge tidsfristen, og disse er generelle dispensationsadgange, altså en såkaldt ”masse tilladelse” (Olsen 2017:212). Da fristen på de seks måneder er en af de grundlæggende betingelser for at gennemføre en skattefri aktieombytning, vil en overskridelse af denne frist betyde, at aktieombytningen bliver en skattepligtig transaktion. Det er dog muligt at få aktieombytningen ind under reglerne i ABL § 36, stk. 6 (uden tilladelse), såfremt betingelserne herfor er opfyldt (Olsen 2017:212).

Endvidere fremgår det af ABL § 36, stk. 4, 3. pkt., at en skattefri aktieombytning ikke skattemæssigt kan gennemføres med tilbagevirkende kraft, som det f.eks. er tilfældet med skattefri spaltning (ibid).

Der er ikke et egentlig anmeldelseskrav i forbindelse med en skattefri aktieombytning efter ABL § 36, stk. 1 (med tilladelse). Der dog ofte være et anmeldelseskrav, som ansøgeren skal overholde, jf. senere afsnit (Olsen 2017:213). Aktieombytning i henhold til ABL § 36, stk. 6 (uden tilladelse) vil dog have det anmeldelseskrav, at aktieombytningen skal anmeldes til SKAT senest ved indgivelse af ens selvangivelse jf. ABL § 36, stk. 7.

5.5 Skattefri aktieombytning med tilladelse

I de forgående afsnit er der blevet gennemgået de grundlæggende betingelser for, at en aktieombytning kan gennemføres skattefrit, uanset om den foretages med eller uden forudgående tilladelse fra SKAT. I nærværende afsnit vil betingelserne for at gennemføre en skattefri aktieombytning med tilladelse fra SKAT blive gennemgået, hvorefter betingelserne for at gennemføre ombytningen uden tilladelse fra SKAT vil blive gennemgået.

Retsgrundlaget for at foretage en aktieombytning med tilladelse findes i ABL § 36, stk. 1 (og 3). Det fremgår her, at SKAT kan give tilladelse til, at en aktieombytning kan beskattes efter reglerne i FUSL §§ 9 og 11, hvilket giver adgang til skattemæssig succession. Der er således tale om, at når en aktionær ønsker at foretage en skattefri aktieombytning efter ABL § 36, stk. 1, så søger vedkommende SKAT om tilladelse. SKAT vil ud fra de subjektive regler – som vil blive gennemgået i nærværende afsnit – tage stilling til, om der skal gives tilladelse eller afslag. Det er endvidere muligt at søge om tilladelse til en aktieombytning med en juridisk person, som endnu ikke eksisterer (Olsen 2017:213).

Tankegangen bag ansøgning om tilladelse for at gennemføre en skattefri aktieombytning efter § 36, stk. 1 er, at aktieombytningen skal være forretningsmæssigt begrundet. At skattefri aktieombytning med tilladelse benævnes det subjektive spor, bunder i den forretningsmæssige begrundelse, da disse begrundelser vil være af subjektiv karakter, og der findes ikke en standard for, hvornår der er opnået tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse. Det essentielle er derfor, at overbevise SKAT om, at den skattefrie aktieombytningen/skatteudskydelsen ikke bunder i skatteundgående/skatteunddragelse, men i stedet i overvejende grad bunder i forretningsmæssige hensyn (Weraluff 2017:540f). Dette betyder imidlertid ikke,

at skatteyderen ikke må opnå skattemæssige fordele ved aktieombytningen, men at hovedformålet hermed ikke må være skatteundgåelse eller skatteunddragelse (Olsen 2017:215). Til trods for der ikke er nogen standard for, hvornår aktieombytningen er tilstrækkelig forretningsmæssigt begrundet, er der igen praksis opstået en række eksempler, som hver for sig – eller tilsammen – kan indikere, at aktieombytningen er tilstrækkelig forretningsmæssigt begrundet. Disse typeeksempler vil i nedenstående blive præsenteret.

5.5.1 Generationsskifte

Som nævnt i ovenstående afsnit er der ikke en standard for, hvornår der foreligger tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse, og det vil derfor kræve en konkret vurdering fra sag til sag. Et af de argumenter som imidlertid kan indikere, at der foreligger en forretningsmæssig begrundelse for omstruktureringen, er et ønske om at foretage et generationsskifte, for at videreføre selskabet. Det er imidlertid ikke nok, at aktionæren fremfører ønsket om at gennemføre omstruktureringen med henblik på et generationsskifte. For at SKAT kan foretage en konkret vurdering af den forretningsmæssige begrundelse kræver det, at ansøgeren redegør for det påtænkte generationsskifte, og hvorfor aktieombytningen er nødvendig for generationsskiftet (Olsen 2017:219). Det giver sig selv, at når SKATs tilladelse bunder i de forudsætninger, der er fremført i ansøgningen, vil ændring af disse forudsætninger, eller det at forudsætningerne ikke stemmer overens med virkeligheden, betyde at aktieombytningen bliver skattepligtig (Werlauff 2017:541f). Det er derfor vigtig at rådgivere og ansøgere ikke blot opstiller forudsætninger: Forudsætningerne skal også bunde i virkeligheden.

Et eksempel på en afgørelse hvor der blev givet tilladelse på baggrund af generationsskifte – trods relativ store skattemæssige fordele for aktionæren – kan nævnes SKM2007.807DEP. Her var der tale om et ønske om at overdrage et selskab til to medarbejdere. For at undgå behov for udefrakommende likviditet, ønskede ansøgeren at skabe en struktur, som muliggør dels skattefrit tilbagesalg til udstedende selskab, og dels at de to medarbejderne kunne benytte skattefrit udbytte til tegning af nye aktier. På denne måde kunne selskabet overdrages uden et behov fra udefrakommende kapital (Olsen 2017:220).

5.5.2 Hæftelsesbegrænsning

Et andet motiv som ofte vil blive fremført af ansøgeren for at foretage omstruktureringen, er ønsket om at foretage en hæftelsesbegrænsning eller at adskille driftsrisikoen mellem holdingselskabet og driftssel-

skab. Denne begrundelse ses dog ofte fremført i kombination med andre forretningsmæssige begrundelser, og det er derfor svært at afgøre, om begrundelsen i sig selv vil være nok til, at SKAT giver tilladelse til en aktieombytning (Olsen 2017:220). Ikke desto mindre er der flere eksempler på afgørelser – f.eks. SKM202.644LSR - hvor en del af begrundelsen for omstruktureringen har været hæftelsesbegrænsning, og hvor ansøgeren har fået tilladelse. Det vil fra SKATs side være en konkret vurdering af, om begrundelserne samlet set kan ses som tilstrækkeligt begrundet, og at skatteundgåelse ikke er hovedformålet eller et af hovedformålene.

5.5.3 Omstrukturering

Begrundelsen for at foretage omstruktureringer inden for koncernen vil yderligere kunne accepteres fra SKATs side for værende forretningsmæssig begrundelse. Igen forudsætter tilladelsen fra SKATs side, at hovedformålet ikke er skatteundgåelse/unddragelse, men at omstruktureringen i koncernen har en forretningsmæssig substans. Det at SKAT ikke kan se den forretningsmæssige begrundelse – altså at SKAT ikke ser omstruktureringen for forretningsmæssigt fornuftigt - er ikke nok til, at der ikke kan gives tilladelse (Olsen 2017:223). Til gengæld vil det faktum at der er foretaget modsatrettet omstruktureringer tidligere være en indikation på, at omstruktureringen ikke bunder i forretningsmæssige begrundelser, men mere har karakter af skatteundgåelse.

Det vil endvidere ikke blot være omstruktureringer relateret til selskabernes aktiviteter som kan karakteriseres som forretningsmæssige, men også omstruktureringer relateret til aktionærene. Dette skal forstås sådan, at såfremt en omstrukturering ønskes foretaget ud fra aktionærernes egne forhold – f.eks. generationsskifte eller uoverensstemmelser mellem aktionærene – har betydning for selskabets udvikling, kan dette også give en tilladelse fra SKAT (ibid).

Andre forretningsmæssige begrundelser vil endvidere kunne resultere i tilladelse fra SKAT. Foranstående afsnit er derfor blot typeeksempler på begrundelser som ofte forekommer i praksis. I det efterfølgende vil praksis omkring ændrede forhold eller forudsætninger i de begrundelser som resulterede i en tilladelse fra SKAT blive gennemgået.

5.5.4 Vilårs fastsættelse og anmeldelse

Som jeg flere gange har været inde på, er formålet med tilladelsessystemet at efterprøve, om omstruktureringen har skatteunddragelse som hovedformål. Det Skattemyndigheden i princippet forsøger at undgå

er, at man ved hjælp af omstruktureringen konverterer et skattepligtigt salg af et driftsselskab til et skattefrit salg af driftsselskabet. Aktionæren – som vil være en fysisk person – vil ved et salg af sit driftsselskab, skulle beskattes efter ABLs almindelige regler, men efter en aktieombytning vil salget være skattefrit i medfør af ABL §§ 4 A, B eller C.

SKATs praksis var således tidligere, at man gav tilladelse til aktieombytning, men med det vilkår at det erhvervende selskab ikke måtte afstå aktier i det erhvervede i en treårig periode (Olsen 2017:227). Dette er efter Leur Bloem-dommen imidlertid ændret til, at SKAT i stedet giver et anmeldelsesvilkår. Anmeldelsesvilkår betyder, at såfremt de forudsætninger som er lagt til grund for SKATs tilladelse til den skattefrie aktieombytning ændrer sig væsentlig, skal ændringerne meldes til SKAT.

Formålet med anmeldelseskravet er dels at sikre, at SKAT får oplysninger om væsentlig ændrede forhold i relation til de forudsætninger som SKAT gav tilladelse til, og dels at SKAT på den måde kan tage stilling til, om tilladelsen skal tilbagekaldes på baggrund af de ændrede forhold (ibid).

5.5.5 Hvornår er en ændring væsentlig?

I forhold til vurderingen af om en ændring er så betydelig, at den skal anmeldes til SKAT, er det vigtigt at gøre det klart, at det, der skal være ændret væsentligt, er de forudsætninger, som lå til grund for tilladelsen - altså de forretningsmæssige begrundelser. Er forholdene eller forudsætningerne ændret så meget, at man uden tvivl ville få afslag på anmodningen om skattefrit aktieombytningen – havde forholdene set ud som de gør nu – vil det være indlysende, at det ændrede forhold skal anmeldes. Det vil dog tilskyndes, at mindre væsentlige forhold anmeldes til SKAT (Olsen 2017:228). Det der afgør om et forhold skal anmeldes er i princippet, om ændringen får den oprindelige dispensation til at fremstå som skatteunddragelse/skatteundgåelse. Der vil i det følgende afsnit blive givet nogle eksempler på ændringer, som klart bør anmeldes til SKAT.

5.5.6 Afståelse af ejerandele

Som omtalt i ovenstående er SKATs tilladelse betinget af, at aktieombytningens hovedformål ikke er skatteunddragelse, og dermed at man ikke benytter aktieombytningen til at gøre en skattepligtig transaktion til en skattefrit transaktion. SKAT vil derfor kun i meget sjældne tilfælde give tilladelse, hvor ansøgeren ikke har til hensigt at beholde kapitalandelene i det erhvervede selskab i en periode på tre år,

hvorfor ansøgeren normalt vil postulere, at der ikke er intention om at sælge kapitalandele i det erhvervede selskab i en treårige periode (Olsen 2017:229).

Søger aktionæren mod forventning alligevel om at foretage salg af kapitalandele i det erhvervede selskab, vil der være forskel på, om det påtænkte salg er en såkaldt viljebestemt disposition, eller om der er tale om en ikke viljebestemt disposition. Er der f.eks. tale om, at aktionæren bliver alvorlig syg eller endda dør, og det fra et forretningsmæssigt synspunkt vil være bedst at overdrage selskabet, vil SKAT normalt give tilladelse til det ændrede ejerforhold (ibid). Omvendt vil den viljebestemte disposition om salg af kapitalandele få afslag på ansøgningen.

I forhold til afståelse vil enhver ændring af ejerforholdet blive sidestillet med salg, hvorfor både egentlig salg, kapitaludvidelse og kapitalnedsættelse vil skulle anmeldes til SKAT. Der vil dog være nogle ændringer af ejerforholdet, som SKAT som udgangspunkt vil kunne godkende. Er der f.eks. tale om, at der sker en kapitaludvidelse til udstedelse af medarbejderaktier, vil dette alt andet lige kunne betegnes som forretningsmæssigt begrundet, og SKAT kan give tilladelse til sådan kapitaludvidelse inden for treårsperioden, som det ses i afgørelsen TfS2002.469LR (ibid:231).

Ud fra ovenstående kan man fejlagtigt tro, at man efter treårsperioden kan foretage de dispositioner, som man ønsker sig, og at man derfor kan aftale gensidige købe- og salgsretter eller lignende aftaler på ansøgningstidspunktet. Dette vil imidlertid give SKAT det indtryk, at omstruktureringen har til formål at fungere som skatteunddragelse, og er sådanne aftaler indgået på ansøgningstidspunktet, bør dette fremlægges i ansøgningen (ibid:230).

5.5.7 Salg af det erhvervende selskab

Det fremgår af den juridiske vejledning C.D.6.3.6.1, at et af de forhold som skal anmeldes er: *"Tilbage salg af de aktier i holdingselskabet, der er erhvervet ved ombytningen"* (SKAT 2018b). Dette synes dog en smule omsonst, da et salg af disse kapitalandele vil betyde en fuld beskatning af avancen på de oprindelige anskaffelsessummer på datterselskabsaktierne og på afståelsessummen af holdingselskabsaktierne. Begrundelsen herfor er, at det erhvervende selskab har succederet i det erhvervede selskabs skattemæssige stilling, hvilket alt andet lige vil betyde, at aktieombytningen ikke er gennemført med skatteunddragelse som hovedformål, da de oprindelige avancer kommer til beskatning såfremt aktionæren sælger aktier i det erhvervende selskab (Olsen 2017:231). Ikke desto mindre vil det tilrådes at anmelde et

sådan salg, eftersom det af den juridiske vejledning fremgår som et forhold der skal anmeldes - dog uden der som udgangspunkt vil være nogen begrænsning fra SKATs side af salget.

5.5.8 aktieklasseændringer

Da ændringer af aktieklasser, ejerftaler eller vedtægter kan sidestilles med afståelse (jf. ABL § 30), er det indlysende, at sådanne ændringer skal anmeldes til SKAT. Dette skyldes, at ændringer af ret til udbytte, likviditetsprovenu, kapitalnedsættelsesprovenu mv. – f.eks. indtil et bestemt udbytte er betalt - er af en sådan karakter, at aktierne principielt er solgt (Olsen 2017:232). Endvidere kan ændringer af stemmerettighed ligeledes sidestilles med afståelse, såfremt der er tale om, at stemmemajoriteten overgår fra en aktionær til en anden, hvorfor dette også skal anmeldes til SKAT.

5.5.9 Yderligere omstruktureringer

Som tidligere omtalt er aktieombytning et yderst anvendt omstrukturingsværktøj i forbindelse med planlægning af generationsskifte og omstrukturering i al almindelighed, og aktieombytning bliver ofte brugt i kombination med omstrukturingsværktøjerne i FUSL (Olsen 2017:234). Det vil være fordelagtigt at ansøge om en samlet omstrukturingsplan på én gang, da man på den måde slipper for at foretage flere forskellige ansøgninger: Såfremt dette ikke er sket, kan der dog godt ansøges efterfølgende. Det fremgår imidlertid af den juridiske vejledning C.D.6.3.6.1, at ansøgningen om yderligere omstrukturering ikke fungerer som en anmeldelse af ændrede forhold, hvorfor der skal ske en reel anmeldelse af det ændrede forhold til SKAT.

5.5.10 Salg af aktiver

Ydermere fremgår det af den juridiske vejledning C.D.6.3.6.1, at et af de forhold som skal anmeldes til SKAT er: *"frasalg af enkelte eller alle aktiviteterne i datterselskabet"* (erhvervede selskab) (SKAT 2018b). Yderligere vejledning fremgår ikke, hvorfor der kan opstå tvivl om, hvor stor aktiviteten skal være, for at dette skal anmeldes. Her kan opstilles to yderpunkter, hvor det er indlysende, at salg af HELE driftsaktiviteten i det erhvervede selskab skal anmeldes til SKAT, og at salg af et enkelt driftsmiddel ikke skal anmeldes (Olsen 2017:236). Det tilrådes derfor ved tvivlsspørgsmål, at salget anmeldes til SKAT, set i forhold til de omfattende konsekvenser som en manglende anmeldelse har.

5.5.11 Frister for anmeldelse og retsvirkninger

I ovenstående er der givet nogle forskellige eksempler på væsentligt ændrede forhold, som vil kræve en anmeldelse til SKAT. I nærværende afsnit vil anmeldelsesfristerne for sådanne forhold blive gennemgået: ligeledes vil der blive redegjort for de konsekvenser, mangel på anmeldelse vil medføre.

Anmeldelsesfristen kan deles op i to forskellige forhold: fristen for såkaldte ”forudsigelige” ændrede forhold – f.eks. afståelse af kapitalandele, yderligere omstruktureringer, ændring af aktieklasser mv. – hvor fristen vil være tre måneder før, man foretager ændring, og fristen for såkaldte ”uforudsigelige” ændrede forhold – f.eks. sygdom eller dødsfald – som er én måned efter forholdet har ændret sig (Olsen 2017:238).

Hvad angår retsvirkningerne ved en manglende anmeldelse, vil dette kræve en subjektiv vurdering fra SKAT af flere forskellige forhold. Det vil f.eks. have betydning, om den manglende anmeldelse er et bevidst eller ubevidst valg fra aktionærens side, hvilken af ovenstående to frister der er overskredet og selvfølgelig arten/karakteren af forholdet som ikke er anmeldt (ibid).

Nedenstående fremgår af den juridiske vejledning punkt. C.D.6.3.6.1:

”Hvis en anmeldelsespligtig ændring gennemføres, uden at der er sket anmeldelse, og dette ikke skyldes uforudsete omstændigheder, vil den manglende anmeldelse som udgangspunkt skabe en formodning for, at den oprindelige tilladelse til skattefri aktieombytning skal tilbagekaldes”
(SKAT 2018b)

SKAT vil ud fra ovenstående have den formodning, at manglende anmeldelse af væsentlige ændrede forhold vil betyde, at tilladelsen bliver trukket tilbage, og transaktionen derfor vil være skattepligtig. Birgitte Olsen forholder sig imidlertid kritisk til denne formodning, da en skatteyder (jf. ABL § 36) har et retskrav på at foretage en skattefri aktieombytning, såfremt betingelserne er opfyldt (Olsen 2017:239). Det faktum at et forhold ikke er anmeldt til SKAT bør ikke i sig selv resultere i, at tilladelsen tilbagekaldes. Det der bør resultere i en tilbagekaldelse af tilladelsen bør i stedet være det ændrede forhold, hvilket betyder, at før der kan ske tilbagekaldelse, bør det ændrede forhold være af en sådan karakter, at den oprindelige tilladelse ikke skulle gives. Ligeledes skriver Werlauff at: *”tilladelse herefter kun kan nægtes, såfremt skatteundgåelse er selve hovedformålet”* (Werlauff 2017:540). Det kan derfor udledes, at

såfremt tilladelsen er givet ud fra – på tidspunktet rigtige og fuldstændige oplysninger – forretningsmæssige begrundelser, og at de ændrede forhold ydermere har forretningsmæssig begrundelser, kan den manglende anmeldelse *ikke* betyde en tilbagekaldelse. Omvendt kan det konkluderes, at såfremt de ændrede forhold ikke har forretningsmæssige begrundelser og forholdet – hvis anmeldt – ikke var tilladt af SKAT, efter en konkret vurdering, kan der ske en tilbagekaldelse af tilladelsen: her vil det ikke være den manglende anmeldelse, der resulterer i tilbagekaldelsen.

I og med at det fremgår af den juridiske vejledning, bør det dog tilrådes, at anmelde alle væsentlige ændringer til SKAT – taget konsekvenserne i betragtning - uanset ovenstående omtale.

5.6 Skattefri aktieombytning uden tilladelse

Med lov nr. 343 af 18. april 2007 og senere ændring ved lov nr. 525 af 12. juni 2009 blev det i Danmark muligt at foretage en skattefri aktieombytning uden forudgående tilladelse fra SKAT – hvortil retsgrundlaget findes i ABL § 36, stk. 6 og 7. I stedet for at aktionæren forinden der gennemføres en skattefri aktieombytning skal søge tilladelse, hvor SKAT efterprøver de beskrevne subjektive betingelser, blev det nu muligt at foretage en skattefri aktieombytning efter objektive betingelser. Dermed blev det muligt at foretage en skattefri aktieombytning, uden der nødvendigvis behøver at være en forretningsmæssig begrundelse for at foretage ombytningen, og hovedformålet kan i princippet godt være skatteunddragelse (Olsen 2017:241). For at sikre, at aktieombytning uden tilladelse skal benyttes til skatteunddragelse, er en af de objektive betingelser et krav om, at det erhvervende selskab ikke må afstå aktier i det erhvervede selskab i en periode på tre år.

De grundlæggende betingelser er ligesom ved ombytning med tilladelse et krav for ombytning uden tilladelse. Dog fremgår det af praksis, at skattefri aktieombytning uden tilladelse skal opfylde de grundlæggende betingelser og objektive betingelser på ombytningstidspunktet, hvorfor efterfølgende begivenheder ikke skal tillægges betydning (ibid:243). F.eks. skal kravet om erhvervelse af stemmeflertal kun være opfyldt på ombytningstidspunktet jf. SKM2008.182, hvor stemmeflertallet kun var opfyldt på ombytningstidspunktet, da der var planlagt en kapitaludvidelse i umiddelbar forlængelse af en ombytning uden tilladelse. Dette er modsat den tidligere omtalte afgørelse – SKM2012.504SR – hvor flere dispositioner skulle ses samlet, hvorfor kravet om stemmeflertal ikke var opfyldt, og der blev nægtet tilladelse. Det kan ud fra ovenstående udledes, at det som udgangspunkt vil være nemmere at overholde kravet om

erhvervelses af et stemmeflertal i forbindelse med en ombytning uden tilladelse kontra en ombytning med tilladelse.

I de efterfølgende vil de objektive betingelser for at gennemføre en skattefri aktieombytning uden tilladelse fra SKAT blive gennemgået.

5.6.1 Objektive betingelser

5.6.1.1 Krav til vederlaget

Det er tidligere beskrevet, at det i ABL § 36, stk. 2 er en grundlæggende betingelse for at foretage en skattefri aktieombytning, at vederlaget for aktierne i det erhvervede selskab skal være aktier i det erhvervende selskab med en eventuel udligningssum. Der er imidlertid en yderligere betingelse for at gennemføre en skattefri aktieombytning uden tilladelse, at værdien af aktierne i det erhvervende selskab (vederlagsaktierne), svarer til handelsværdien af aktierne i det erhvervede selskabet (jf. ABL § 36, stk. 6, 2. pkt.; Werlauff 2017:548). Dette betyder, at de aktier, som bliver udstedt som vederlag for aktier i det erhvervede selskab, skal passe til handelsværdien af de aktier, som bliver skudt ind i det erhvervende selskab. Bestemmelsen er indført, fordi man fra skattemyndighedens side er bange for, at man bruger en skattefri aktieombytning uden tilladelse til at rykke på ejerforholdet/formueforskyde – f.eks. i forbindelse med et generationsskifte. Såfremt der er tale om en aktionær, som har helejerskab af selskabet, eller at der i aktieombytningen uden tilladelse kun deltager én aktionær, vil SKAT imidlertid ikke tilsidesætte værdiansættelsen, da der her ikke er nogen risiko for, at der sker en forrykning af ejerforholdet (Olsen 2017:243f).

Løsningen på at det i praksis kan være vanskeligt at værdiansætte unoterede kapitalandele er at indhente et bindende svar fra SKAT.

5.6.1.2 Holdingkrav

Det helt essentielle ved den skattefrie aktieombytning uden tilladelse er det såkaldte ”holdingkrav”, som opstår på baggrund af omstruktureringen. Det fremgår af ABL § 36, stk. 6, 3. pkt., at:

”Det er dernæst en betingelse, at det erhvervende selskab ikke afstår aktier i det erhvervede selskab i en periode på 3 år efter ombytningstidspunktet” (ABL § 36, stk. 6, 3. pkt.)

Den pris man giver for at kunne foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse er dermed, at det erhvervende selskab ikke må afstå aktier i det erhvervede selskab i en treårig periode. Ydermere kan det beskrives som skattemyndighedens forsøg på at sikre, at ombytning uden tilladelse ikke misbruges som et værktøj til skatteunddragelse, omend det kan benyttes til at gøre en skattepligtig transaktion til en skattefri transaktion, såfremt skatteyderen har tre år til rådighed.

Da dette holdingkrav er en af de objektive betingelser for at kunne benytte reglerne om skattefri aktieombytning uden tilladelse, vil en manglende overholdelse af dette krav betyde, at transaktionen bliver en skattepligtig transaktion i stedet (Olsen 2017:245). Dette gælder også en helt klart ubetydelig aktiepost, men måske endnu mere relevant er, at afståelse grundet ikke-viljebestemte dispositioner inden for treårsperioden vil betyde, at ombytningen vil blive skattepligtig. Sker der således et dødsfald inden for den treårige periode, som resulterer i, at det erhvervende selskab afstår aktier i det erhvervede selskab, vil ombytningen blive skattepligtig (ibid:246).

Ydermere vil det ud fra 3. pkt.'s ordlyd – såfremt det erhvervende selskab forinden ombytningen ejede aktier i det erhvervede selskab – betyde, at også disse aktier vil blive fanget af holdingkravet. Det er formuleret som om, det erhvervende selskab ikke på nogen måde må afstå aktier i det erhvervede selskab i den treårige periode. Ønskes sådanne aktier ikke fanget af holdingkravet, bør der indhentes bindende svar fra SKAT på dette forhold (ibid:247).

Endvidere vil det – pga. konsekvensen af en afståelse inden for den treårige periode – være relevant at specificere, hvad der forstås ved afståelsesbegrebet, og hvad SKAT siddestiller hermed. De dispositioner som i skatteretten sidestilles med afståelse findes i ABL § 30 og er blandt andet følgende eksempler (ibid:246): Salg, tilbagesalg til udstedende selskab, bytte, konkurs & trangsopløsning, likvidation, vedtægtsændringer med formueforskydning, ret til udbytte & stemmemajoritetsoverdragelse samt kapitalnedsættelse.

Til sidst fremgår det af ABL § 36, stk. 6, 4 pkt., at selvom bestemmelsen i § 36, stk. 6, 3. pkt. vil yderligere skattefrie omstruktureringer, hvor der kun gives vederlag i aktier, ikke betyde en afståelse. Derimod vil restløbetiden af holdingkravet blive påført de i omstruktureringen deltagende selskaber jf. ABL § 36, stk. 6, 5. pkt.

5.6.1.3 Anmeldelse

Af ABL § 36, stk. 7 fremgår der to forskellige anmeldelseskrav. Det første anmeldelseskrav er, at såfremt en skatteyder har foretaget en skattefri aktieombytning, skal dette meldes til SKAT senest ved indgivelsen af selvangivelsen. Dernæst fremgår det, at såfremt der er afstået aktier i det erhvervede selskab inden for det treårige holdingkrav – og at ombytningen dermed bliver skattepligtig – skal dette anmeldes senest en måned efter afståelsen.

5.6.1.4 Krav til aktionæren

Ud over det grundlæggende krav om at aktionæren skal være fuldt skattepligtig til Danmark, er der et yderligere krav i forbindelse med ombytning uden tilladelse. ABL § 36, stk. 6 sidste pkt. foreskriver at aktionærer med bestemmende indflydelse, kun kan bytte aktier med et selskab hjemhørende i enten: *Færøerne eller i Grønland, en stat, der er medlem af EU/EØS, eller en stat, som har en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark* (ABL 36, stk. 6). Majoritetsaktionæren i det erhvervede selskab kan altså ikke foretage en aktieombytning med et selskab i et land uden for EU der ikke har en DBO med Danmark.

5.7 De skattemæssige konsekvenser

Som tidligere gennemgået vil en aktieombytning skatteretlig anses som en skattepligtig transaktion, og hele idéen med at foretage en skattefri aktieombytning – både med og uden tilladelse - er at aktionæren får mulighed for at udskyde beskatningstidspunktet, indtil der afstås aktier i holdingselskabet, det likvideres eller går konkurs (Olsen 2017:240). Konsekvensen for aktionæren er, at de aktier, som han får som vederlag for sine aktier i det erhvervede selskab, indtræder i samme skattemæssige stilling – i såvel anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessum og anskaffelseshensigt – som aktierne i det erhvervede selskab jf. ABL § 36, stk. 1, som henviser til FUSL § 11. Aktierne i det erhvervende selskab betragtes derfor som om de var erhvervet på samme tidspunkt, til samme pris og hensigt som aktierne i det erhvervede selskab (Werlauff 2016:564). Dermed vil den ”skattefri” aktieombytning reelt være et udtryk for en skatteudskydelse, da beskatningen af avancerne fra anskaffelsessummen på de oprindelige aktier til afståelsessummen på holdingselskabsaktierne vil komme til beskatning når aktierne i holdingselskabet afstås.

Den skattemæssige successionen sker i forholdet mellem aktionæren og det erhvervende selskab, mens der imidlertid ikke sker nogen succession i forhold til det erhvervende selskabs anskaffelsessum mv. for

aktierne i det erhvervede selskab (Olsen 2017:241). Derved anses det erhvervende selskab for at have anskaffet aktierne i det erhvervede selskab på tidspunktet for aktieombytningen. At der ikke er succession i dette forhold vil imidlertid kun i meget få tilfælde have nogen betydning. Dette skyldes som tidligere nævnt, at selskaber i forhold til den nuværende ABL ikke bliver beskattet af avancer ved salg af aktier med mindre, der er tale om børsnoterede aktier, hvor selskabets ejerandel er mindre end 10%.

5.8 Aktieombytning med eller uden tilladelse

Da der er to forskellige spor at vælge imellem i forhold til skattefri aktieombytning er det op til selskabet eller selskabets rådgivere at foretage et valg mellem de to spor. For at vurdere, hvilket spor det enkelte selskab skal vælge, kan der opstilles nogle fordele og ulemper for hvert af de to spor. Det vil dog altid være relevant at foretage opvejningen af disse fordele og ulemper ud fra det enkelte selskabs forudsætninger/forhold. Hvorfor det også allerede nu kan udledes, at det ene spor ikke er ”bedre” end det andet.

For det **subjektive spor** kan det blandt andet siges, at selskabet opnår en ”sikkerhed” i at omstrukturen har fået tilladelse fra SKATs side (Werlauff 2016:507). Sikkerheden ligger i – såfremt de i ansøgningen oplyste forudsætninger er rigtige og fuldstændige – at dispositionen er blevet godkendt, og at SKAT som udgangspunkt ikke senere kan kræve ombytningen skattepligtig med begrundelse i, at SKAT havde overset, at en betingelse ikke var overholdt på ombytningstidspunktet. Samme sikkerhed vil som udgangspunkt ikke være til stede ved ombytningen uden tilladelse, da f.eks. en rådgiver kan have overset en betingelse, som ikke er opfyldt.

Endvidere vil en stor fordel ved at benytte ombytning med tilladelse være, at selskabet – såfremt dispositionen har den nødvendige forretningsmæssige begrundelse – har mulighed for at søge om at ændre på de i ansøgningen forlagte forudsætninger (Olsen 2017:252). Det kunne f.eks. være afståelse inden for den treårige anmeldelsespligt - som opstår ved ombytningen med tilladelse - hvorimod en afståelse inden for holdingkravet ved ombytningen uden tilladelse altid vil medføre, at ombytningen bliver skattepligtig. Dermed kan det konkluderes, at såfremt aktionæren allerede på ombytningstidspunktet har et dårligt helbred kan ombytning med tilladelse være mere fordelagtigt. Dette begrundes med, at et efterfølgende dødsfald inden for den treårige anmeldelseskrav vil være en ikke viljebestemt ændring, som SKAT kan give tilladelse til, såfremt ombytningen er sket med tilladelse.

En af ulemperne ved ombytning med tilladelse vil være kravet om, at aktieombytningen skal være forretningsmæssig begrundet og dermed ikke må have skatteunddragelse/skattesvig som hovedformål eller et af hovedformålene (ibid:251).

For det **objektive spor** kan det siges, at der i modsætning til det subjektive spor ikke nødvendigvis behøver foreligge en forretningsmæssig begrundelse for omstruktureringen. Såfremt skatteyderen opfylder de i ABL § 36, stk. 6 og 7 betingelser for at foretage ombytningen uden tilladelse har skatteyderen krav på at foretage en skattefri ombytning (ibid).

Ydermere kan det ud fra omtalen ovenfor vedr. det subjektive spor modsætningsvis konkluderes, at der ved det objektive spor mangler en form for sikkerhed. SKAT har ikke, hvis man foretager en ombytning uden tilladelse, taget stilling til om betingelserne herfor er opfyldt og om selskabet eller rådgiver kan have overset en betingelse, som gør at ombytningen bliver skattepligtig (Werlauff 2016:507). Dermed kan det objektive spor være nemmere at overskue for små selskaber, da betingelserne - som opstår på baggrund af ombytningen uden tilladelse - vil være mindre komplicerede. Praksis på området viser imidlertid, at der ofte bliver søgt bindende svar i forbindelse med skattefri aktieombytning uden tilladelse, hvorfor det i princippet tager lige så lang tid at foretage en ombytning uden tilladelse som en ombytning med tilladelse (Olsen 2017:251).

6. Spaltning

Ved spaltning forstås den transaktion, hvor et selskabs – eller en del af dette selskabs aktiver og passiver – bliver udspaltet og overført til et eller flere nye eller allerede eksisterende selskaber. Som vederlag for disse aktiver og passiver modtager aktionærerne i det oprindelige selskab (indskydende selskab) aktier i det selskab, som modtager de udspaltede aktiver og passiver (modtagende selskab) med en eventuel kontant udligningssum (Werlauff 2017:576f). Man finder den skatteretlige definition på en spaltning i FUSL § 15 a, stk. 2, som lyder som følgende:

”Ved spaltning forstås den transaktion, hvorved et selskab overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og eventuelt en kontant udligningssum”

Ud fra denne definition findes der som udgangspunkt to forskellige former for spaltning i skatteretten. Disse to former kaldes henholdsvis ophørsspaltning (eller egentlig spaltning), mens den anden kaldes grenspaltning (eller uegentlig spaltning). Disse to former kan defineres som set i følgende:

Ved **ophørsspaltning** forstås den transaktion, hvor det indskydende selskab efter udspaltningen af selskabets aktiver og passiver, til to eller flere nystiftede eller allerede eksisterende selskaber ophører med at eksistere. Ved **grenspaltning** forstås den transaktion, hvor det indskydende selskab efter udspaltningen af selskabets aktiver og passiver til et eller flere nystiftede eller allerede eksisterende selskaber fortsætter med at eksistere, men hvor de indskydende aktiver og passiver udgør en samlet virksomhedsgren (Olsen 2017:335).

Ydermere kan en spaltning foretages som henholdsvis en skattepligtig transaktion efter skattelovgivningens almindelige regler om overdragelse af aktiver mv., men mere praktisk relevant kan spaltningen også foretages skattefrit efter FUSL regelset (Bille et al. 2015:89).

Som beskrevet i afgrænsningsafsnittet vil hovedvægten i dette projekt være de skattefrie omstrukturingsinstrumenter, men at der vil være en kort gennemgang af det skattepligtige alternativ. Dette vil blive gennemgået i nedenstående.

6.1 Skattepligtige spaltning

I de tilfælde, hvor FUSLs regler om skattefri spaltning ikke vælges, sker spaltningen af et selskab efter skattelovens almindelige regler om overdragelse af aktiver som nævnt ovenfor. Der skal imidlertid skelnes mellem, hvorvidt der er tale om en skattepligtig ophørsspaltning eller en skattepligtig grenspaltning. Disse vil i det følgende blive gennemgået.

6.1.1 Skattepligtig ophørsspaltning

I forhold til en skattepligtig ophørsspaltning vil der være tale om en almindelig likvidationsbeskatning efter SEL § 5, og der sker derfor en afståelsesbeskatning af de overdragne aktiver og passiver (Bille et al. 2015:90). Ydermere vil der i forbindelse med en skattepligtig ophørsspaltning være tale om en afståelse af kapitalandele for de kapitalejere, som havde kapitalandele i det indskydende selskab. Denne afståelsesbeskatning af kapitalandele skal som udgangspunkt behandles efter ABLs almindelige regler, og der vil derfor være tale om en avancebeskatning, og ikke som ved grenspaltning udbyttebeskatning jf. nedenstående. Vederlægges kapitalejerne i det indskydende selskab med andet end kapitalandele i det

modtagende selskab, vil dette dog blive behandlet som udbytte, såfremt kapitalejerne efter spaltningen ejer aktier i det modtagende selskab, eller selskaber koncernforbundet hermed jf. SEL § 2 D, stk. 4. Ovenstående har ganske stor betydning for aktionæren, såfremt der er tale om en fysisk person. En udbyttebeskatning vil medføre, at den skattepligtige skal beskattes af hele det afstående beløb, hvorimod en avancebeskatning vil betyde, at der kun sker beskatning af den avance, som er mellem anskaffelsessummen og afståelsessummen (Olsen 2017:191). Udbytte vil jf. tidligere være skattefrit for selskaber såfremt selskabet ejer mere end 10% af selskabskapitalen, og selskaber skal kun betale avancebeskatning såfremt, der er tale om børsnoterede selskaber, hvor selskaber ejer mindre end 10%. Der skal dog forsat tages hensyn til beskatning af genvundne afskrivninger mv. i selskabet.

Endvidere vil det indskydende selskab være skattepligtig af den aktivitet, som har været i selskabet frem til gennemførelsen af ophørsspaltningen, modsat en grenspaltning hvor selskabet fortsætter med at være skattepligtig.

I forhold til det modtagende selskab vil den skattepligtige spaltning betyde, at det modtagende selskab vil være stillet som om den har købt de modtagende aktiver og passiver til markedspris – og med dertil eventuelt højere afskrivningsgrundlag.

Det er værd at bemærke, at der i skatteretten – hverken ved skattepligtig ophørs- eller grenspaltning – gives hjemmel til at gennemføre en skattepligtig spaltning med tilbagevirkende kraft (Bille et al. 2015:90).

6.1.2 Skattepligtig grenspaltning

Ved en skattepligtig grenspaltning vil der være tale om, at de udspaltede aktiver og passiver skal ses som solgt på overdragelsestidspunktet (Bille et al. 2015:89). Dette vil for det indskydende selskab betyde, at der sker en afståelsesbeskatning i form af avanceskat, genvundne afskrivninger mv. af de aktiver og passiver, som den overdrager til det modtagende selskab. Derudover vil det indskydende selskabs aktionærer i skatteretlig forstand stilles som om de har afstået aktier svarerende til værdien af de udspaltede aktiver og passiver. Som beskrevet ovenfor vil denne beskatning i en grenspaltning blive behandlet som en udbyttebeskatning, og der er ikke mulighed for at fratrække anskaffelsessummen i værdien for de udspaltede aktiver og passiver. Ligesom ved ophørsspaltning vil det modtagende selskab blive betragtet som om den har erhvervet de overdragende aktiver og passiver til handelsværdi.

6.1.3 Anvendelse af skattepligtig spaltning

Som det ses i ovenstående vil der som udgangspunkt være tale om en ”dobbelt” beskatning i forbindelse med en skattepligtig spaltning, nemlig både i det indskydende selskab og hos det indskydende selskabs aktionærer, såfremt der ikke er tale om ABL §§ 4 A, B eller C aktier.

Den skattepligtige spaltning kan synes illusorisk i praksis, da det skattefrie alternativ umiddelbart altid vil fremkomme overlegen, hvilket den som regel også er. Men som rådgiver bør den skattepligtige spaltningen ikke uden videre afskrives, da flere betingelser og forudsætninger kan gå op i en større enhed og betyde, at den skattepligtige løsning alligevel kan være en attraktiv løsning. Den skattepligtige spaltning kan være et attraktivt alternativ, såfremt spaltningen ikke vil medføre store afståelsesbeskatninger (Bille et al. 2015:91). Et sådan tilfælde kunne være, hvor et ophørende selskab i en ophørsspaltning kan eliminere avancebeskatning, skat af genvundne afskrivninger mv. i underskud fra tidligere år (Werlauff 2016:522). Hvis den skattepligtige spaltning vælges i et sådan tilfælde, vil det skattemæssige underskud indirekte kunne overføres til det modtagende selskab, der igennem nye og højere anskaffelsessummer – og derigennem nyt afskrivningsgrundlag – vil kunne opnå et højere skattemæssigt fradrag. Et andet tilfælde hvor en skattepligtig spaltning ikke vil medføre en stor afståelsesbeskatning er, at de nedskrevne skattemæssige værdier i selskabet svarer til handelsværdien på selskabets aktiver (Bille et al. 2015:91).

Det skal dog fremhæves, at der ved en skattepligtig spaltning som beskrevet ovenfor, sker en dobbeltbeskatning, nemlig af både af aktionæren og af selskabet, hvorfor der skal tages hensyn til både beskatningen i selskabet som ved aktionæren, men såfremt aktionæren er et selskab er afståelsen af aktier sandsynligvis skattefrit jf. ABL §§ 4 A, B eller C.

6.2 Skattefrie spaltning

Retsgrundlaget for skattefrie spaltning findes i FUSL kapitel 4, §§ 15 a og b, der ligesom skattefrie aktieombytning bygger væsentligt på EU lovgivning, nemlig på Rådets direktiv 2009/133/EF af 19. oktober 2009. Der er hertil et begrænset antal vejledninger og cirkulærer udstedt af SKAT, som fortolkningsbidrag til regelsættet, men til gengæld findes der omfattende praksis på området, der kan benyttes som fortolkningsbidrag (Olsen 2017:336). Hermed ses det ydermere, at spaltning er et særdeles anvendt omstrukturingsinstrument, som ofte også bliver brugt i forbindelse med andre omstrukturingsinstrumenter og i forbindelse med generationsskifte.

Ligesom ved skattefri aktieombytning kan skattefri spaltning gennemføres med eller uden forudgående tilladelse fra SKAT. Dertil er der nogle grundlæggende betingelser, som den skattefri spaltning skal overholde, både med og uden tilladelse for at kunne gennemføres skattefrit. I det følgende vil de grundlæggende betingelser gennemgås, hvorefter skattefri spaltning med tilladelse vil blive gennemgået, og til sidst vil skattefri spaltning uden tilladelse blive gennemgået.

6.2.1 Grundlæggende betingelser for skattefri spaltning

6.2.1.1 *Krav til selskabsform*

Første grundlæggende betingelse for at en spaltning kan gennemføres skattefrit er kravet til, at selskabet skal være omfattet af fusionsdirektivet, 2009/133 EF artikel 3, og det fremgår således af dette direktiv, hvilke selskaber, der kan benytte sig af skattefri spaltning. Det fremgår således af fusionsdirektivet, at de danske selskaber, som kan anvende reglerne om skattefri spaltning, er aktie- og anpartsselskaber samt tilsvarende selskabsformer inden for EU, såfremt de ikke her i landet anses for en transparent enhed jf. FUSL § 15 a, stk. 1. Forannævnte betyder også, at transparente enheder som eksempelvis interessentselskaber og kommanditselskaber ikke kan benytte sig af FUSLs regler om skattefri spaltning (Olsen 2017:339).

6.2.1.2 *Grundlæggende betingelse for ophørsspaltning:*

Det er en grundlæggende betingelse for at kunne gennemføre en skattefri ophørsspaltning, at kapital-ejerne vederlægges i forhold til deres aktiebesiddelse i det indskydende selskab jf. FUSL § 15 a, stk. 2, 1. pkt. Dette er en betingelse, der er lavet, så kapitalejerne ikke kan rykke ved det indbyrdes ejerforhold ved en skattefri spaltning (Rasmussen 2017a:27). Derimod er der i FUSL ikke opstillet yderligere krav til de udspaltede aktiver og passiver, og der behøver derfor ikke være tale om samlet virksomhed eller gren af en virksomhed som der er et krav om i forbindelse med skattefri grenspaltning (grenkravet) (Werlauff 2016:545). Dette betyder, at en ophørsspaltning er mere fleksibel, og kan tilpasses aktionærernes konkrete ønsker. I praksis gennemføres spaltninger derfor ofte som ophørsspaltninger for at undgå kravet til de udspaltede aktiver og passiver: Dog skal reglen om vederlæggelse i forhold til tidligere aktiebesiddelse i FUSL § 15 a, stk. 2, 1. pkt. stadig overholdes (Olsen 2017:341).

6.2.1.3 Grundlæggende betingelse for grenspaltning

I lighed med kravet til ophørsspaltning skal kapitalejerne i det indskydende selskab vederlægges i forhold til deres aktiebesiddelse i det indskydende selskab jf. FUSL § 15 a, stk. 2, 1. pkt. Ydermere er det et krav, at de udspaltede aktiver og passiver ved en grenspaltning skal udgøre en samlet virksomhed eller en gren af en virksomhed jf. FUSL § 15 a, stk. 3 (Olsen 2017:342). Dette krav er forholdsvis omfattende, hvorfor kravet vil blive behandlet særskilt i nedenstående.

6.2.1.4 Grenkravet

Grenkravet findes i FUSL § 15 a, stk. 3, som henviser til FUSL § 15 c, stk. 2, hvorfor det kan konkluderes at grenkravet, som skal overholdes i forbindelse med skattefri grenspaltning, er identisk med grenkravet i forbindelse med skattefri tilførsel af aktiver.

Selve grenkravet findes altså i FUSL § 15 c, stk. 2, 2. pkt. og er reelt en del af definitionen på en tilførsel af aktiver. Grenkravet lyder i loven som følgende:

”Ved en gren af en virksomhed forstås alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab, som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler” (FUSL § 15 c, stk. 2, 2. pkt.)

Det ses ud fra lovteksten, at grenkravet indebærer, at de aktiver, som overføres til det modtagende selskab, skal udgøre en selvstændig enhed. Der er tale om, at de overførte aktiver i sig selv skal kunne udgøre en selvstændig gren af en virksomhed/virksomhedsområde, og at der i denne afgrænsning ikke må medregnes aktiver i det modtagende selskab. Er der tale om, at det indskydende selskab overfører aktiver, der tilsammen med aktiver i det modtagende selskab kan udgøre en selvstændig enhed, er grenkravet i FUSL § 15c stk. 2 ikke opfyldt (Olsen 2017:296). Der skal så at sige være en selvstændig virksomhed inden overdragelsen, hvilket vil kræve en konkret vurdering fra sag til sag. Til denne vurdering kan omstændigheder som, at den selvstændige enhed har drevet virksomhed fra selvstændig adresse, haft eget bogholderi mv. indikere, at der her er tale om en gren af en virksomhed. Modsat kan en selvstændig enhed/virksomhedsområde godt beregnes som værende en gren af en virksomhed uden disse indikationer (ibid).

Endvidere er der tale om, at grenen af en virksomhed skal kunne fungere ved hjælp af *egne* midler (Werlauff 2016:555). At de tilførte aktiver skal kunne fungere ved hjælp af egne midler må kræve, at det kan

fungere uden hjælp fra det indskydende selskab og det modtagende selskabs aktionærer (Olsen 2017:310ff). Hvornår dette er tilfældet må bero på en konkret vurdering ud fra de forudsætninger, grenen af virksomheden har på overførelsestidspunktet.

Det vil til denne vurdering være interessant at kigge på, om det modtagende selskabs eller den tilførte grens fremtidige likviditet/fortsatte drift er betinget af lån, bevilliget af det indskydende selskab (ibid:310f). Vurderer SKAT, at den fortsatte drift er betinget af et sådan lån, vil SKAT som udgangspunkt antage, at kravet om, at grenen skal kunne fungere ved hjælp af egne midler, ikke er overholdt. På trods af dette kan SKAT på baggrund af finansiering fra det indskydende selskab ikke blot konkludere, at grenen ikke kan fungere ved hjælp af egne midler, men skal foretage en konkret vurdering af den finansiering, som er stillet til rådighed (ibid:311). Det udslagsgivende for vurderingen er, om lånet er givet på markedsvilkår, altså om det for det modtagende selskab eller grenen er muligt at opnå et tilsvarende lån fra et andet sted.

Ydermere - og i forlængelse af ovenstående - vil det være relevant om kaution og sikkerhedsstillelse fra det indskydende selskab eller det modtagende selskabs aktionærer kan resultere i, at SKAT vurderer, at grenen ikke kan fungere ved hjælp af egne midler. Dette skyldes, at man kunne forestille sig, at et lån givet fra et pengeinstitut el. lign. kun er givet i kraft af, at der er givet kaution/sikkerhedsstillelse fra enten det indskydende selskab eller modtagende selskabs aktionærer (ibid). Såfremt dette er tilfældet, vil lånet alt andet lige ikke være givet på markedsvilkår, og det må konkluderes, at den tilførte gren/modtagende selskab ikke kan fungere ved hjælp af egne midler. Omvendt vil det faktum, at der er stillet kaution, ikke definitivt betyde, at lånet ikke er givet på markedsvilkår, hvorfor der skal tages en konkret vurdering af låneaftalens betingelser mv. (ibid:312). Endvidere vil det faktum, at kautionen bliver en realitet, betyde, at der ikke er tale om en enhed, som kan fungere ved hjælp af egne midler. Derfor vil en vurdering af grenens fremtidige driftsmæssige udvikling, budgetter mv. give en indikation for om grenen har mulighed for at afdrage lånet (ibid:312f).

Om grenen skal kunne fungere ved hjælp af egne midler skal dermed tages ud fra en konkret vurdering af de forhold, som foreligger på overførelsestidspunktet. Det forhold, at der er stillet lån, kaution og anden sikkerhedsstillelse, vil ikke i sig selv betyde, at grenkravet ikke er opfyldt, men der skal tages en konkret vurdering af forholdene. Her vil bevis i form af budgetter, brancheudviklingsanalyser, alternative

lånemuligheder mv. kunne overbevise SKAT om, at enheden kan fungere ved hjælp af egne midler (Olsen 2017:313).

Derudover er der i lovteksten tale om, at *”alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab”* skal overføres til det modtagende selskab. Herved skal der forstås mere end de aktiver som er nødvendige for, at enheden kan fungere, men endvidere også de aktiver, som naturligt hænger sammen med enheden (ibid:297). Dette kan beskrives ved hjælp af et eksempel af et selskab, hvori der er to forskellige produktionslinjer. Den ene produktionslinje vil alt andet lige godt kunne overføres til et andet selskab – altså opfylde kravet om at være en selvstændig enhed mv. – og denne produktionslinje vil sandsynligvis godt kunne undvære en af dens produktionsmaskiner og stadigvæk opfylde kravet om at være en selvstændig enhed. Det indskydende selskab skal dog ifølge grenkravet overføre aktiver, som hører naturligt sammen med enheden/virksomhedsområdet, til det modtagende selskab, hvilket en maskine tilhørende den ene produktionslinje naturligvis vil gøre (ibid). Aktiver kan imidlertid godt være af en sådan art, at de ikke kan henføres til noget virksomhedsområde – som f.eks. aktionærens bil – hvorfor disse ikke skal overføres til det modtagende selskab, men forblive i det indskydende selskab (ibid:298).

De fleste aktiver giver ikke anledning til afgrænsningsproblemer som f.eks. eksemplet med produktionsmaskinen. Endvidere vil aktiver som driftsmidler og medarbejdere normalt heller ikke give anledning til de store problemer (ibid). Derudover fremgår det af den juridisk vejledning C.D.6.2.3.1, at aktivet *”fast ejendom”* frit kan overføres til den gren, som man ønsker. Dette skyldes, at fast ejendom i sig selv vil udgøre/opfylde definitionen på at være en gren af en virksomhed. Det fremgår endvidere af C.D.6.2.3.1, at det ikke blot er udlejningsejendomme, hvor det indskydende selskab selv kan bestemme placeringen, men også en ejendom, hvori det virksomhedsområde, som ønskes overført, befinder sig i eller har haft sin produktion. Der synes altså at være meget lempelige betingelser for placeringen af fast ejendom (ibid:300).

Ydermere er det væsentlig at understrege, at aktiebesiddelse fra SKATs side ikke anses for værende en selvstændig virksomhed (SKAT 2018c). Dermed anses overdragelse af kapitalandele i datterselskaber ikke for overholdelse af grenkravet. Derudover vil en aktiebesiddelse ikke kunne overføres til det modtagende selskab - sammen med en gren af en virksomhed - medmindre aktiebesiddelsen kan siges at hænge naturligt sammen med denne gren. Dette betyder, at en aktiebesiddelse som udgangspunkt skal forblive i det indskydende selskab, og omvendt, såfremt en aktiebesiddelse kan henføres til en bestemt

gren af en virksomhed, så skal aktierne følge denne (Olsen 2017: 302). Sidstnævnte vil sjældent være tilfældet, men kan ske, såfremt aktiebesiddelsen har en sådan tilknytning til den udskilte aktivitet –f.eks. handler inden for samme branche - at det ville være naturligt at disse følger med (ibid).

At aktiver skal følge den gren, som de naturligt hænger sammen med, gælder desuden – og naturligvis – også for passiverne. Det mest centrale her vil være, om der i forbindelse med den skattefri grenspaltning bliver lavet en ”balancetilpasning” (Werlauff 2016:556f). Balancetilpasning betyder, at der kort før omstruktureringen bliver optaget et lån, og hvor låneprovenu (aktivet) fra dette lån skal forblive i det indskydende selskab, imens låneforpligtelsen (passivet) skal overføres til det modtagende selskab. Der vil i denne situation fortsat være en sådan naturlig sammenhæng mellem aktivet (låneprovenu) og passivet (låneforpligtelsen), at disse skal følges ad (Olsen 2017:306).

Ovenstående betyder ikke, at et låneprovenu og en låneforpligtelse for altid skal følges ad, men at adskillelse af disse ikke må gøres ud fra et ønske om at ”slanke” balancerne i forbindelse med en skattefri grenspaltning (og tilførsel af aktiver). Det kræver derfor gode argumenter for, at et sådan låneprovenu ikke skal følge låneforpligtelsen og en konkret vurdering fra SKATs side, om der ikke er en naturlig sammenhæng mellem et låneprovenu og låneforpligtelse. Et eksempel er TfS 2000.329 LR, hvor et selskab foretog en låneoptagelse i forbindelse med en skattefri spaltning. Selskabet havde to forskellige aktiviteter X og Y. Aktiviteten X var yderst overskudsgivende, og på baggrund af dette, finansierede den Y-aktivitetens investeringer. Man ønskede med balancetilpasningen (låneoptagelsen) at skabe en ny kapitalstruktur, som gjorde, at de to selskaber fik en kapitalstruktur, der lignede deres aktivitet og dermed, at Y blev selvfinansierende. Det faktum, at selskabet havde ladet X finansiere Y, i stedet for at lade Y fremmedfinansiere, skulle ikke efter spaltningen komme selskabet til skade (Olsen 2017:307f). Selvom der i ovenstående afgørelse blev givet tilladelse til en adskillelse af låneprovenu og låneforpligtelse, vil en sådan adskillelse som udgangspunkt betyde, at grenkravet ikke er overholdt (Werlauf 2016:556).

Er der tale om et lån, som ligger flere år tilbage fra en påtænkt omstrukturering, og låneprovenu nu er investeret i f.eks. driftsmidler, ejendomme mv., vil overførelsen ikke give anledning til problemer.

6.2.1.5 Kravet til vederlaget

Kravet til formen af vederlaget, som det indskydende selskabs kapitalejere skal modtage for sine udspaltede aktiver og passiver findes i FUSLs definition af en spaltning jf. FUSL § 15 a, stk. 2. Denne definition er gengivet tidligere.

For at definitionen i FUSL § 15 a, stk. 2 er opfyldt, kræver det, at der i forbindelse med spaltningen sker vederlæggelse i form af kapitalandele til det indskydende selskabs kapitalejere med en eventuel kontantudligning. Dette betyder for det første, at såfremt der i forbindelse med spaltning ikke sker en vederlæggelse for de overtagne aktiver og passiver, men at aktiverne og passiverne blot bliver foræret væk, kan spaltningen ikke gennemføres skattefrit (Olsen 2017:337, 344). Endvidere betyder det, at der er et krav om, at der skal udstedes mindst én aktie i det modtagende selskab/de modtagende selskaber (Werlauff 2016:549).

Som beskrevet i betingelserne for grenspaltning og ophørsspaltning fremgår det af FUSL § 15 a, stk. 2's formulering, at kapitalejerne i det indskydende selskab skal vederlægges i forhold til værdien af deres hidtilværende ejerandele i det indskydende selskab. Dette betyder dog ikke, at vederlæggelsen skal ske pro rata (Olsen 2017:343). Der er altså ikke noget til hindre for, at to kapitalejere A og B som ejer selskabet Y ophørsspalter dette selskab, hvorefter A ejer 100% af det nystiftede selskab Y 1 og B ejer 100% af det nystiftede selskab Y 2. Nævnte eksempel kan endvidere løses således kapitalejerne opnår helt andre ejerforhold, eller der kan finde en kontantudligningssum sted. Det centrale er, at spaltningen ikke bruges til at rykke på ejerforholdet/formueforskydning mellem kapitalejerne, hvilket vil være gældende for både ophørs- og grenspaltning. Dette betyder, at hvis en aktionær før ejede 70% af et selskab, og en anden ejede 30% af selskabet, skal de i forbindelse med en spaltning vederlægges i forholdet 70:100 og 30:100 – men igen bestemmer de selv, om de vil have aktier i de samme selskaber eller eje hver deres (Werlauff 2016:550).

Det er klart, at det i forbindelse med en ophørsspaltning vil være nemmere at overholde kravet om ikke at forrykke ejerforholdet, end det vil være i en grenspaltning. Dette skyldes som nævnt, at der i forbindelse med ophørsspaltning ikke er noget krav til fordelingen af de overtagne aktiver og passiver, hvorfor værdierne kan fordeles således, ejerforholdet passer, ligesom man kan tilpasse fordelingen efter ejernes ønsker. Grenkravet om at fordelingen af aktiver og passiver skal udgøre en operationel og selvstændig enhed komplicerer en fri fordeling af aktiverne til det modtagende selskab (Olsen 2017:344).

I forbindelse med FUSL § 15 a, stk. 2's krav om, at ejerne skal vederlægges i forhold til deres ejerandele i det indskydende selskab, bliver værdiansættelsen essentiel og kan skabe problemer, såfremt der er tale om interesseforbundne parter. Problemstillingen kan illustreres ved ophørsspaltning af et holdingselskab, hvor junior skal overtage det underliggende driftsselskab, og senior skal overtage de likvide midler i holdingselskabet. Her bliver problemstillingen ved værdiansættelsen af driftsselskabet essentiel, da senior skal vederlægges i forhold til hans ejerandele i det indskydende selskab (ibid). Værdiansættelsen af unoterede aktier i forbindelse med interesseforbundne parter vil blive gennemgået i et senere afsnit.

6.2.1.6 Spaltningsdatoen

Ydermere skal spaltningsdatoen - altså datoen hvorfor spaltning har skattemæssige virkning - være sammenfaldende med skæringsdatoen for det eller de modtagende selskabers regnskabsår. Dette fremgår af FUSL § 5, stk. 1, som henviser videre til SEL § 31, stk. 3. At spaltningsdatoen skal være sammenfaldende med skæringsdatoen for det modtagende selskabers regnskabsår betyder, at såfremt selskabet er nystiftet i forbindelse med spaltningen, skal spaltningsdatoen være sammenfaldende med det nystiftede selskabs åbningsbalance (Olsen 2017:345).

Den i praksis mest relevante og oftest forekommende undtagelse til at spaltningsdatoen skal være sammenfaldende med skæringsdatoen i FUSL § 5, stk. 1, findes i FUSL § 5, stk. 3. Denne bestemmelse regulerer de tilfælde, hvor der i forbindelse med spaltning enten ophører eller etableres en koncernforbindelse i medfør af SEL § 31 C, stk. 1 og 2. Det fremgår af FUSL § 5, stk. 3, at såfremt der i forbindelse med spaltningen etableres eller ophører en koncernforbindelse, og der som følge af dette skal udarbejdes delopgørelse af selskabet indkomst, vil spaltningsdatoen ikke som det fremgår af stk. 1 være balancedagen/åbningsbalancen, men i stedet være datoen for ophøret/etablering af koncernforbindelsen (ibid:265). Som følge af FUSL § 5, stk. 3 kan der opstå en situation, hvor spaltningen kun for nogle af de deltagende selskaber påvirker koncernforbindelsen, og som konsekvens af dette ikke har samme spaltningsdato. Det er imidlertid heller ikke noget krav i FUSL § 5, stk. 3, at de deltagende selskaber har samme skattemæssig spaltningsdato (ibid:345).

Der er imidlertid hjemmel i SEL § 31, stk. 5, 6.-9. pkt. til at fravige bestemmelsen i FUSL § 5, stk. 3, således spaltningsdatoen alligevel kan følge FUSL udgangspunkt i § 5, stk. 1. Bestemmelserne i SEL § 31, stk. 5, 6.-9. pkt. kan altså betegnes som en "undtagelser til undtagelsen". I denne fremstilling vil der

blot gennemgås SEL § 31, stk. 5, 9. pkt., da denne har praksis mest relevans. Af denne bestemmelse fremgår det at spaltningsdatoen alligevel skal følge udgangspunktet såfremt der er tale om en:

”(...) spaltning af et ultimativt moderselskab, som har ét direkte ejet datterselskab, og som i det pågældende indkomstår ikke har haft anden erhvervsmæssig aktivitet end at eje aktierne i datterselskabet, hvis de modtagende selskaber stiftes ved spaltningen eller [er et holdingselskab] (...) og der ikke ved spaltningen etableres eller ophører koncernforbindelse mellem andre selskaber”
(SEL § 31, stk. 5, 9. pkt.)

Det ses, at det er et krav, at der kun må være ét eneste datterselskab, og bestemmelsen kan altså ikke benyttes, hvis det ultimative moderselskab har to døtre, hvorfor der i en sådan situation skal udarbejdes delindkomstopgørelser mv. Der er dog ikke noget krav i bestemmelsen om antallet af datters datterselskaber, hvorfor der principiel kan være over 100 datters datterselskaber. Som rådgiver med kendskab til denne bestemmelse kan man spare sin klient for mange administrative omkostninger, ved at henvise til at der ikke er behov for alle disse delindkomstopgørelser (Rasmussen 2017a:34).

Set i lyset af ovenstående bestemmelser om spaltningsdatoen står det klart, at spaltningsdatoen kan være vaskelig at fastlægge. SKAT har i SKM2006.118SKAT meddelt at spaltningsdatoen skal fastlægges efter den ”almindelige ligning”, og såfremt dette giver anledning til tvivl, bør spaltningsdeltagerne søge om bindende svar på spørgsmål (Olsen 2017:265, 347).

6.2.1.7 Anmeldelse

Den sidste grundlæggende betingelse der er for, at en spaltning kan gennemføres skattefrit, er anmeldelsen til SKAT. Anmeldelsen skal ske senest én måned efter, at spaltningen er vedtaget i alle de deltagende selskaber, og er en gyldighedsbetingelse for, at spaltningen er skattefri. De oplysninger som anmeldelsen skal indeholde er som følgende (Olsen 2017:347):

- Hvilken skattefri omstrukturering der er tale om (her spaltning)
- Skattemæssige virkningsdato (den tidligere omtalte spaltningsdato) og datoen for vedtagelsen
- Oplysningerne på de deltagende selskaber (cvr. nr., navn mv.)
- Oplysninger om etablering og ophør af koncernforbindelser på baggrund af spaltningen
- Om spaltningen er foretaget inden for en sambeskatningskreds (er der tale om en koncernspaltning)

- Hvis og kun hvis SKAT ønsker oplysninger om størrelsen af det overdragene underskud efter SEL § 12 og FBL § 3, stk. 2.

6.3 Skattefri spaltning med tilladelse

Det fremgår af FUSL § 15 a, stk. 1, 2. pkt., at SKAT kan give tilladelse til at gennemføre en skattefri spaltning af et selskab. Denne forudgående tilladelse til en skattefri omstrukturering bygger som tidligere nævnt på EU' fusionsdirektiv, og dermed forudsætter tilladelsen fra SKAT, at der forlægger en forretningsmæssig begrundelse for spaltningen (Olsen 2017:348). Det der skal forstås ved, at en spaltningen skal være forretningsmæssig begrundet, er, at hovedformålet eller et af hovedformålene ikke må være skatteunddragelse/skattesvig. Dette betyder ikke, at der i forbindelse med den skattefri spaltning ikke må opnås skattefordele, blot at dette ikke er hovedårsagen (Werlauff 2016:510).

Hvad der ligger i en forretningsmæssig begrundelse er ydermere gennemgået ved skattefri aktieombytning med tilladelse, hvorfor der også henvises til gennemgangen af disse afsnit. Gennemgangen her vil pga. gennemgang under aktieombytning kun have fokus på de mest relevant forhold til at opnå SKATs tilladelse til skattefri spaltning. Herfor vil der gives nogle typeeksempler på begrundelser, som SKAT som udgangspunkt vil godkende som værende forretningsmæssigt begrundede i forhold til spaltning.

6.3.1 Generationsskifte

Generationsskifte vil ud fra praksis være en forretningsmæssig begrundelse for at foretage en skattefri spaltning (Werlauff 2016:547). Det er dog ikke nok, at generationsskiftet bliver fremført som en begrundelse for den skattefrie spaltning, men det kræver, at ansøgeren konkret redegør for, hvorledes spaltningen er en nødvendighed for generationsskiftet (Olsen 2017:349f). For yderligere om hvordan generationsskifte kan være en forretningsmæssig begrundelse henvises til gennemgangen under aktieombytning.

6.3.2 Uenighed mellem aktionærerne

At der foreligger en uenighed mellem et selskabs aktionærer vil alt andet lige have konsekvenser for selskabet, og det kan besværliggøre den daglige drift af selskabet (Olsen 2017:355). Pga. at spaltning som omstrukturingsinstrumentet opdeler et selskab, kan en sådan uenighed mellem aktionærerne fremføres som forretningsmæssig begrundelse for en spaltning. Det ses fra praksis, at SKAT som udgangspunkt vil godkende uenighed mellem aktionærer som en forretningsmæssig begrundelse, men at der stilles strenge krav til dokumentationen af den påståede uenighed (ibid:355, 357).

SKM2005.429TSS er et eksempel på en sag, hvor dokumentationen på aktionærenes uenighed er veldokumenteret (ibid:356). Den omhandlede to brødre der drev vognmandsforretning i et fællesejet holdingselskab med underliggende datterselskaber. Efter den ene bror anvendte ulovlige udenlandske chauffører, opstod der så store uoverensstemmelser, at de to brødre ikke kunne forsætte den fælles ledelse af selskabet. Fordi uoverensstemmelserne var så veldokumenterede igennem både advokatforhandlinger og en artikel i et dagblad, kom SKAT efter en konkret vurdering frem til, at spaltningen var forretningsmæssigt begrundet, hvorfor der blevet givet tilladelse.

Omvendt er SKM2008.347 et eksempel på en afgørelse, hvor SKAT ikke fandt, at det var nok dokumenteret, at der forelå uoverensstemmelser mellem aktionærene til at spaltningen var forretningsmæssig begrundet. Uenigheden bundede i afgørelsen om fremtidige aktiviteter og udbyttepolitik, hvilket der i ansøgningen blev fremført til at skulle påvirke ledelsen af koncernen. SKAT fandt i den konkrete sag, at det ikke var godtgjort, at hovedformålet eller et af hovedformålene med spaltningen var skatteundgåelse/skatteunddragelse (Olsen 2017:357).

Hvorvidt uenigheder mellem aktionærer vil blive godkendt som en forretningsmæssig begrundelse vil ud fra ovenstående komme an på en konkret vurdering fra SKATs side, men at uoverensstemmelser mellem aktionærer kan påvirke et selskabs ledelse og daglige drift er indlysende. Det handler om – såfremt der foreligger uoverensstemmelser – at overbevise SKAT herom, med dokumentation som eksempelvis advokatforhandlinger, dokumentation om forskellige investeringsønsker mv. (ibid).

6.3.3 Efterfølgende frasalg af aktivitet/aktier

Et efterfølgende salg af et af de spaltede selskaber vil som udgangspunkt betyde, at SKAT har en formodning om, at spaltningen ønskes gennemført med skatteunddragelse/skatteundgåelse som hovedformål. Det SKAT principielt er bange for er, at en skattefri spaltning benyttes til at frasælge en aktivitet i et selskab ved at udspalte denne aktivitet og på den måde slippe for avancebeskatningen af aktiviteten. Selskabet sælger på den måde ikke aktiviteten direkte, men i stedet det selskab, hvori aktiviteten ligger, hvilket kan gøres skattefrit jf. tidligere omtale om datterselskabsaktier, koncernselskabsaktier og skattefrie porteføljeaktier.

Der er imidlertid nogle afgørelser fra praksis, hvor begrundelsen for at foretage en spaltning bunder i et ønske om at frasælge en aktivitet (Olsen 2017:357). Dette kan synes besynderligt, når SKAT har en

formodning om, at et hurtigt efterfølgende salg af et af de spaltede selskaber vil være skatteunddragelse. Svaret til at sådanne begrundelser alligevel kan resultere i en tilladelse fra SKAT er, at spaltningen – og dermed salget af aktiviteten – er forretningsmæssigt begrundet. Som Erik Werlauff skriver det: ”*tilladelse hefter kun kan nægtes, såfremt skatteundgåelse er selve hovedformålet*” (Werlauff 2016:510). Der kan altså kun nægtes tilladelse til at foretage en skattefri spaltning, såfremt skatteundgåelse er hovedmålet med spaltningen. Omvendt betyder det, at såfremt man kan overbevise SKAT om, at et efterfølgende salg af et udspaltet selskab er forretningsmæssigt begrundet, kan de ikke nægte tilladelse.

TfS 1998.160 er et eksempel på en afgørelse, hvor ansøgeren fik lov til at spalte et selskab med begrundelse om at frasælge en aktivitet. I sagen ejede et holdingselskab et driftsselskab med to meget forskellige aktiviteter, og ejeren ønskede at frasælge den ene aktivitet. Ligningsrådet fandt efter en konkret vurdering, at ønsket om at spalte driftsselskabet ikke var drevet af skatteunddragelse med begrundelse i, at holdingselskabet ikke opnåede en bedre stilling end andre selskaber, som benytter reglerne om skattefri spaltning (Olsen 2017:357f).

Ligeledes blev der i SKM2006.323SKAT givet tilladelse til at spalte et selskab, der drev virksomhed med udlejning af ejendomme. Begrundelsen for spaltningen blev i ansøgningen fremført som et ønske om at opdele selskabets ejendomme, i dels salgsmodne ejendomme og ikke salgsmodne ejendomme og dels at opdele ejendommene i erhvervsejendomme og beboelsesejendomme (ibid:358f). At selskabets ejer ved hjælp af spaltningen kunne undgå den avanceskat, som et salg af ejendommene ville udløse, var ikke i sig selv nok til at give afslag på anmodningen, da spaltningen var forretningsmæssigt begrundet. At der i afgørelsen ikke var planlagt et *hurtigt* salg lige efter spaltningen har sandsynligvis haft betydning. Såfremt der på ansøgningstidspunktet er planlagt et salg, vil det antages at resultere i et afslag (ibid:359).

Det må konkluderes, at der *kan* opnås tilladelse fra SKAT til at gennemføre en skattefri spaltning med begrundelse om at frasælge en aktivitet. SKAT vil dog i en sådan ansøgning foretage en meget konkret vurdering af, om den påtænkte spaltning bunder i forretningsmæssige begrundelser, eller om spaltningen bunder i skatteunddragelse (ibid:360). Man kan sige, at såfremt SKAT ikke kan godtgøre, at spaltningen er skatteunddragelse, kan der ikke nægtes tilladelse (Werlauff 2016:510, 551).

6.3.4 Spaltning af pengetankselskab

Såfremt der ønskes en spaltning af et pengetankselskab, vil SKAT som udgangspunkt stille større krav til dokumentationen af den forretningsmæssige begrundelse, end hvis der var tale om et almindeligt selskab (Olsen 2017:362). Begrebet pengetank er her forstået som et selskab, hvis aktivmasse primært består af likvider eller finansielle aktiver (ibid). Rationalet bag den skærpede forretningsmæssige begrundelse til pengetanke er, at SKAT – efter ophævelsen af pro rata kravet - er bange for, at spaltningen benyttes til at give aktionærerne rådighed over hvert sit selskab, som består af likvide midler (Werlauff 2016:548). Dermed kan SKAT være bange for, at spaltningen derfor kun er foretaget ud fra privatøkonomiske interesser.

Såfremt man ønsker at spalte et pengetankselskab, og det i ansøgningen ligges til grund, at spaltningen ønskes gennemført pga. forskellige investeringsplaner og at disse planer kan sandsynliggøres, kan der opnås tilladelse, som det var tilfældet i SKM2006.324SKAT. Omvendt hvis man i ansøgningen fremfører, at spaltningen ønskes gennemført pga. forskellige investeringsplaner, og at dette ikke kan sandsynliggøres, eller at der ikke kan fremføres planer for investeringer, vil SKAT afvise tilladelsen, som det var tilfældet i SKM2005.232TSS og SKM2006.325SKAT (Olsen 2017: 362ff).

6.3.5 Vilkårsfastsættelse

Ligesom det er tilfældet ved skattefri aktieombytning vil SKAT i forbindelse med tilladelsen til skattefri spaltning ofte give et anmeldelsesvilkår (Olsen 2017:364). Rationalet bag anmeldelsespligten er, at SKAT er bange for, at den skattefri spaltning bliver brugt til at konvertere skattepligtige transaktioner til skattefri transaktioner. Derfor gives der ofte et anmeldelsesvilkår, hvor alle væsentligt ændrede forhold skal anmeldes til SKAT. Dette giver for det første SKAT mulighed for at tage stilling til væsentligt ændrede forhold, men også at alle disse forhold bliver rapporteret til SKAT (ibid:227).

Hvad der forstås ved ”væsentlig ændrede forhold” og hvornår de skal anmeldes til SKAT henvises til gennemgangen under afsnittet ”skattefri aktieombytning”, da disse vil være sammenfaldene.

6.4 Skattefri spaltning uden tilladelse

Skattefri spaltning kan endvidere gennemføres uden forudgående tilladelse fra SKAT, ligesom det er gennemgået ved skattefri aktieombytning. Bestemmelserne om skattefri spaltning uden tilladelse bygger

ikke på EU's fusionsdirektiv 2009/133/EF, hvilket har den betydning, at der ikke kræves den forretningsmæssige begrundelse for spaltningen som ved en skattefri spaltning med tilladelse. For at sikre at skatteyderne ikke benytter spaltningsredskabet til skatteunddragelse er der opstillet nogle objektive betingelser/værnsregler, som vil blive gennemgået nedenfor og som findes i FUSL §§ 15 a, stk. 1, 4.-11. pkt. samt 15 b, stk. 7-9 (Werlauff 2016:514). Det er vigtigt at pointere, at disse objektive regler er en betingelse for skattefriheden, og et brud på disse vil betyde, at spaltningen bliver en skattepligtig transaktion (Olsen 2017:366).

6.4.1 Holdingkravet

Den første objektive regel minder om kravet, som opstår i forbindelse med skattefri aktieombytning, nemlig et forbud mod at afstå de aktier som er modtaget som vederlag. Reglen fremgår af FUSL § 15 a, stk. 1, 5. pkt., og det ses her, at selskaber som efter spaltningen ejer mere end 10% af aktierne i et af de deltagende selskaber, eller ejer aktier som opfylder definitionen på porteføljeaktier i et af de deltagende selskaber ikke må afstå disse aktier i en periode på tre år. Holdingkravet bunder i skattemyndighedens forsøg på at undgå, at reglerne om skattefri spaltning uden tilladelse bliver misbrugt til at gøre en skattepligtig transaktion til en skattefri transaktion. Dette skyldes, at såfremt selskaberne efter spaltningen ejer mere end 10% af aktierne eller har porteføljeaktier i et af de deltagende selskaber, vil selskabet kunne afstå disse aktier skattefrit (Olsen 2017:366). Derved kan det konkluderes, at såfremt selskaber efter at have deltaget i en skattefri spaltning uden tilladelse, kan afstå vederlagsaktierne skattefrit, vil der være et holdingkrav påført disse aktier.

Det fremgår endvidere af FUSL § 15 a, stk. 1, 6 pkt., at uanset ovenstående beskrevne holdingkrav, kan de deltagende selskaber fortsat deltage i andre skattefri omstruktureringer, såfremt vederlaget kun sker i kapitalandele (ibid:367). Dermed er det indskrevet i loven, at skattefri spaltning kan benyttes i kombination med andre omstrukturingsværktøjer. Såfremt der foretages yderligere omstruktureringer vil "restløbetiden" af holdingkravet blive videreført til de deltagende selskaber, i den efterfølgende omstrukturering jf. FUSL § 15 a, stk. 1, 7 pkt.

Endvidere vil det i forbindelse med holdingkravet være relevant at forstå, hvad der kan statuere afståelse. Her henvises til gennemgangen af holdingkravet under aktieombytning, da afståelsesbegrebet vil være sammenfaldende.

6.4.2 Flere selskabsdeltagere

I FUSL § 15 a, stk. 1, 8 pkt. fremgår en værnsregel, som betyder at såfremt der i en spaltning er mere end én selskabsdeltager som har været aktionær i mindre end 3 år, uden denne har haft flertallet af stemmerne, og som efter spaltningen får stemmeflertallet i et modtagende selskab, kan der ikke gennemføres en skattefri spaltning uden tilladelse. Værnsreglen betyder med andre ord, at en ny (indenfor 3 år) minoritetsaktionær ikke må blive majoritetsaktionær i et modtagende selskab.

Denne bestemmelse er indsat for at forhindre, at et selskab konverterer et skattepligtigt salg af en virksomhed eller aktivitet til et skattefrit salg af et selskab. Dette kunne ske ved, at en ny aktionær tegnede nye aktier (kapitaludvidelse) i selskabet, hvori aktiviteten som ønskes solgt befandt sig. Herefter kunne selskabet foretage en skattefri spaltning uden tilladelse og fraspalte denne aktivitet og gøre den nye aktionær majoritetsaktionær af dette selskab (Olsen 2017:367). På denne måde kunne selskaber frasælge aktiviteter skattefrit, hvilket ikke har været ønsket fra skattemyndighedens side.

I relation til generationsskifte, vil ovenstående værnsregel dog kunne ”omgås”. Såfremt der er sket succession i aktier i medfør af ABL § 34 (familiesuccession), er det forældrenes ejertid – altså den succederede ejertid - som skal opfylde ejertidsbetingelsen (Olsen 2017:367). Dette synes fornuftigt eftersom værnsreglen ikke bunder i ønske om at begrænse denne form for overdragelse af en aktivitet, og at der igennem successionsbegrebet lige præcis sker en indtræden i anskaffelsestidspunktet.

6.4.3 Salg til koncernforbundne selskaber

I forlængelse af ovenstående risiko for at selskaber konverterer et skattepligtigt salg af aktiver til et skattefrit salg af et selskab blev der igennem lov nr. 1557 af 13. december 2016 (Lauritzen 2016-17a) indsat endnu en værnsregel for at forhindre sådanne konverteringer. Værnsreglen fremgår af FUSL § 15 a, stk. 1, 11. pkt. og har til hensigt at forhindre, at selskaber ikke kan foretage en skattefri spaltning uden tilladelsen, såfremt der i en periode på tre år forud for vedtagelsen af spaltningen er gennemført overdragelse af aktier i det indskydende selskab til et eller flere koncernforbundne selskaber – her det bedre koncernbegreb i medfør af KGL § 4, stk. 2 (Olsen 2017:365). Værnsreglen blokerer imidlertid ikke for overdragelser som er sket i medfør af skattemæssig succession, ligesom der fortsat kan foretages skattefri spaltning *med* tilladelse såfremt en overdragelse, som er beskrevet ovenfor, har fundet sted (Lauritzen 2016-17a:6, 15).

Den situation som ovenstående værnsregel forsøger at forhindre er den situation, hvor et selskab – uden væsentlige omkostninger og skattefrit – opretter to nye datterselskaber for at sælge en aktivitet (aktiver) i et tredje datterselskab skattefrit. Konverteringen af det skattepligtige salg til det skattefrie salg består i, at holdingselskabet H ønsker at sælge aktiver – måske en gren af en virksomhed, produktionslinje mv. – i datterselskabet D (Lauritzen 2016-17a:5). Herfor opretter selskabet H, to nye datterselskaber D1 og D2, hvorefter H sælger D til D1 og D2 i ejerandele, som svarer til forholdet mellem værdien af de aktiver, som H ønsker solgt, og de aktiver som H ønsker at beholde. Herefter ophørsspaltes det oprindelige datterselskab D uden tilladelse, således D1 kommer til at eje et datterselskab med de aktiver, som H ønsker solgt, og D2 kommer til at eje et datterselskab med de aktiver, som H ønsker at beholde (ibid). Ovenstående betyder, at der godt nok opstår et holdingkrav, som skal forhindre et skattefrit salg af aktiver bliver konverteret til et skattefrit salg af aktier, men dette holdingkrav påhviler blot de to nyoprettede selskaber D1 og D2, og altså ikke selskabet H. På denne måde kunne H skattefrit sælge datterselskabet D1 – der igennem ejerskabet af datterselskabet ejer de aktiver, som ønskes solgt. Den skattefrie spaltning vil således kun blive skattepligtig, såfremt det selskab som køber D1 sælger aktier i det ophørsspaltede datterselskab D.

Ovenfor beskrevne omgåelsesmetode er igennem lov nr. 1557 af 13. december 2016 derfor forsøgt elimineret.

6.4.4 Forholdet mellem aktiver og passiver

En skattefri spaltning uden tilladelse forudsætter ydermere, at værdien af aktierne i det modtagende (vederlagsaktierne) svarer til handelsværdien af de overtagne aktiver og passiver jf. FUSL § 15 a, stk. 2, 2. pkt. (Werlauff 2017:544). Dette er en værnsregel, som er indført, fordi man fra SKATs side er bange for, at man benytter en skattefri spaltningen uden tilladelse til at rykke på ejerforholdet/formue forskyde: f.eks. i forbindelse med et generationsskifte. Det bliver derfor essentielt at få værdiansæt aktiverne til handelsværdi, og hvorledes dette gøres vil blive gennemgået i et senere afsnit.

I FUSL § 15 a, stk. 2, 3. pkt. er der endvidere et krav om, at forholdet mellem aktiver og passiver som overføres til det modtagende selskab skal svare til forholdet mellem aktiver og passiver i det indskydende selskab (ibid:545). Dette betyder, at såfremt et selskab som har aktiver for 100 og passiver for 50, skal de aktiver og passiver som overføres til det modtagende have samme forhold. I dette eksempel er

forholdet 1/2 og ønsker selskabet at overfører aktiver for 20, skal der overføres 10 passiver (Olsen 2017:369).

Bestemmelsen skal for det første forhindre at skattefri spaltning uden tilladelsen igen bliver brugt til at konvertere et skattepligtigt salg af aktiver til et skattefrit salg af aktier. Dette kunne gøres ved at ”pakke” en aktivitet ind i et modtagende selskab og samtidig overføre en meget stor gæld ind i selskabet. På denne måde vil det indskydende selskab kunne reducere den skattepligtige avance ved et salg af aktierne i det modtagende selskab, fordi værdien af de overførte aktier er reduceret med hjælp fra gælden (ibid).

Ydermere skal bestemmelsen forhindre, at det indskydende selskab i forbindelse med skattefri spaltning uden tilladelse bliver tom for værdier og står tilbage med alt gælden. På denne måde ville man igen have reduceret avancebeskatning ved et salg af aktierne i det indskydende selskab (ibid).

Bestemmelsen om, at der skal være samme forhold mellem aktiver og passiver, gør skattefri grenspaltning uden tilladelse problematisk. Dette skyldes, at grenkrav – om at grenen som bliver udspaltet skal udgøre en gren af en virksomhed jf. FUSL § 15 a, stk. 3 – fortsat skal være overholdt. Det kan derfor være svært at overføre præcis de aktiver og passiver, som hører til grenen af en virksomhed og samtidig opfylde kravet om, at forholdet mellem aktiver og passiver skal passe.

6.5 Skattemæssige konsekvenser af skattefri spaltning

6.5.1 De deltagende selskaber

Som beskrevet under afsnittet ”skattepligtig spaltning” vil en spaltning være en skattepligtig transaktion set fra selskabet side. Det indskydende selskab skal derved betale en afståelsesbeskatning af de overdragne aktiver, som f.eks. kan være ejdomsavancebeskatning, beskatning af genvundne afskrivninger mv. Ved en skattefri spaltning – både med og uden forudgående tilladelse – vil det modtagende selskab skatteretlig blive betragtet, som om den har anskaffet alle de overdragne aktiver på samme tidspunkt som det indskydende selskab (Werlauff 2017:584). Der sker dermed en skatteretlig succession i medfør af FUSL § 8 således, at det modtagende selskab indtræder i det indskydende selskabs anskaffelsessum, tid og hensigt og endvidere også foretagne afskrivninger og nedskrivning (Olsen 2017:371).

At det modtagende selskab indtræder i det indskydende selskabs skattemæssige stilling betyder også, at såfremt det modtagende selskab senere afstår nogle af aktiverne, vil avancerne komme til beskatning. Dette skyldes, at det modtagende selskab har samme anskaffelsessum som det indskydende selskab, og

et salg af f.eks. en ejendom vil betyde, at en eventuel avance/genvundne afskrivninger vil komme til beskatning. Skattefriheden vil derfor snarere være et udtryk for en skatteudskydelse end en egentlig skattefrihed.

6.5.2 For aktionæren

Som beskrevet under afsnittet ”skattepligtig spaltning” vil en spaltning normalt være en skattepligtig transaktion for aktionæren, og der vil ske en afståelsesbeskatning af de aktier, som aktionæren før spaltningen havde i det indskydende selskab. Ved en skattefri spaltning – både med og uden forudgående tilladelse – vil aktionæren i det indskydende selskab i stedet få mulighed for at opnå skatemæssig succession jf. FUSL § 11. Såfremt aktionæren i det indskydende selskab bliver vederlagt i aktier i det modtagende selskab, indtræder disse aktier i samme anskaffelsessum, tid og hensigt som de aktier som aktionæren før havde i det indskydende selskab (Werlauff 2017:584).

Såfremt aktionæren bliver vederlagt i andet end aktier – typisk kontanter, men kan også være gældsbreve – vil aktionæren blive afståelsesbeskattet efter ABLs almindelige regler, hvilket betyder, at der er mulighed for at fratrække anskaffelsessummen. Dette er dog kun muligt såfremt aktionæren helt udtræder som aktionær i de deltagende selskaber, jf. FUSL § 9. Såfremt aktionæren efter spaltningen har kapitalandele i det modtagende, indskydende eller selskaber koncernforbundet hermed, vil en kontant vederlæggelse blive beskattet som udbytte (Olsen 2017:259f, 372).

6.6 Skattefrispaltning med eller uden tilladelse

I og med at en skattefri spaltning kan gennemføres med eller uden forudgående tilladelse fra SKAT, vil det være relevant, hvornår man som rådgiver bør anbefale den ene løsning frem for den anden. En lignende anbefaling er gennemgået under aktieombytning, hvor fordelene ved det subjektive spor frem for det objektive spor og omvendt er gennemgået, hvorfor der her blot vil gives nogle helt konkrete fordele i forhold til spaltning.

Det kan siges, at en skattefri spaltning med forudgående tilladelse fra SKAT vil være fordelagtigt ved spaltninger, hvor fordelingen af aktiver og passiver er komplekse, hvilket det ofte vil være ved grenspaltning (Olsen 2017:373). Dette skyldes som tidligere beskrevet, at der ved skattefri spaltning uden tilladelse er et krav i FUSL § 15 a, stk. 2, 3. pkt. om, at forholdet mellem aktiver og passiver, som overføres til det modtagende selskab, skal svare til forholdet mellem aktiver og passiver i det indskydende selskab

(Werlauf 2016:514). Samme krav er ikke gældende, såfremt man forud for spaltningen opnår tilladelse fra SKAT. Såfremt fordelingen af aktiver og passiver både skal leve op til kravet i FUSL § 15 a, stk. 2, 3. pkt. og grenkravet i FUSL § 15 a, stk. 3, vil der alt andet lige være tale om en meget kompleks fordeling. Derved vil skattefri spaltning med tilladelse som udgangspunkt være en fordel ved grenspaltninger.

I forhold til skattefri spaltningen uden forudgående tilladelse fra SKAT kan dette være fordelagtigt såfremt man ønsker at spalte et ”pengetanksselskab” (Olsen 2017:374). Dette skyldes som tidligere beskrevet, at der fra SKATs side stilles større krav til den forretningsmæssige begrundelse for spaltningen af et ”pengetanksselskab”. Dette krav kan derfor ”omgås”, såfremt man foretager spaltningen uden tilladelse. Ydermere kan spaltningen uden tilladelse være fordelagtigt, når man ønsker spaltning af holdingselskaber (ibid). Dette skyldes blandt andet, at fordelingen ofte er ukompliceret, og at der sjældent vil være tilstrækkelig forretningsmæssig begrundelse.

7. Skatteretlig familiesuccession

I ABL § 34 findes hjemlen for, at en selskabsejer overdrager sit selskab eller en del af denne med skatteretlig familiesuccession til en nærmere afgrænset personkreds. Idéen/formålet bag reglerne om skattemæssig succession er, at en selskabsejer skal have mulighed for at overdrage sit selskab til den nære familie, uden at dette stoppes af skattemæssige forhold (Olsen 2017:73f). Dette skyldes, at overdragelsen ikke udløser skat hos overdrageren, imens erhververen succederer i overdragerens skattemæssige stilling i forhold til anskaffelsessum, tid og hensigt jf. ABL § 34 stk. 2. ABL § 34 opstiller imidlertid nogle betingelser som skal være overholdt før reglerne om familiesuccession kan benyttes. Disse betingelser vil blive beskrevet i nærværende afsnit.

7.1 Personkredsen

Den personkreds som en skatteyder har mulighed for at overdrage aktier til ved hjælp af succession er defineret i ABL § 34, stk. 1, nr. 1. Af denne paragraf fremgår det, at der kan overdrages til børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn samt samlevende. Endvidere fremgår det af ABL § 34, stk. 1, nr. 1, at stedbørn og adoptivforhold sidestilles med naturligt slægtskabsforhold samt, at samlevende skal opfylde betingelserne i boafgiftslovens § 22, stk. 1, litra d., hvilket betyder at personerne skal have haft fælles bopæl i de sidste 2 år før successionen (Olsen 2017:74). Den personkreds som er

defineret i ABL § 34, stk. 1, nr. 1 er udtømmende og betyder, at reglerne om familiesuccession ikke kan benyttes til at overdrage aktier til andre end denne.

Ydermere fremgår det af ABL § 34, stk. 3, at det er et krav for at benytte reglerne i ABL § 34, stk. 2 – den skattemæssige succession – at erhververen er skattepligtig til Danmark i medfør af KSL § 1 (ibid:75). Dette hænger naturligt sammen med filosofien bag den skattemæssige succession, som ikke skal ses som en skattefri overdragelse, men i stedet som en skatteudskydelse. Den latente skattebyrde, som hviler på aktierne, vil ved senere afståelse komme til beskatning hos erhververen, hvorfor denne beskatning skal tilkomme Danmark. Ovenstående betyder derved, at det ikke er nok, at erhververen er defineret i ABL § 34, stk. 1, nr. 1, men at denne også skal være skattepligtig til Danmark.

7.2 Kravet til ejerandelene (pengetanks reglen)

De ejerandele som kan overdrages ved hjælp af ABL § 34 er i princippet alle ejerandele i kapitalselskaber, men i praksis er der som regel tale om aktier eller anparter (Olsen 2017:76). Der fremgår imidlertid af ABL § 34, stk. 1, nr. 4, at der ikke må være tale om ejerandele som er omfattet af ABL § 19, hvilket vil sige ejerandele, som er udstedt af et investeringsselskab.

Ydermere er der i ABL § 34, stk. 1, nr. 2 et krav om, at overdragelsen af aktierne mindst skal udgøre én procent af aktiekapitalen. Kravet skal forstås som, at der som minimum skal overdrages én procent af den nominelle værdi af aktiekapitalen, hvorimod der ikke skal tages hensyn til stemmeretten af aktierne (ibid:77). Kravet til mængden af de overdragne aktier er i dag så lav, at kravet i praksis slet ikke udgør en begrænsning. Bestemmelsen før 1. januar 2009 begrænsede imidlertid muligheden for overdragelse i medfør af familiesuccession, da kravet inden denne dato udgjorde et krav om minimum overdragelse af 15% af stemmевærdien (ibid:76).

Den mest essentielle og i praksis mest begrænsende krav til aktierne findes i ABL § 34, stk. 1 nr. 3 med henvisning til ABL § 34 stk. 6. Kravet er den såkaldte pengetank regel og betyder, at der ikke må være tale om aktier i et selskab, hvis virksomhed i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse jf. ABL § 34, stk. 1 nr. 3. Hvad der yderligere skal forstås ved ”overvejende grad” og ”passiv kapitalanbringelse” skal findes i ABL § 34 stk. 6, som beskriver, hvorledes opgørelsen af dette skal foretages.

Det ses ud fra ABL § 34 stk. 6, at et selskabs vil blive anset som værende passiv kapital anbringelse i overvejende grad, såfremt et af de to nedenstående betingelser er opfyldt:

- ”50 % eller mere af selskabets indtægter, hvorved forstås den regnskabsmæssige nettoomsætning tillagt summen af øvrige regnskabsførte indtægter, opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår stammer fra sådan aktivitet,
- Handelsværdien af selskabets passiv kapitalanbringelse, enten på overdragelsestidspunktet eller opgjort som gennemsnittet af de seneste 3 regnskabsår udgør 50 % eller mere af handelsværdien af selskabets samlede aktiver” (ABL § 34, stk. 6; Olsen 2017:78)

Det ses ud fra ovenstående, at der er tale om en test af selskabets resultat side samt en test af selskabets balance siden. Endvidere ses det, at balancesiden består af en toleddet test, da kravet både skal være overholdt som et gennemsnit over de seneste tre regnskabsår og på overdragelsestidspunktet (Olsen 2017:83). Ved opgørelsen af ovenstående krav er der tale om, at de aktiver og indtægter som hidrører fra erhvervsmæssig aktivitet stilles over for de aktiver og indtægter, som hidrører fra passiv kapitalanbringelse for at opgøre en procentsats. Dette kræver imidlertid, at det er klart, hvilke aktiver og indtægter som kan defineres at hidrøre fra passiv kapitalanbringelse og hvilke, der hidrører fra erhvervsmæssig aktivitet (ibid:78f).

Før det første forskriver ABL § 34, stk. 6, 2. pkt. at andelsbeviser og andele i andelsforeninger ikke indgår i opgørelsen af passiv kapital anbringelse, da andele omfattet af ABL § 18 ikke skal indgå (ibid:79).

Derudover fremgår det af ABL § 34, stk. 6, 3. pkt., at afkast og værdien af ”datterselskabsaktier” – i denne sammenhæng forstående som aktier, hvori selskabet direkte eller indirekte ejer mindst 25% af aktiekapitalen – ikke skal medregnes i opgørelsen. Derimod skal indtægter og aktiver svarende til selskabets ejerforhold medregnes i bedømmelsen (ibid).

Endvidere fremgår det af ABL § 34, stk. 6, 5. og 6. pkt., at udlejningsejendomme som anvendes af datterselskaber eller mellem datterselskaber ikke skal medregnes som passiv kapital anbringelse i opgørelsen. Ved ”anvendes” skal her forstås, at udlejningsejendommene anvendes i den daglige drift af datterselskabet (ibid).

Hvad der derimod *skal* medregnes i opgørelsen af passiv kapitalanbringelse, har været kilde til omfattende praksis/afgørelser (ibid:79-88). Ud fra den omfattende praksis kan følgende udledes:

Udlejningsejendomme: Udlejningsejendomme vil – medmindre de udlejes til datterselskaber – indgå i opgørelsen af passiv kapital anbringelse. Dette er også tilfældet såfremt udlejningsejendommen er under opførelse, og at ejendommen derfor endnu ikke er udlejet på overdragelsestidspunktet – der er her tale om en praksisændring på baggrund af lov nr. 683 af 8. juni 2017. Det skal understreges, at en hver form for fast ejendom ikke skal medregnes, men kun de tilfælde, hvor der er tale om en udlejningsejendom.

Kontanter: Likvide midler/kontanter skal som altovervejende hovedregel indgå i opgørelsen af passiv kapital anbringelse. Det synes ikke mærkværdigt, at kontanter fra skattemyndighedens side sidestilles med passiv kapital anbringelse, da dette næsten må sige at være den mest passive måde at anbringe kapital. Dog kan likvide midler i et selskab blive modsvaret af en forpligtelse – hvilket vil være tilfældet, såfremt de likvide midler er udtryk for en forudbetaling. Dette var tilfældet i SKM 2003.458, men i denne afgørelse kom ligningsrådet frem til at kontanter fra forudbetalinger skal medregnes i opgørelsen af passiv kapital (Olsen 2017:79f). Derudover kan et selskab have likvide midler som ikke er deres egne, men som tilhører deres klienter. Som SKM 2005.166LR viser, skal disse likvide midler dog ikke medregnes (ibid:80f).

Værdipapirer e.l.: Værdipapirer e.l. vil – medmindre der er tale om datterselskabsaktier (25%) – indgå i opgørelsen af passiv kapitalanbringelse. Dog kan enhver form for fordring/tilgodehavende ikke sidestilles med passiv kapitalanbringelse, som SKM2007.106 er et udtryk for. Her var der tale om et moms-tilgodehavende, som i afgørelsen ikke skulle sidestilles med passiv kapitalanbringelse (Olsen 2017:80f).

7.3 Konsekvensen for overdrageren

Udgangspunktet for overdrageren er, at der sker en afståelse af aktier i forbindelse med overdragelsen af aktieposten - da en hver form for afståelse vil resultere i en beskatning af en eventuel avance jf. ABL § 30 (Olsen 2017:88). Ved brug af ABL § 34 regler om familiesuccession gives der hjemmel til at overdrageren ikke bliver beskattet af den avance, som opstår ved afståelsen, men at denne beskatning udsættes til, at erhververen afstår aktierne jf. nedenfor. Det fremgår af ABL § 34 stk. 4, med henvisning til KSL § 33 C, stk. 3, at det kun er muligt at foretage succession i aktier, hvor der kan konstateres en avance (ibid).

7.4 Konsekvensen for erhververen

Det fremgår af ABL § 34, stk. 2, 2. pkt., at erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling. Erhververen anses efter overdragelsen som om, han har anskaffet aktierne til samme anskaffelsessum, tid og hensigt som overdrageren (Olsen 2017:89). Dette har også den konsekvens, at erhververen indtræder fuldt ud i den latente skat, som hviler på aktierne – eftersom der kun kan succederes i aktier, hvor der kan konstateres en avance. Afstår erhververen aktierne efter modtagelse, er det altså erhververen, som bliver beskattet af den avance, som kan konstateres, fra den oprindelige anskaffelsessum til afståelsessummen. Derfor kan det konkluderes, at succession har den klare fordel, at overdrageren ikke bliver afståelsesbeskattet i forbindelse med overdragelsen, men den klare ulempe er, at erhververen indtræder fuldt ud i den latente skattepligt, som eksisterer på overdragelsestidspunktet, og at der ikke kan ske fuld kompensation af den latente skatteforpligtelse (ibid:31). Erhververens kompensation vil blive gennemgået i et senere afsnit.

Igen medfører ABL § 34, stk. 4 med henvisning til KSL § 33, stk. 4, at skulle der ved en senere afståelse af aktierne alligevel konstateres et tab, vil dette tab ikke kunne fratrækkes i erhververens skattepligtige indkomst. Dette er en værnsregel som skal sikre, at der ikke succederes i aktier, alene med det formål at udnytte et tab ved afståelse af aktierne (ibid:89).

7.5 Meddelelse til SKAT

Det er endvidere en betingelse for at kunne benytte reglerne om familiesuccession, at der sker meddelelse om overdragelsen af aktieposten til SKAT senest i forbindelse med indgivelse af overdragerens selvangivelse jf. ABL 34, stk. 4 med henvisning til KSL § 33 C, stk. 7. Såfremt dette ikke overholdes er der tale om, at overdrageren og erhververen skal dokumentere, at aktieposten er/kan overdrages med succession (Olsen 2017:90).

8. Vederlaget i forbindelse med succession

Det vederlag som overdrageren får for den aktiepost som bliver overdraget med succession i medfør af ABL § 34 kan være fuld ud vederlag eller i form af en gave til erhververen. Der er altså tale om, at erhververen kan betale et vederlag for aktieposten, modtage aktieposten som en gave eller en kombination af disse (Olsen 2017:90). I den forbindelse opstår der to grundlæggende spørgsmål: Hvor meget er aktierne værd, og hvor stor bliver gaveafgiften såfremt vederlaget er i form af en gave?

8.1 Gaveafgift

Såfremt der ydes en gave i forbindelse med overdragelsen/successionen af aktieposten i medfør af ABL § 34 vil modtageren af denne gave være afgifts- eller skattepligtig af værdien af gaven (Olsen 2017:57, 91). Om modtageren vil være afgiftspligtig af gaven, og dermed opnå den laveste beskatning i forbindelse med gaven, afhænger om gavemodtageren er en person, som er defineret i BAL § 22, stk. 1, litra a-f. Sammenlignes den kreds som det er muligt at overdrage en aktiepost i medfør af ABL § 34 og de personer som er nævnt i BAL § 22, stk. 1, litra a-f, ses det, at børn, stedbørn, børnebørn og samlevende er nævnt i begge paragraffer (ibid:91). Denne personkreds vil som udgangspunkt være afgiftspligtig af 15% af gavens værdi jf. BAL § 23. Som det bliver gennemgået i nedenstående afsnit er det dog muligt at opnå en endnu lavere afgiftsbeskatning.

Endvidere fremgår det af BAL § 22, stk. 1, at de personer som er nævnt i litra a-f afgiftsfrit kan modtage gaver af en værdi på 64.300 kr. (2018 niveau) afgiftsfrit (SKAT 2018d).

8.2 Gaveafgift af en ”erhvervsvirksomhed”

I forhold til gaveafgiften er denne under nedtrapning fra 15% i 2015 til 7% i 2018 – og med yderligere nedtrapning til blot 5% i 2020 - såfremt gaven består i en ”erhvervsvirksomhed” jf. BAL 23, a, stk. 4. Hvad der nemmere skal forstå ved en ”erhvervsvirksomhed” vil blive gennemgået i nærværende afsnit.

Det er blandt andet en betingelse for at opnå, den lave afgift at gaven består i aktiver i en virksomhed eller aktier i et selskab, som kan overdrages med succession i medfør af enten KSL § 33 C eller ABL § 34, jf. BAL § 23 a, stk. 1. Hvilke betingelser der nærmere er krævet for, at en aktiepost kan overdrages i medfør af ABL § 34 er gennemgået i ovenstående. Her bør det blot nævnes, at det er et krav, at aktieposten ikke kan defineres som værende en pengetank som beskrevet i ABL § 34, stk. 6. Det er imidlertid ikke et krav, at selskabet (gaven) *bliver* overdraget med succession, men blot at betingelserne for at kunne overdrage i medfør af ABL § 34 er opfyldt (Lauritzen 2016-17b).

Ydermere er det en betingelse for at opnå den lave afgift at gavegiver har ejet selskabet - hvori ”erhvervsvirksomheden” direkte eller indirekte er ejet – i mere end ét år, umiddelbart før overdragelsen af aktieposten (overdragelsestidspunktet) jf. BAL § 23 a, stk. 2 nr. 1. Dette er en værnsregel mod, at en person med en stor kapitalbeholdning køber et selskab, som derefter overdrages som gave til personens barn, hvilket ville resultere i, at kapitalbeholdningen ikke bliver afgiftspligtig – såfremt denne skulle gives som

gave - efter BAL almindelige regler (15% afgift jf. BAL § 23), men i stedet med den lavere sats i medfør af BAL § 23 a (Lauritzen 2016-17b). Ejertidskravet anses for opfyldt, også selvom selskabet har været omstruktureret, hvorfor det er den samlede ejertid som ligger til grund for ejertidskravet (ibid).

Derudover er det en betingelse, at gavegiver eller dennes nærtstående i mindst ét år af dennes ejertid har deltaget aktivt i selskabets ledelse jf. BAL § 23 a, stk. 2, nr. 2. At gavegiver skal have deltaget aktivt i selskabets ledelse vil her være opfyldt såfremt gavegiver eller dennes nærtstående har været medlem af enten direktionen eller bestyrelsen af dette selskab. Dette skal igen ses som en værnsregel mod at konvertere den almindelige gaveafgift på 15% jf. BAL § 23 til den lavere afgift i medfør af BAL § 23 a. En person kunne ved at købe en aktiepost og eje den i mere end ét år opnå ovenstående konvertering. Med betingelsen om aktiv deltagelse vil dette dog ikke være muligt, da både ejertidskravet og deltagelseskravet skal være overholdt (ibid). Det er dog ikke en betingelse, at denne aktive deltagelse skal være lige op til overdragelsen/på overdragelsestidspunktet, hvorfor denne deltagelse kan ligge flere år tilbage.

Endvidere er det en betingelse for at bruge den lave gaveafgift, at gavemodtageren af aktieposten ikke helt eller delvist sælger aktieposten – her forstået som et direkte eller indirekte salg - inden for en periode på tre år jf. BAL § 23 b, stk. 1. Det direkte salg af aktieposten giver ikke anledning til afgrænsningsproblemer, hvorimod det indirekte salg af selskabets kan give anledning til problemer. Det indirekte salg af selskabet skal forstås som, at gavemodtageren ikke må sælge hele selskabets aktivitet, som i princippet kan sidestilles med et salg af selskabet. Argumentet for afgrænsningsproblemerne er, at et selskab inden for den treårige periode alt andet lige vil have behov for at udskille dele af sine aktiver: men hvornår vil almindelig udskiftning af aktiver ophøre og indirekte salg begynde? Det må her forventes, at almindelig udskiftning ikke vil resultere i, at det treårige ejertidskrav brydes og fremtidige afgørelser/bindelignings-svar vil afklare praksis på dette område (Rasmussen 2017b:25).

Såfremt ovenstående direkte eller indirekte afståelse af aktieposten alligevel forekommer vil dette imidlertid ikke betyde, at gavemodtageren vil skulle betale hele difference fra den lave afgift jf. BAL § 23 a til den høje afgift i medfør af BAL § 23. Det fremgår således af BAL § 23 b, stk. 1, at forekommer et sådan salg, vil gaveafgiften blive forhøjet med en forholdsmæssig andel af den treårige periode, som ikke er udløbet. Endvidere foreskriver BAL § 23 b, stk. 2, at såfremt afståelsen inden for den treårige periode skyldes dødsfald/livstruende sygdom, videregivelse som gave, eller i forbindelse med omstruktureringer hvor vederlaget sker i form af aktier, vil dette ikke resultere i et brud på den treårige periode.

Ovenstående har endvidere den betydning, at anfordringsgældsbreve er mindre attraktive i forbindelse gaveoverdragelse/generationsskifte. Anfordringsgældsbreve var førhen attraktive, fordi det faktum at disse ikke blev forrentet betød, at de som udgangspunkt ikke var gaveafgiftspligtige (Olsen 2017:55). Men fordi anfordringsgældsbreve ikke opfylder kravene til at være en ”erhvervsvirksomhed”, som gennemgået ovenfor, og det faktum at såfremt gaven er en ”erhvervsvirksomhed” er afgiften i 2020 og herefter så minimal, at anfordringsgældsbreve er blevet mindre attraktive.

8.3 Passivpost

Ydes der en gave i forbindelse med overdragelsen af en aktiepost i medfør af ABL § 34, giver KSL § 33 D mulighed for at beregne en såkaldt passivpost (Olsen 2017:92f). Det er vigtig at understrege, at der kunne gives hjemmel til at beregne passivposten såfremt der rent faktisk bliver ydet en gave i forbindelse med successionen. Det er imidlertid ligegyldigt, om der blot bliver ydet en delvis gave, da det med afgørelsen TfS 2001.174LSR er slået fast, at passivposten ikke skal nedsættes med forholdet mellem gave og vederlaget for aktieposten (ibid:93).

En passivpost skal forstås som et nedslag i den afgiftspligtige gaveværdi og skal ikke ses som et nedslag i handelsværdien af den overdragne aktiepost. Tankegangen bag passivposten – og dermed et nedslaget i gaveafgiften – er, at den afskaffelsessum som erhververen indtræder i, reelt har en mindre værdi end den handelsværdi, som aktieposten har på overdragelsestidspunktet (Michelsen et al. 2015:664). Passivposten er dermed et udtryk for en reduktion af den latente skattepligt, som påhviler de aktier, som erhververen succederer i.

Passivposten er udformet således, at ca. halvdelen af den latente skat, som påhviler aktieposten, såfremt den blev solgt på overdragelsestidspunktet, vil blive reduceret, jf. KSL § 33 D (ibid). Dermed udgør passivposten 22% af den fortjeneste, som kan konstateres i forbindelse med overdragelsen, såfremt der er sket overdragelse af aktieposten i medfør af ABL § 34.

SKAT vil i forbindelse med beregningen af passivposten påse om denne er foretaget korrekt – forstået således om SKAT er enige i værdiansættelsen af aktieposten (Olsen 2017:93).

8.4 Latente skatteforpligtelse – KSL § 33 C

Er der tale om at overdrageren bliver fuldt ud vederlagt i forbindelse med overdragelsen med succession, har praksis indtil afgørelsen SKM2008.876LSR været, at der ikke kunne tages højde for den latente skatteforpligtelse som erhververen indtrådte i, uden dette beløb blev anset som en gave (Olsen 2017:32, 90). Landsskatteretten har med afgørelsen – og SKATs styringssignal SKM2011.406SKAT - dog ændret denne praksis, således der i forbindelse med værdiansættelsen af aktieposten kan tages højde for denne udskudte skat, uden dette skal betragtes som en gave fra overdrageren til erhververen.

I SKATs styringssignal fremgår det således, at der i forbindelse med værdiansættelsen af den overdragne aktiepost kan tages hensyn til den udskudte skat ved at denne ”eventualforpligtelse” opgøres og fratrækkes handelsværdien (SKAT 2011). Den udskudte skat vil efter SKATs opfattelse imidlertid ligge under kurs 100, hvorfor man ikke får nedslag af hele den opgjorte ”eventualforpligtelse”.

Det er yderligere præciseret i SKATs styringssignal, at såfremt der ydes en gave, eller en delvis gave ikke er mulighed for at fortage et ”dobbeltnedslag” af både den udskudte skat efter KSL § 33 C og passivposten efter KSL 33 D. Skatteyderen har dog krav på den højeste af de to nedslag (Olsen 2017:94).

9. Værdiansættelsen mellem interesseforbundne parter

Overdragelser som er beskrevet i dette projekt giver ofte anledning til værdiansættelsesproblemer i og med, at der er tale om interesseforbundne parter, hvad enten der er tale om overdragelse i forbindelse med familiesuccession eller omstruktureringer (Olsen 2017:18). Udgangspunktet for værdiansættelsen er, at denne skal sættes til handelsværdien, for tidspunktet for overdragelsen, altså den pris som en uafhængig tredjepart er villig til at betale for de overdragne aktiver (Michelsen et al. 2015:400). Det vil imidlertid være svært at finde handelsværdien for unoterede aktier - som ikke har været genstand for salg - hvorfor der ofte er et element af skøn over en sådan værdiansættelse. På baggrund af dette har SKAT igennem årene udstedt flere værdiansættelsescirkulære/vejledninger, i et forsøget på at opstille principper som kan estimere handelsværdien på forskellige aktiver, når der er tale om interesseforbundne parter.

Indtil 5. februar 2015 var det muligt for personer omfattet af BAL § 22 - såfremt de modtog en gave - at benytte 1982 cirkulæret til værdiansættelsen af unoterede aktier (ibid:400f). Anvendelsen af 1982 cirkulæret betød, at værdiansættelsen af de unoterede aktier typisk endte på en værdi marginalt under selska-

bets egenkapital, hvorfor cirkulæret var aldeles fordelagtigt at benytte til værdiansættelsen af aktier mellem interesseforbudne parter. Dette cirkulære er imidlertid ikke længere anvendelig på unoterede aktier med ophævelsen af punkt 17 og 18 i cirkulæret (Olsen 2017:20).

Efter ophævelsen af 1982 cirkulæret står skatteyderne tilbage med TSS 2000-09 ”værdiansættelse af aktier og anparter”, TSS 2000-10 ”værdiansættelse af goodwill” (de såkaldte 2000 cirkulærerne) og 2009 vejledningen omkring transfer pricing. Afgrænsning af hvornår det er muligt at benytte 2000 cirkulærerne kontra 2009 vejledningen er imidlertid blevet vanskeligt at præcisere (Olsen 2017:21).

Det fremgår således af TSS 2000-09, at cirkulærets hjælperegul (beregningsmodellen) kan fraviges såfremt: *”det må anses for relevant og væsentligt for at finde et egnet udtryk for værdien af de overdragne aktier”* (SKAT 2000). Endvidere fremgår det af TSS 2000-10, at det ved anvendelse af denne beregningsmodel er afgørende at tage stilling til om den giver en realistisk værdiansættelse, og at der derfor kan være situationer, hvor den ikke kan benyttes. Endeligt fremgår det af 2009 vejledningen, at denne finder anvendelse i de situationer, hvor 2000 cirkulærerne ikke findes at være tilstrækkelige til at fastsætte handelsværdien (Olsen 2017:23).

Der er ud fra ovenstående ikke nogen klar afgrænsning af, hvornår der skal benyttes 2000 cirkulærerne og hvornår 2009 vejledningen skal benyttes i forbindelse med overdragelser beskrevet i dette projekt. Denne problemstilling er i bemærkningerne til L 183 (Lauritzen 2016-17b) diskuteret, om end der fortsat ikke er en klar afgrænsning. Af bemærkningerne fremgår det, at 2000 cirkulærerne forventes at finde handelsværdien, såfremt selskabet har en stabil indtjening og vækst, og at 2009 vejledningen omvendt skal benyttes, såfremt selskab ikke må forventes at have samme vækst som den historisk set har haft, samt på selskaber som skaber mange immaterielle aktiver (ibid). Dog tages der fortsat forbehold for, at disse udgangspunkter kan fraviges med følgende: *”SKAT vil derfor som altovervejende hovedregel ikke gøre gældende, at cirkulærerne skal fraviges i disse tilfælde”* (ibid).

Der synes ud fra ovenstående at være en tilstand, hvor SKAT, såfremt denne ikke finder at 2000 cirkulærerne giver udtryk for handelsværdien, frit kan vælge at foretage en værdiansættelse ud fra 2009 vejledningen. Dette ses blandt andet i SKM2018.41.HR, hvor appellantens redegjorde for, at værdiansættelsen af dennes anparter ud fra 2000 cirkulærerne udgjorde et minus på 2.574.454 kr. (SKAT 2018f). SKAT

skønnede imidlertid, at disse anparter udgjorde en handelsværdi på 150 mio. kr., ud fra 2009 vejledningen, hvorved der må siges at være en enorm forskel på de to forskellige værdiansættelsesmetoder i dette tilfælde. Højesteret stadsfæstede landsskatterettens dom, med følgende: ” (...) SKATs skøn ikke havde ført til en værdiansættelse, som må anses for åbenbart urimelig, og at SKATs skønsmæssige ansættelse derfor ikke kunne tilsidesættes ” (SKAT 2018f). Det bemærkes her, at der ud fra højesterets vurdering er et behov for, at SKATs værdiansættelse er ”åbenbart” urimelig, før værdiansættelsen kan tilsidesættes.

Det kan ud fra ovenstående konkluderes, at 2000 cirkulærerne er mulige at benytte, men at dette indebærer, at den fremtidige vækst mv. forventes at følge den historiske udvikling, og at 2009 vejledningen bør benyttes såfremt dette ikke forventes. Der synes dog også at kunne konkluderes, at såfremt SKAT ikke skønner, at 2000 cirkulærerne finder den rigtig handelsværdi, at SKAT derigennem kan benytte 2009 vejledningen til at finde den værdiansættelse, de finder at være handelsværdien.

Efter ovenstående gennemgang vil der i nedenstående være en gennemgang af henholdsvis 2000 cirkulærerne og 2009 vejledningen.

9.1 2000 cirkulærerne

2000 cirkulærerne tager udgangspunkt i objektive historiske data for at finde frem til værdiansættelsen af et selskab. Dertil er der indbygget en subjektiv kapitaliseringsfaktor i forhold til goodwill, men ud over denne subjektive faktor, bygger cirkulærerne på historiske data. Dette betyder, at cirkulærerne typisk vil komme frem til en værdiansættelse marginalt over egenkapitalen (Yssing 2017b:28). De to beregningsmetoder vil i nedenstående nærmere blive gennemgået.

9.1.1 TSS 2000-09 – Aktier og anparter

TSS 2000-09 beskriver, at børsnoterede aktier skal værdiansættes til kursværdien på overdragelsestidspunktet, og at unoterede aktier og anparter skal værdiansættes til handelsværdien. Da denne handelsværdi ofte ikke kendes for unoterede kapitalandele – fordi disse ikke har været genstand for salg – skal cirkulærets ”hjælperegul” benyttes for at beregne handelsværdien (SKAT 2000).

Ud fra hjælpereglen er udgangspunktet for værdiansættelsen, at aktiernes værdi beregnes som summen af værdierne af selskabets aktiver, minus gældsposter tillagt værdien af goodwill – der er tale om en

opgørelse af selskabets indre værdi. Denne opgørelse skal tages på baggrund af selskabets seneste årsregnskab, hvortil nogle regnskabsposter skal korrigeres. De korrigerede regnskabsposterne er følgende (ibid):

Fast ejendom: Fast ejendommens værdi sættes til den seneste kendte ejendomsvurdering, uanset værdiansættelsen i regnskabet. Såfremt der er ombygningsudgifter som ikke er indregnet i den seneste kendte ejendomsvurdering skal disse dog tillægges.

Associerede selskaber: Værdien af associerede- og tilknyttede selskaber skal værdiansættes efter denne hjælperegulering. Der er altså tale om, at der skal laves en værdiansættelse for samtlige selskaber efter denne hjælperegulering.

Goodwill og immaterielle aktier: Disse skal værdiansættes efter 2000-10 cirkulæret som bliver gennemgået i næste afsnit.

Udskudt skat: Den beregnede netto udskudte skat skal medregnes og skal reguleres under hensyntagen til de ovenstående korrektioner. Negativ udskudt skat kan samtidig medregnes, dog til en kurs under pari.

Andre forhold: Såfremt selskabet ejer egne aktier, medregnes disse ikke. I stedet reduceres den nominelle selskabskapital, med den andel som selskabet selv ejer.

9.1.2 TSS 2000-10 - Goodwill

Det fremgår af 2000-10 cirkulæret, at grundlaget for beregningen af goodwill, er de regnskabsmæssige resultater før skat, for de seneste tre regnskabsår (SKAT 2017a). Dette grundlag skal herefter reguleres for enkelte poster. Disse er følgende:

- ”÷ Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle
- ÷ Finansielle indtægter
- + Finansielle udgifter
- +/÷ Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven
- + Afskrivninger på tilkøbt goodwill” (SKAT 2017a)

Derefter skal der foretages en regulering af de enkelte års resultater, således at det år der ligger længst tilbage, vægter mindst og det sidste år vægter mest. Der foretages altså en vægtet gennemsnit af resultaterne. Resultaterne korrigeres yderligere, såfremt der har været konstateret en udviklingstendens – positiv

som negativ. Denne korrektion sker ved, at udviklingen fra det tredjesidste år til det sidste år findes, hvorefter der divideres med to for at finde gennemsnittet. Dette beløb fratrækkes/tillægges alt efter om udviklingen har været positiv eller negativ.

Endvidere skal der fratrækkes en forrentning af selskabets aktiver. Dog skal der ses bort for driftsfremmede aktiver som obligationer, pantebreve, tilkøbt goodwill mv. Denne forrentningsprocent sættes til kapitalafkastsatsen – som udgjorde 1% i 2017 (SKAT 2017b) – plus 3%. Herefter skal kapitaliseringsfaktoren findes ud fra goodwillens forventede årlige afkast samt dennes forventede levetid. Denne forrentning fastsættes igen til kapitalafkastsatsen på 1% plus 8%. Der skal foretages en konkret vurdering af goodwillen for at fastsætte dennes forventede afkast/levetid. Følgende kapitaliseringsfaktorer forekommer under de viste forudsætninger (SKAT 2018g):

Levetid (år)/rente	9 pct.	10 pct.	11 pct.	12 pct.	13 pct.
1	0,46	0,45	0,45	0,45	0,44
2	0,90	0,89	0,88	0,87	0,86
3	1,31	1,30	1,28	1,26	1,25
4	1,71	1,68	1,65	1,63	1,60
5	2,08	2,04	2,00	1,96	1,93
6	2,43	2,38	2,33	2,28	2,23
7	2,76	2,70	2,63	2,57	2,52
8	3,08	3,00	2,92	2,85	2,78
9	3,38	3,28	3,19	3,10	3,02
10	3,66	3,55	3,44	3,34	3,25
11	3,93	3,80	3,68	3,57	3,46
12	4,18	4,04	3,90	3,77	3,65
13	4,42	4,26	4,11	3,97	3,83
14	4,65	4,47	4,31	4,15	4,00
15	4,87	4,68	4,49	4,32	4,16

Tabel 1: Kapitaliseringsfaktorer (SKAT 2018g)

9.2 2009 vejledningen – DCF modellen

2009 vejledningen bygger på værdiansættelsesprincipper, som tager udgangspunkt i den forventede fremtidige indtjening. Der er tale om subjektive kapitaliserings og diskonteringsfaktorer, som betyder, at man ved at justere på nogle af forudsætninger kan fordoble/halvere værdiansættelsen, hvorfor værdiansættelsen kan forekomme uforudseelig (Yssing 2017b:28).

Den mest brugte transfer pricing model er den såkaldte DCF-model. Modellen går ud på, at man tilbage-diskontere værdien af de forventede fremtidige pengestrømme fra selskabet, og formelen ser således ud (SKAT 2018e):

$$EV_0 = \sum_{t=1}^{\infty} \frac{FCF_t}{(1 + WACC)^t}$$

Hvor:

- EV er den estimeret værdi
- FCF er selskabets frie cash flow
- WACC er vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger

Beregningen af FCF tager udgangspunkt i den forventede økonomiske udvikling i selskabets driftsoverskud samt dens driftsaktiver. Når disse nøgletal er estimeret, findes FCF ved hjælp af følgende formel: driftsoverskud – ændring i netto driftsaktiver = FCF. Estimeringen af FCF vil i høj grad bestå af skøn/forventninger, hvorfor ændring i disse forudsætninger kan rykke på værdiansættelsen.

Beregningen af WACC tager udgangspunkt i det forventede afkast selskabets ejere og långivere vil kræve for deres investering i selskabet. Med andre ord er WACC et udtryk for, hvad en uafhængig tredjemand ville kræve at få i afkast for en tilsvarende investering med samme risikoprofil. WACC kan udtrykkes ved hjælp af følgende formel: (Egenkapitalandel x Egenkapitalomkostning) + (Fremmedkapitalandel x Fremmedkapitalomkostning) = WACC (SKAT 2018e). Igen er beregningen af WACC forbundet med skøn/forventninger, hvorfor ændringer i disse forudsætninger igen kan rykke på værdiansættelsen.

DCF-modellen og transfer pricing vil ikke yderligere blive gennemgået, da der kunne skrives et helt projekt omhandlende transfer pricing. I dette er der derfor blot gennemgået de grundlæggende principper

for værdiansættelsen i medfør af DCF-modellen, som kan udgøre længere og meget komplicerede beregninger.

10. A/B modellen

Som udgangspunkt vil nytegning af aktier til favørkurs i forbindelse med et generationsskifte betyde, at der sker en beskatning i medfør af ABL § 16, stk. 2 (Werlauff 2017:512f). Der er tale om, at overdrageren af tegningsretten til favørkurs (gaven) bliver afståelsesbeskattet af avancen fra favørkursen til handelsværdien af aktierne, og at modtageren bliver afgifts- eller skattepligtig af dette beløb, alt efter om modtageren er nævnt i BAL § 22, stk. 1, litra a-f.

Der er imidlertid opstået en særlig praksis omkring de såkaldte ”afsnøringsmodeller” (A/B-modeller), som betyder, at ovenstående beskatning alligevel ikke skal forekomme. Denne A/B-model fremgår ikke direkte af loven, men bunder i et tæt sammenspil af selskabsretlige og skatteretlige regler og er i stedet udviklet af praksis (Olsen 2017:16).

Modellen indebærer, at den gamle aktionær (senior) foretager opdeling af selskabskapitalen i f.eks. A og B aktier. Herefter nytegner den nye aktionær (junior), B aktier i selskabet til favørkurs til f.eks. kurs 100 eller 105 med det forbehold, at seniors A aktier tildeles en forlods udbytteret, hvorfor B aktierne først kan modtage udbytte, når denne forlods udbytteret er indfriet (Werlauff 2017:513). Herved kan man sige, at prisen for at junior kan tegne aktier i selskabet til favørkurs ”koster” en forlods udbytteret til senior, som udgør avancen fra favørkursen til handelsværdien, men at transaktionerne dermed også bliver skattefrie. Når forlods udbytteretten er indfriet, er det muligt at ophæve klasseforskellen af selskabskapitalen igen, uden dette har skattemæssige konsekvenser, hvorfor junior på længere sigt kan modtage udbytte af de aktier, som er tegnet til favørkurs.

Det væsentligst ved denne model er værdiansættelsen af selskabet, og derigennem beregningen af størrelsen på forlods udbytteretten. Værdiansættelsen af selskabet er gennemgået tidligere, hvorfor det her ikke vil blive gennemgået yderligere. Forlods udbytteretten kan defineres/beregnes på flere forskellige måder, og det vil ofte være hensigtsmæssigt at søge bindende ligningssvar fra SKAT ang. beregning, om end det med afgørelsen TfS 2016.132 SR ses, at der ikke nødvendigvis kan opnås bindende svar fra SKAT ang. beregningen (ibid).

At beregningen kan foretages på baggrund af forskellige beregningsmetoder ses blandt andet i TfS 2015.429 SR, hvor værdiansættelsen var en DCF-model (ibid:514). Endvidere kan man ved det tidligere bindende svar SKM2004.416.LR se, at SKAT opstiller en forholdsvis enkelt formel for beregningen af forlods udbytteretten. Formelen anvendt i det bindende ligningsvar fremstår som følgende:

”Ejerandel af (selskabets værdi + tegningsbeløb) – tegningsbeløb” (SKAT 2004).

Ud fra ovenstående formel, vil det væsentligste ved fastsættelsen af forlods udbytterettens størrelse være værdiansættelsen af selskabets værdi. Beregningsmetoderne har imidlertid igennem årene udviklet sig – som f.eks. den ovennævnte TfS 2015.429 SR – og formelen i SKM2004.416 LR kan ikke definitivt ses at være gældende praksis (Werlauff 2017:514). Formelen kan dog fortsat bruges som hjælp til beregningen af forlods udbytteretten, og det tilrådes at søge om bindende svar omkring beregningen.

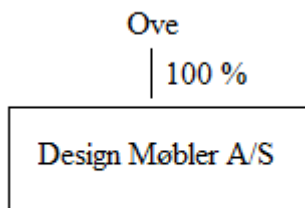
Ydermere kræves det, at forlods udbytteretten forrentes med en procentsats svarende til, hvad en uafhængig tredjemand ville kræve for en investering af tilsvarende karakter. Der er tale om, at forlods udbytteretten skal forrentes med markedsrenten tillagt et risikotillæg svarende til, hvad en investor vil kræve, såfremt denne havde investeret i selskabet. Det kræver derfor en konkret vurdering af selskabet for at fastlægge denne forretning, hvilket der ligeledes kan søges om i et bindende svar i forbindelse med ansøgningen om beregningen af forlods udbytterettens størrelse.

11. Case

I nærværende afsnit er det hensigten, at ovenstående teori skal benyttes til besvarelsen af en case og derigennem projektets problemformulering. Dette skal endvidere være med til at skabe relevans fra den gennemgåede teori til en statsautoriseret revisors eller anden erhvervsmæssig rådgivers virke jf. målet med afhandlingen i studieordningen. Casen vil være et fiktivt selskab, hvorfor grundforudsætningerne – her forstået som selskabets balance/resultater, ejerens ønsker mv. – er konstrueret til formålet. Ydermere har arbejdet med projektets teori allerede på nuværende tidspunkt skabt en forståelse af emnet generationsskifte, som bevirker, at der ikke findes én ”bedst” måde at overdrage et selskab til den næste generation på. Et generationsskifte kan foretages på mange forskellige måder, og valget mellem disse skal tage ud fra de ønsker selskabsejeren/næste generation har, samt de forudsætninger som gør sig gældende i selskabet. Med udgangspunkt i dette vil der ud fra den fiktive case gives to muligheder for, hvorledes et generationsskifte af et selskab kan foretages.

11.1 Case beskrivelse

Casen er opbygget omkring et fiktiv familieejet selskab (Design Møbler A/S), hvor senior har nået en alder, hvor et generationsskifte har fået relevans. Ejeren af selskabet hedder Ove som har to børn ved navn Mette og Lasse. Ove er i dag 58 år gammel og har ejet Design Møbler A/S siden slutningen af 30'erne, som siden opstarten har været et velfungerende selskab med en stabil vækst igennem årene. Design Møbler A/S er beliggende i Nordjylland og satser på salg af møbler med høj kvalitet og design, som de både producerer og designer selv. Derudover beskæftiger Design Møbler A/S 40 fuldtidsansatte på nuværende tidspunkt. Oves ejerstruktur er illustreret i figur 1:

Figur 1: Oprindelig struktur

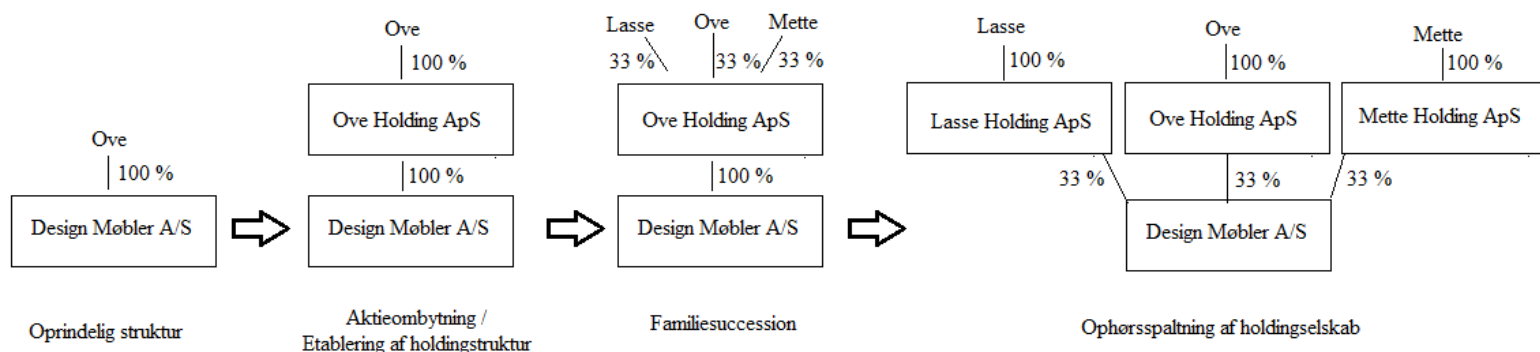
Lasse har arbejdet i selskabet siden han gik ud af gymnasiet, i flere forskellige stillinger, og er yderst interesseret i at overtage/videreføre familieselskabet. Mette er for nyligt blevet færdig med at studere på Aalborg universitet og er meget interesseret i at arbejde med design i familieselskabet, hvorfor Mette er blevet ansat i selskabets designafdeling. Oves ønske med selskabet/generationsskiftet er, at børnene skal fordeles ligeligt, så ingen af dem bliver forfordelt i forbindelse med overdragelsen af selskabet. Af bilag 1 og 2 fremgår Design Møbler A/S' resultatopgørelse/balance for 2017 og 2016. I nedenstående afsnit vil der ud fra ovenstående samt Design Møbler A/S resultatopgørelse/balance gives to forskellige muligheder, som familien har for at foretage et generationsskifte.

12. Case besvarelser

12.1 Første besvarelse

I denne besvarelse ønsker Ove, at der sker et glidende generationsskifte forstået således, at Mette og Lasse skal overtage en del af selskabet nu og derefter overtage den resterende del senere, evt. når Ove er klar til at trække sig helt tilbage. Det er vigtigt for Ove, at det ene barn ikke bliver forfordelt frem for det

andet, og at de derfor skal modtage de samme formuegoder i forbindelse med overdragelsen/modtagelse af en evt. gave. Med afsæt i ovenstående vil en mulig løsning til generationsskiftet være at foretage en skattefri aktieombytning, således der etableres en holdingstruktur, hvorefter Mette og Lasse hver succe-derer i 1/3 del af holdingselskabet. Til sidst er det hensigten, at der skal foretages en skattefri ophørs-spaltning af holdingselskabet således familiemedlemmerne ejer hver deres holdingselskab. Etableringen af holdingstrukturen skal muliggøre en opsparing af lavt beskattede midler (en pengetank), som på læn-gere sigt skal muliggøre, at Lasse og Mette kan købe Ove ud af familieselskabet, og at dette salg er skattefrit efter udløbet af holdingkravet (3 år). Der vil til sidst i besvarelsen oplistes fordele og ulemper forbundet med denne overdragelse. Generationsskiftet/omstruktureringen er illustreret i figur 2:

Figur 2: Generationsskifte 1

12.1.1 Aktieombytning/etablering af holdingstruktur

Det første valg der skal tages i forbindelse med ovenstående generationsskifte er valgt mellem det sub-jektive og objektive spor i relation til aktieombytningen. Her er det min opfattelse, at såfremt Ove søgte om tilladelse fra SKAT til en skattefri aktieombytning, ville Ove kunne opnå denne tilladelse med be-grundelse om tilrettelæggelse af generationsskifte og en adskillelse af driftsrisikoen. Det er imidlertid min holdning, at Ove ligeså godt kan foretage aktieombytningen uden tilladelse, hvorfor Ove ikke behø-ver at fremføre forretningsmæssige begrundelser for ombytningen. Det er således valgt, at den skattefri aktieombytning skal foretages uden tilladelse fra SKAT.

For at kunne foretage aktieombytningen skattefrit er det en betingelse, at denne overholder de grundlæg-gende betingelser for en skattefri aktieombytning og de yderligere objektive betingelser i forbindelse med en ombytning uden tilladelse. De fleste af disse betingelser er i casen klart opfyldt, og giver således

ikke anledning til problemer. Design Møbler A/S vil f.eks. opfylde kravet til selskabsformen i og med, at der er tale om et dansk aktieselskab. Kravet om at der i forbindelse med ombytning skal erhverves et stemmeflertal, ser jeg endvidere som værende opfyldt, da Ove er eneejer af selskaberne, før og efter ombytningen og at stemmeflertalskravet blot skal være overholdt på overdragelsestidspunktet. Endvidere foreskriver ABL § 36, stk. 2, 2. pkt. at efterfølgende spaltning ikke er til hindre for stemmeflertalskravet. Ydermere er kravet til at aktionæren skal være fuld skattepligtig til Danmark opfyldt - således en senere afståelse vil resultere i en beskatning til Danmark.

En betingelse som imidlertid godt kan give anledning til problematik er kravet om, at vederlagsaktierne skal svare til handelsværdien af de ombyttede aktier (aktierne i det erhvervede selskab) jf. ABL § 36, stk. 6, 2. pkt.

Problematikken i forhold til kravet i ABL § 36, stk. 6, 2. pkt. ligger i at få værdiansat aktierne i det erhvervede selskab til handelsværdi, således vederlagsaktierne svarer til denne værdi. Problematikken angående værdiansættelse er tidligere gennemgået, hvor SKATs værdiansættelses metoder endvidere er belyst – 2000 cirkulærerne samt 2009 vejledningen. Gennemgangen konkluderede, at afgrænsningen mellem hvornår 2000 cirkulærerne og hvornår 2009 vejledningen skulle benyttes kunne fremstå problematisk. Birgitte Olsen argumenterer for, at 2000 cirkulærerne som udgangspunkt skal benyttes i forbindelse med overdragelser mellem forældre og børn (Olsen 2017:95,99), og at omstruktureringer både kan være omfattet af 2000 cirkulærerne og 2009 vejledningen (ibid:23). Da der her er tale om en omstrukturering vil både 2000 cirkulærerne og 2009 vejledningen derfor have relevans.

Omvendt er kravet i ABL § 36, stk. 6, 2. pkt. indført, fordi SKAT er bange for, at man benytter reglerne om skattefri aktieombytning uden tilladelse til at forrykke ejerforholdet/formueforskyde, hvorfor SKATs praksis ikke har været at tilsidesætte værdiansættelsen, såfremt der i aktieombytningen blot er én deltagende aktionær (ibid:243). Dette kan være med til at indikere, at SKAT ikke vil postulere, at værdiansættelsen skal ske efter 2009 vejledningen frem for 2000 cirkulærerne.

Endvidere vil der efter aktieombytningen ske familiesuccession i medfør af ABL § 34, hvilket vil kræve en værdiansættelse, der ifølge Birgitte Olsen som udgangspunkt skal ske efter 2000 cirkulærerne.

Derudover vil jeg vurdere Design Møbler A/S som værende et selskab med en stabil indtjening/vækst og uden mange immaterielle aktiver, hvilket ifølge bemærkningerne til L 183 vil betyde at 2000 cirkulærerne som udgangspunkt vil finde frem til den rigtig værdiansættelse.

Med afsæt i ovenstående vil værdiansættelsen af aktierne i Design Møbler A/S ske efter 2000 cirkulærerne, om end jeg har svært ved at se, at man som skatteyder kan stille noget op, såfremt SKAT ikke finder, at 2000 cirkulærerne finder frem til den rigtige værdiansættelse. Det er endvidere min opfattelse altid en god idé at søge bindende svar i forbindelse med en sådan værdiansættelse, hvorfor jeg her vil råde Ove til at gøre dette.

Af bilagene 3 og 4 fremgår henholdsvis værdiansættelsen af aktier efter TSS-2000-09 cirkulæret og beregningen af goodwill efter TSS-2000-10 cirkulæret ud fra de forudsætninger, som fremgår af Design Møbblers A/S' resultatopgørelse/balance 2017/2016 (bilag 1, 2).

Ved beregningen af goodwillen – som er et udtryk for merprisen for selskabets aktiver – skal der foretages et subjektiv skøn over dennes forventede levetid for at bestemme den kapitaliseringsfaktor som finder frem til goodwillens værdi. Af bilag 4 ses der fire forskellige goodwill værdier ud fra fire forskellige kapitaliseringsfaktorer, hvor den laveste udgør en værdi på 1.099.627 og den højeste værdi udgør 2.574.607. Der skal foretages en konkret vurdering af den forventede levetid, og jeg vurderer her, at en forventet levetid af goodwillen i Design Møbler A/S udgør syv år ud fra en helhedsbetragtning. Dette giver en kapitaliseringsfaktor på 2,76 jf. tabel 1 og C.C.6.4.1.2. Dermed udgør den goodwill, som skal tillægges den indre værdi, som bliver beregnet ved hjælp af TSS-2000-09 cirkulæret, 1.459.120 kr.

Herefter er det muligt at beregne værdien af Design Møbler A/S, som er vist i bilag 3. Udgangspunktet for denne beregning er den indre værdi iflg. seneste aflagte årsregnskab, hvor enkelte poster korrigeres, tillagt den beregnede goodwill jf. TSS-2000-10, minus udskudt skat af reguleringerne. Dette giver en værdiansættelse på 7.169.894 kr. Med afsæt i denne værdiansættelse vil Oves nystiftede holdingselskab have åbningsbalancen som vist i tabel 2:

Ove Holding ApS åbningsbalance	
Aktiver	
Aktier i datterselskab	7.169.894
Aktiver i alt	7.169.894
Passiver	
Bunden Selskabskapital	80.000
Fri kapital	7.089.894
Egenkapital i alt	7.169.894
Passiver i alt	7.169.894

Tabel 2: Ove Holding ApS åbningsbalance

Den skattefri aktieombytning betyder, at Ove ikke beskattes ved afståelsen af sine aktier i Design Møbler A/S, da hans nyerhvervede aktier i Ove Holding ApS anses for værende erhvervet på samme anskaffelsestidspunkt, anskaffelsessum og hensigt som aktierne i Design Møbler A/S. En senere afståelse af aktierne i Ove Holding ApS vil derimod betyde en avancebeskatning fra den oprindelige anskaffelsessum til afståelsessummen. Der er ikke succession i forholdet mellem det erhvervende selskabs anskaffelsessum på aktierne i det erhvervede selskab, hvorfor disse også er værdiansat til handelsværdien. Selskaber kan imidlertid afstå aktier skattefrit medmindre, der er tale om aktier i et børsnoteret selskab, hvor ejerandelen udgør mindre end 10%, hvorfor dette sjældent har relevans. Der opstår på baggrund af aktieombytningen uden tilladelse et holdingkrav, som betyder, at Ove Holding ApS ikke må afstå aktier i Design Møbler A/S i en treårige periode jf. ABL § 36, stk. 6, 3. pkt.

12.1.2 Familiesuccession

Efter etableringen af holdingstrukturen er det meningen, at Mette og Lasse skal succedere i 1/3 del af Oves aktier i det nystiftede holdingselskab i medfør af ABL § 34. For at foretage familiesuccession er der nogle betingelser, som skal være opfyldt. Den første betingelse er, at Mette og Lasse skal være nævnt i den personkreds, som fremgår af ABL § 34 stk. 1, nr. 1, hvilket er tilfældet, da børn er nævnt. Endvidere er kravet i ABL § 34, stk. 3, opfyldt, da både Mette og Lasse er fuldt skattepligtige til Danmark. Ydermere vil kravet i ABL § 34, stk. 1, nr. 2 om, at hver overdragelse mindst skal udgøre én procent, være overholdt, da overdragelsen her udgør 1/3 del af selskabskapitalen.

Det i praksis mest begrænsende krav er imidlertid den såkaldte pengetankregel jf. ABL § 34, stk. 1 nr. 3 med henvisning til ABL § 34 stk. 6. For at bestemme, hvorvidt Ove Holding ApS (reelt Design Møbler A/S) overholder dette krav, er der i bilag 5 udarbejdet en opgørelse af pengetanksreglen. For at bedømme om betingelsen er overholdt, skal der foretages en opgørelse over indtægtskriteriet som et gennemsnit over en treårige periode og aktivkriteriet som et gennemsnit over en treårige periode samt på overdragelsestidspunktet. Af opgørelsen ses det, at indtægtskriteriet klart er overholdt, da gennemsnittet fra de seneste tre år udgør 0,07%. Aktivkriteriet er endvidere klart overholdt med et gennemsnit på 6,8% samt, at forholdet på overdragelsestidspunktet udgør 7,41%. Dermed kan det konkluderes, at betingelserne for at der foretages en familiesuccession i medfør af ABL § 34 er overholdt.

Det kan nævnes, at såfremt Ove ikke ønskede et glidende generationsskifte, kunne en mulighed være, at Mette og Lasse hver succederede i 50% af aktierne i holdingselskabet, således de opnåede fuldt ejerskab.

12.1.3 Gaveafgift

Det vederlag, som Ove skal have for den aktiepost han overdrager til henholdsvis Mette og Lasse i medfør af succession, kan være i form af en gave, fuld ud vederlæggelse eller en kombination af disse. Da Ove har nydt godt af, at Design Møbler A/S har haft en stabil indtjening de sidste mange år, og at han beholder 1/3 del af selskabet, ønsker han, at vederlaget skal ske i form af gave. Endvidere har Ove hørt, at gaveafgiften er væsentlig sænket (fra 15% til 7% i 2018), såfremt gaven består i en ”erhvervsvirksomhed”, hvilket har forøget hans incitament for, at vederlaget skal ske som en gave.

At gaven kan defineres som en ”erhvervsvirksomhed” betyder blandt andet, at aktieposten skal kunne overdrages med succession i medfør af ABL § 34, jf. BAL § 23 a, stk. 1. At Ove Holding ApS kan overdrages med succession er gennemgået lige ovenfor, hvorfor jeg ser denne betingelse som opfyldt.

Herefter er der i BAL § 23 a indbygget værnsregler, som skal forhindre, at en kapitalbeholdning konverteres til den lave gaveafgift ved at erhverve en ”erhvervsvirksomhed”, som herefter gives som gave. Disse betingelser er efter min opfattelse overholdt i og med, at man skal se bort for omstruktureringer og derfor se på den samlede ejertid af selskabet. Ove har derfor på overdragelsestidspunktet ejet selskabet i mere end ét år og har deltaget aktivt i selskabet i mere end ét år.

Herefter kan der beregnes den gaveafgiftspligtige værdi af den overdragne aktiepost i med BAL § 23 a som vist i tabel 3:

Opgørelse af gaveafgiftpligtige værdi	
Egenkapitalen til handelsværdi	7.169.894
Heraf overdrages 1/3 til hver	2.389.965
Passivpost KSL § 33 D	
1/3 af Oves oprindelige anskaffelsessum	166.667
Avance der sucderes i	2.223.298
Beregnet passivpost KSL § 33 D	489.126
Lantente SKAT KSL § 33 C	
1/3 af Oves oprindelige anskaffelsessum	166.667
Avance der sucderes i	2.223.298
Lantente SKAT KSL § 33 C kurs 80	889.319
Lantente SKAT KSL § 33 C kurs 40	444.660
Kurs 44 (KSL § 33 = KSL 33 D)	489.126
1/3 af handelsværdien fratrullet passivpost	1.900.839
Bundfradrag 2018	64.300
Grundlag for gaveafgift	1.836.539
7 % af gaveafgiftpligtige værdi jf. BAL § 23 a	128.558

Tabel 3: Opgørelse af gaveafgiftpligtig værdi

Ud fra tabel 3 vil Mette og Lasse blive beskattet med 128.558 kr. hver i forbindelse med gavemodtagelsen. Endvidere ses det ud fra tabel 3, at der er valgt at benytte den objektive passivepost efter KSL § 33 D frem for en beregning af den latente skatteforpligtelse efter KSL § 33 C. Der er imidlertid foretaget beregningen af den latente skat i medfør af KSL § 33 C ud fra eksemplerne fra styresignalet SKM2011.406.SKAT. I styresignalet er skatteprocenten sat til 50%, hvorfor den også i mit eksempel er sat til 50%. Det ses, at såfremt kursen er højere end 44, vil det i casen være en fordel af benytte et fradrag i handelsværdien i medfør af KSL § 33 C frem for passivposten. Det er ud fra enkelthedens skyld og pga. vurderingen af, hvor høj kursen skal sættes, valgt blot at benytte den objektive passivpost i medfør af KSL § 33 D, dog med det faktum i mente, at en kurs over 44 vil være mere fordelagtig.

12.1.4 Ophørsspaltning af holdingselskab

Det ses, at der allerede i indledningen til besvarelsen er foretaget valget om at, spaltningen skal foretages som en ophørsspaltning fremfor for en grenspaltning. Dette valg er foretaget fordi ophørsspaltning i

praksis er lettere at benytte, da man slipper for grenkravet. Det er endvidere min opfattelse, at en grenspaltning af et holdingselskab slet ikke kan finde sted i og med, at aktiebesiddelse fra SKATs side ikke anses som værende en selvstændig virksomhed jf. gennemgangen af grenkravet.

Ligesom ved skattefri aktieombytning har Ove, Mette og Lasse mulighed for at foretage den skattefri ophørsspaltning efter det subjektive eller objektive spor. Igen er det min opfattelse – ligesom ved aktieombytningen - at såfremt der blev søgt om tilladelse til den skattefri ophørsspaltning, *kunne* der opnås tilladelse med begrundelse om tilrettelæggelse af generationsskifte. Dette vil dog kræve at familien kan overbevise SKAT om, at spaltningen er en nødvendighed for generationsskiftet. Jeg mener imidlertid, at familien ligeså godt kan foretage ophørsspaltningen uden forudgående tilladelse fra SKAT, således den forretningsmæssige begrundelse ikke behøver at blive fremført.

Med valget om at familien skal foretage den skattefri ophørsspaltningen uden tilladelse fra SKAT skal omstruktureringen opfylde både de grundlæggende betingelser og de yderligere objektive betingelser, som er forbundet med det objektive spor, for at opnå skattefriheden. Flere af disse betingelser er klart opfyldt – f.eks. kravet til selskabsformen – hvorfor der kun vil blive gennemgået de betingelser, som efter min opfattelse kan give anledning til problemer i casen.

Første betingelse som jeg mener kræver en bemærkning er den grundlæggende betingelse til en skattefri spaltning i FUSL § 15 a, stk. 2, 1 pkt. Betingelsen er, at aktionærerne skal vederlægges i forhold til deres aktiebesiddelse i det indskydende selskab, således den skattefri spaltning ikke kan bruges til at rykke på ejerforholdet/formueforskyde. Eftersom Ove, Mette og Lasse efter gennemførelsen af familiesuccessionen hver ejer 1/3 del af holdingselskabet, skal de vederlægges i forhold til en 1/3 del af anpartsbesiddelsen i holdingselskabet – hvilket kan være 1/3 af aktierne i Design Møbler A/S.

Næste punkt som vil være relevant at behandle er i forhold til værnsreglen i FUSL § 15 a, stk. 1, 8 pkt., som er en af de objektive betingelser. Værnsreglen betyder, at en minoritetsaktionær som har været aktionær i mindre end tre år, ikke må blive majoritetsaktionærer i et modtagende selskab. Denne værnsregel ville som udgangspunkt forhindre, at Mette og Lasse efter spaltningen ejer hver deres holdingselskab. Værnsreglen finder dog ikke anvendelse på aktier, som der er succederet i, som er tilfældet i min case, hvorfor Mette og Lasse godt kan blive ejere af hver deres holdingselskab, hvorfor denne betingelse er opfyldt.

Endnu en objektiv betingelse som kan skabe problematik i forbindelse med en spaltning uden tilladelse er kravet om, at værdien af vederlagsaktierne skal svare til handelsværdien af de overdragne aktiver og passiver i FUSL § 15a, stk. 2, 2. pkt. Dette krav minder om ABL § 36, stk. 6, 2. pkt., hvorfor det indskydende selskab allerede er værdiansat til handelsværdi, hvorfor denne betingelse ikke vil skabe problemer i min case, eftersom spaltningen sker i umiddelbar forlængelse af aktieombytningen.

Endvidere kan kravet i FUSL § 15 a, stk. 2, 3. pkt. om at forholdet mellem aktiver og passiver, som overdrages til det modtagende selskab, skal svare til forholdet mellem aktiver og passiver i det indskydende selskab, give anledning til problemer, i hvert fald i nogle tilfælde. Det indskydende selskab i min case har imidlertid så enkelt en balance, at dette ikke giver de store problemer.

Ud fra ovenstående er det herefter muligt at beregne de tre nystiftede holdingselskabers åbningsbalancer – se tabel 4. Udgangspunktet for beregningen er det indskydende selskabs balance, som blev beregnet i forbindelse med aktieombytningen.

Aktiver	Ove Holding ApS åbningsbalance	Ny Ove Holding ApS	Mette Holding ApS	Lasse Holding ApS
Aktier i Design Møbler	7.169.894	2.389.965	2.389.965	2.389.965
Aktiver i alt	7.169.894	2.389.965	2.389.965	2.389.965
Passiver				
Bunden Selskabskapital	80.000	80.000	80.000	80.000
Fri kapital	7.089.894	2.309.965	2.309.965	2.309.965
Egenkapital i alt	7.169.894	2.389.965	2.389.965	2.389.965
Passiver i alt	7.169.894	2.389.965	2.389.965	2.389.965

Tabel 4: Spaltningens balancer

I forbindelse med en skattefri spaltning sker der både en succession i forhold til selskaberne og aktionærerne. De tre nystiftede selskaber anses som om, de har anskaffet alle de overdragne aktiver på samme tidspunkt og samme anskaffelsessum som det indskydende selskab. Endvidere vil Oves, Mettes og Lasses anparter i de modtagende selskaber anses som værende anskaffet på samme tidspunkt til samme anskaffelsessum, og hensigten som aktierne i det indskydende selskab. I forbindelse med en skattefri ophørsspaltning uden tilladelse vil der opstå et holdingkrav jf. § 15 a, stk. 1, 5. pkt., som betyder, at såfremt vederlagsaktierne kan afstås skattefrit, vil den skattefri spaltning blive anset som værende en skattepligtig transaktion, såfremt de afstås. Ove, Mette og Lasse kan imidlertid ikke afstå vederlagsaktierne skattefrit, da de ikke er selskaber, hvorfor der i forbindelse med spaltningen ikke opstår et yderligere

holdingkrav: Det skal dog nævnes, at fordi der blev foretaget en aktieombytning tidligere i casen vil restløbetiden af det holdingkrav, som opstod der, blive påført de tre nystiftede holdingselskaber jf. ABL § 36, stk. 6, 5. pkt., hvorfor der ikke kan afstås aktier i Design Møbler A/S i en treårige periode.

Det er min opfattelse, at det er en god idé at søge om bindende svar i forbindelse med det ovenfor beskrevne generationsskifte, som kan gøres samlet, således generationsskiftet ikke har utilsigtede skattemæssige konsekvenser for familien.

12.1.5 Fordele og ulemper

Fordele:

- Ingen af børnene bliver forfordelt
- Ingen beskatning for overdrageren på overdragelsestidspunktet
- Ingen finansieringsproblemer for børnene, ud over gaveafgiften på 128.558 kr.
- Lav gaveafgift når der sker overdragelse af ”erhvervsvirksomhed”
- Adskillelse af driftsrisikoen
- Mulighed for at købe Ove ud (efter tre år), med lavt beskattede midler
- Oves salg (efter tre år) kan ske skattefrit
- Ove beholder indflydelse i selskabet, samt et indtjeningsgrundlag

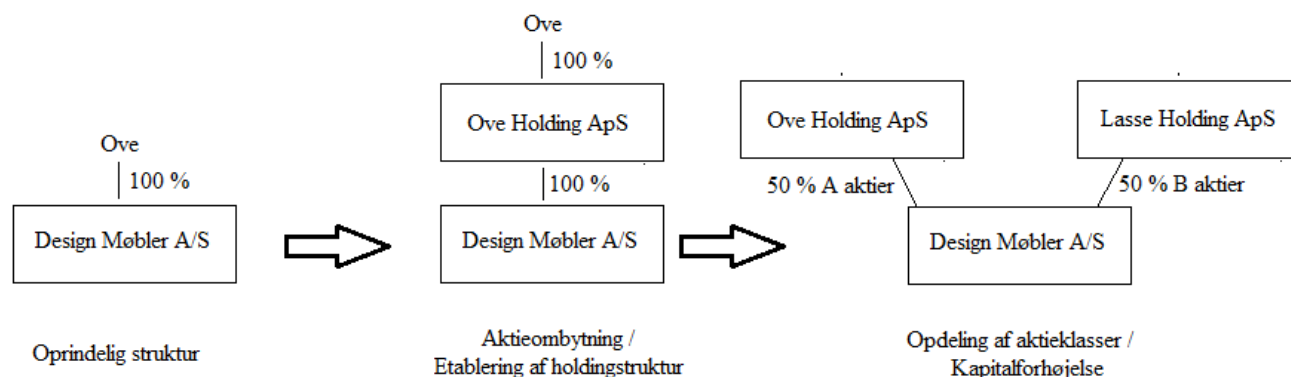
Ulemper:

- Børnene indtræder i en latent skattebyrde, som er større end godtgørelsen i form af passivposten
- Der er kun sket overdragelse af 2/3 dele af selskabet – dog med klargøring af den sidste del
- Ove forærer en stor formuegode væk uden vederlæggelse

12.2 Anden besvarelse

Igen ønsker Ove et glidende generationsskifte, da han i en alder af 58 fortsat ser sig selv som aktiv i selskabet i nogle år endnu. Det er Oves opfattelse, at det er Lasse som er mest engageret i at videredrive familieselskabet, og at Mette blot ønsker at arbejde videre i designafdelingen i et ansættelsesforhold. Ove ønsker imidlertid igen ikke at forfordele det ene barn frem for det andet, men Lasse har ikke mulighed for at finansiere et køb af familieselskabet til handelsværdi. Ud fra ovenstående kunne en mulighed for at opfylde familiens ønsker være, at Ove foretager en skattefri aktieombytning, således der etableres en

holdingstruktur. Etableringen af holdingstrukturen skal muliggøre skattefri udbytteudlodning fra Design Møbler A/S til Ove Holding ApS. Herefter skal der foretages en opdeling af selskabskapitalen i Design Møbler A/S, således Ove ejer A aktier med en forlods udbytteret. Derefter tegner Lasse B aktier igennem sit nystiftede holdingselskab til (favør)kurs 100, således ejerforholdet er 50/50 (en kapitalforhøjelse på 500.000 kr.). Generationsskiftet er illustreret i figur 3:

Figur 3: Generationsskifte 2

12.2.1 Aktieombytning/etablering af holdingstruktur

Første step i ovenfor beskrevne generationsskifte vil være en skattefri aktieombytning, hvilket allerede er gennemgået i forbindelse med den første besvarelse, hvorfor der henvises til denne for en gennemgang af, hvorledes Ove skal foretage ombytningen. Ove Holding ApS' åbningsbalance ses i tabel 2.

For at slanke Design Møbler A/S' balance, således forlods udbytteretten på Oves A aktier blive mindre, er det valgt, at Design Møbler A/S skal udlodde dennes likvide beholdning på 1.450.000 kr. (Olsen 2017:15, 186). Dette kan gøres skattefrit i og med, at Ove Holding ApS ejer mere end 10% af selskabskapital i Design Møbler A/S.

12.2.2 Opdeling af aktieklasser/kapitalforhøjelse

Som beskrevet i gennemgangen af A/B modellen er det vanskeligste/væsentligste ved denne generationsskifte model værdiansættelsen af selskabet og derigennem beregningen af forlods udbytteretten. Hvornår 2000 cirkulærerne og hvornår 2009 vejledningen skal benyttes til værdiansættelse er gennemgået tidligere og yderligere diskuteret i første besvarelse i forbindelse med aktieombytningen. Ud fra

dette er det min opfattelse, at værdiansættelsen fundet i første besvarelse også kan benyttes i forbindelse med beregningen af forlods udbytteretten. Endvidere blev der i forbindelse med gennemgangen af A/B modellen gennemgået en formel fra et bindende svar - SKM2004.416.LR - som kunne give en idé om beregning af forlods udbytteretten. Det er denne formel som vil blive brugt i denne case, hvorfor jeg ud fra ovenstående er kommet frem til tabel 5:

Beregning af forlods udbytteret	
Handelsværdien af Design Møbler A/S:	7.169.894
Udlodning af de likvide midler i Design Møbler	1.450.000
Handelsværdien efter udlodning:	5.719.894
Ejerandel af (selskabets værdi + tegningsbeløb) - tegningsbeløb	2.609.947
Forlods udbytteretten (2.609.947/0,5)	5.219.894

Tabel 5: Beregning af forlods udbytteret

Ud fra tabel 5 er Oves forlods udbytteret opgjort til 5.219.894 kr. Når denne forlods udbytteret er indfriet kan klasseforskellen i selskabskapitalen blive ophævet – uden beskatning – og Lasse kan herefter begynde at modtage udbytte fra Design Møbler A/S.

Forlods udbytteretten skal imidlertid forrentes med en procentsats svarende til, hvad en uafhængig part vil kræve for en lignende investering. Fastlæggelsen af forretningsprocenten vil selvsagt være et skønsspørgsmål, og jeg har i min case valgt, at denne skal fastlægges til 4%. Denne er fastlagt ud fra det faktum, at Design Møbler A/S har haft en stabil vækst og indtjening de sidste tre år, hvorfor det efter min opfattelse, at en forholdsvis sikker investering og at en uafhængig part derfor ikke vil kræve den store forretning.

Tager man udgangspunkt i Design Møblers A/S 2017 regnskab udviser dette et resultat efter SKAT på 897.780 kr., og et rimeligt bud på en årlig udbytteudlodning kunne være 850.000 kr. Med udgangspunkt i dette er der udarbejdet en opgørelse i bilag 6. Opgørelsen viser, at med en forretningsprocent på 4% og et årligt udbytte på 850.000 kr. vil forlods udbytteretten være indfriet i år 2025 (otte år), hvor Ove vil være fyldt 66 og måske klar til at trække sig tilbage.

Det er min opfattelse, at det er en god idé at søge om et samlet bindende svar i forbindelse med både værdiansættelsen, forlods udbytteberegningen samt forretningsprocenten, således generationsskiftet for Ove og Lasse ikke har utilsigtede skattemæssige konsekvenser.

12.2.3 Fordele og ulemper

Fordele:

- Ingen forfordeling, da generationsskiftet sker til handelsværdier
- Ingen indtræden i en latent skattebyrde som er højere end kompensationen
- Forholdsvis lav finansieringsbehov for Lasse (kun 500.000 kr., for 50% af selskabet)
- Ove forærer ikke nogen formuegode væk
- Ove bibeholder indtægtskilden og indflydelse på familieselskabet
- Adskillelse af driftsrisikoen
- Mulighed for, på sigt, at købe Ove ud (efter holdingkravet og forlods udbytte retten), med lavt beskattede midler (når Lasse efter forlods udbytte retten kan modtage udbytte)
- Oves salg (efter indfrielse af forlods udbytte retten) kan ske skattefrit
- Ingen beskatning forbundet med overdragelsen
- Design Møbler A/S finansierer generationsskiftet

Ulemper:

- Der er kun sket overdragelse af 50% af selskabet (generationsskiftet er kun halvt færdig)
- A/B modellen vil kræve god tid
- Der skal planlægges generationsskifte af Oves holdingselskab, hvori der vil ligge store formuegoder (kan sandsynligvis ikke ske med succession pga. pengetanksreglen)
- Forlods udbytte retten betyder Lasse må vente flere år før han kan modtage udbytte
- Mette opnår ingen indflydelse i familieselskabet
- Lasse skal finansiere kapitalforhøjelsen på 500.000 kr.

13. Konklusion

Jeg har med min afhandling haft til hensigt at belyse en selskabsejers mulighed for at overdrage sit selskab til den næste generation, og hvordan dette skattemæssigt kunne optimeres igennem tilrettelæggelse/planlægning. Emnet generationsskifte og skatteret har igennem afhandlingen vist sig at være forholdsvis kompleks og mulighederne for at overdrage et selskab at være mange. Ønsket var at beskrive/analysere mig frem til den ”bedste” måde at overdrage et selskab til næste generation – jf. problemformuleringen. Denne måde eksisterer imidlertid ikke, da denne afhænger af forudsætningerne i selskabet og den ældre og yngre generations ønsker til overdragelsen. Til trods for dette har afhandlingen vist, at det med den rette tilrettelæggelse/planlægning er muligt at optimere overdragelsen, og at dette åbner op for yderligere muligheder (f.eks. A/B modellen).

Arbejdet med aktieombytning gav således en forståelse for, at en sådan disposition som udgangspunkt vil være skattepligtig for aktionæren. Der gives imidlertid – igennem EU lovgivning som er implementeret i ABL og FUSL med yderligere danske tiltag - hjemmel til at foretage denne disposition skattefrit. Den skattefrie aktieombytning kan dermed foretages efter det subjektive (med tilladelse) eller det objektive (uden tilladelse) spor. Begge spor kræver, at der overholdes nogle grundlæggende betingelser for at opnå skattefriheden, så som at der skal erhverves et stemmeflertal eller yderligere stemmer til et stemmeflertal, og at der skal ske vederlæggelse i aktier med en eventuel kontant udligningssum. Derudover kræves der ved det subjektive spor en forretningsmæssig begrundelse for aktieombytningen, hvilket skal overbevise SKAT om, at man med den skattefrie aktieombytning ikke har skatteunddragelse/skatteundgåelse som hovedformål. Det objektive spor kræver ikke nødvendigvis denne forretningsmæssige begrundelse, men der skal i stedet overholdes yderligere betingelser, som skal sikre, at skattefrie aktieombytning ikke benyttes til skatteunddragelse. Af disse yderligere betingelser kan nævnes at det erhvervende selskab ikke må afstå aktier i det erhvervede selskab i en periode på tre år, og at vederlagsaktierne skal svare til handelsværdien i det erhvervede selskab. At dispositionen bliver skattefri er reelt et udtryk for en skatteudskydelse og dermed ikke en skattefrihed. Dette skyldes, at de aktier, som aktionæren får som vederlag for sine aktier i det erhvervede selskab, indtræder i samme skattemæssige stilling som aktierne i det erhvervende selskab i såvel anskaffelsessum, tid og hensigt (succession). Dermed vil en senere afståelse af aktierne i det erhvervende selskab betyde, at avancen fra den oprindelige anskaffelsessum vil komme til beskatning. Motiverne for at foretage en aktieombytning er mange og er i dag et

uundværlig omstrukturingsværktøj. I forbindelse med generationsskifte er aktieombytning særligt relevant, da den etablerer holdingstrukturer, som blandt andet gør A/B modellen attraktiv, slankning af driftsbalancen og på sigt muliggør skattefrit salg af aktierne i driftsselskabet (efter holdingkravet).

Endvidere gav arbejdet med spaltning den forståelse, at en sådan transaktion normalt vil være skattepligtig for både det indskydende selskab og aktionæren i dette. Ligesom med aktieombytning er det dog muligt at foretage spaltningen således, at den ikke i første omgang udløser skat. Igen kan dette gøres efter det subjektive eller objektive spor med betingelse af nogle grundlæggende krav, såsom at der ikke må ske formueforskydning, og et grenvkav såfremt der er tale om en grenspaltning. Det subjektive spor kræver også ved spaltning en forretningsmæssig begrundelse, som skal overbevise SKAT om at spaltningens hovedmål ikke er skatteunddragelse/skatteundgåelse. Ved det objektive spor er der igen opstillet yderligere betingelser, som skal sikre, at den skattefrie spaltning ikke benyttes til skatteunddragelse. Her opstår der igen et holdingkrav, såfremt vederlagsaktierne kan afstås skattefrit, hvilket vil betyde, at disse ikke må afstås i en treårige periode. Ydermere er der indsat værnsregler, som skal sikre, at spaltningen ikke benyttes til at konvertere et skattepligtigt salg af en virksomhed til at et skattefrit salg af aktier. Skattefriheden skal også ved spaltning reelt ses som en skatteudskydelse, da det modtagende selskab indtræder i det indskydende selskabs skattemæssige stilling, og at vederlagsaktierne i det modtagende selskab indtræder i den skattemæssige stilling af aktierne i det indskydende selskab (succession). Senere afståelse af aktiver eller aktier vil derfor betyde en beskatning af de oprindelige avancer. I forbindelse med generationsskifte er spaltning aldeles anvendeligt f.eks. i tilfælde, hvor der ikke kan ske familiesuccession pga. pengetanksreglen. Spalter man selskabet, kan man anbringe den passive kapitalanbringelse i et selskab og driften i det andet, således der kan ske familiesuccession i driftsselskabet. Endvidere er spaltning særdeles anvendeligt i tilfælde af flere børn, eller der ønskes et glidende generationsskifte.

Den skatteretlige familiesuccession i ABL § 34 giver hjemmel til at overdrage en aktiepost i et selskab til en nærmere afgrænset personkreds uden dette udløser beskatning hos overdrageren. Formålet med familiesuccession er, at skattemæssige forhold ikke skal stå i vejen for et generationsskifte. Der finder ikke en beskatning sted i forbindelse med overdragelsen i og med, at erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling i forhold til anskaffelsessum, tid og hensigt. Der er igen tale om en udskydelse af skatten til det tidspunkt, hvor erhververen afstår aktierne, hvilket betyder, at de oprindelige avancer

vil komme til beskatning. Dette har også den konsekvens, at erhververen indtræder i en latent skatteforpligtelse. Denne latente skatteforpligtelse kan der kompenseres for i form af en passivpost i forbindelse med gavemodtagelse eller nedslag i værdiansættelsen, men denne kompensation er imidlertid mindre end den faktiske latente skattebyrde, som der indtrædes i, hvilket kan tale for ikke at benytte succession i forbindelse med generationsskifte. Det er et krav, at den aktiepost som skal overdrages med succession ikke kan defineres som en såkaldt pengetank, og at aktieposten dermed ikke kan anses som en passiv kapitalanbringelse.

Vederlaget som overdrageren skal have for aktieposten, som er overdraget i medfør af succession, kan være i form af en gave, fuld ud vederlag eller en kombination af disse. Gives der i forbindelse med successionen således en gave, skal der betales en gaveafgift. Denne afgift er for den næste generation som udgangspunkt 15% af gaveværdien som ikke overstiger grundbeløbet jf. BAL §§ 22 og 23. Overdrages der imidlertid aktier i en ”erhvervsvirksomhed” vil afgiften udgøre 7% i 2018 med nedtrapning til 5% i 2020. At aktierne er en ”erhvervsvirksomhed” betyder, at denne skal kunne overdrages med succession – uden overdragelsen behøver ske med succession –, at overdrageren skal have ejet dem i mere end ét år, og at overdrageren eller dennes nærtstående skal have deltaget aktivt i selskabet.

Endvidere er værdiansættelsen vedr. omstruktureringer og generationsskifte essentiel, da der er tale om interesseforbundne parter. Værdiansættelsen skal tage udgangspunkt i handelsværdien, men da denne sjældent kendes på unoterede aktier, er der behov for værdiansættelse metoder. Gennemgangen af dette emne og diskussionen i forbindelse med besvarelsen af casen giver et indtryk af, at afgrænsningen mellem 2000 cirkulærerne og 2009 vejledningen er problematisk. Dog må det konkluderes, at 2000 cirkulærerne skal benyttes mellem interesseforbundne parter som f.eks. forældre til børn, og at der i forbindelse med omstruktureringer kan være tale om benyttelse af begge. Dette er dog blot udgangspunktet, da SKAT, såfremt de ikke er enige i værdiansættelsen, kan gøre det gældende, at 2000 cirkulærerne blot er vejledende, og at de i konkrete sager ikke kommer frem til handelsværdien.

Ydermere er der opstået en praksis angående de såkaldte A/B modeller, som bygger på et sammenspil mellem selskabsretlige og skatteretlige regler. Ideén bag A/B modellen er, at der sker en opdeling af selskabskapitalen i A og B aktier, hvor A aktierne får tildelt en forlods udbytteret. Junior får lov til at tegne B aktier i familieselskabet til favørkurs, men skal respektere seniors A aktier som har forlods udbytteretten. Forlods udbytteretten skal værdiansættes til avancen fra favørkursen til handelsværdien,

hvorfor værdiansættelsen bliver det væsentligste ved denne model. Det er ydermere et krav for at denne model er skattefri, at forlods udbytteretten forrentes med, hvad en uafhængig tredjepart ville kræve i afkast på en lignede investering.

Der kan således konkluderes, at en selskabsejer har flere forskellige muligheder for at tilrettelægge og udfører et generationsskifte til den næstegeneration, men at det ikke er muligt definere én løsning som værende den skattemæssige mest optimale.

Litteraturliste

Bøger

- Andersen, Ib (2013): *"Den skinbarlige virkelighed – Vidensproduktion i Samfundsvidenskabene"*, 5. udgave. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Bille, Jane K., Morten Hyldgaard Jensen & René Moody Nielsen (2015): *"Omstrukturering - skatteregler i praksis"*, 2. udgave. København: Karnov Group.
- Blume, Peter (2009): *"Juridisk metodelære"*, 5. udgave. København: Jurist- og økonomforbundets forlag.
- Michelsen, Aage, Steen Askholt, Jane Bolander, John Engsig, Liselotte Madsen, Anders Nørsgaard Laursen, Inge Langhave Jeppesen (2015): *"Lærebog om indkomst skat"*, 16. udgave. København: Jurist- og økonomforbundets forlag.
- Olsen, Birgitte Sølvkær (2017): *"Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag"*, 5. udgave. København: Jurist- og økonomforbundets forlag.
- Pedersen, Kim (2017): *"Generationsskifte og strukturering – en håndbog for ejerledere"*, 1. udgave. København: Karnov Group.
- Werlauff, Erik. (2016): *"Selskabsret 2016/17"*, 18. udgave. København: Karnov Group.
- Werlauff, Erik. (2017): *"Selskabsret 2017/18"*, 19. udgave. København: Karnov Group.

Hjemmesider

- Lauritzen, Karsten (2016-17a): *"Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, fusionsskatteloven og selskabsskatteloven"*, Folketinget. Sidst tilgået d. 28.05.18:
http://www.ft.dk/ripdf/samling/20161/lovforslag/l25/20161_l25_som_fremsat.pdf
- Lauritzen, Karsten (2016-17b): *"L 183 Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven og forskellige andre love"*, Folketinget. Sidst tilgået d. 28.05.18:
http://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/l183/20161_l183_som_fremsat.htm
- SKAT (2000): *"2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter"*, udgivet d. 28.03.00. Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82336>

- SKAT (2004): "*Generationsskiftemodel – ny anpartsklasse*", udgivet d. 27.10.04. Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=215348>
- SKAT (2007): "*Bekræftende til genmæle – afslag på anmodning om skattefri aktieombytning efterfulgt af skattefri ophørsspaltning*", udgivet d. 14.11.07. Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1714019>
- SKAT (2011): "*Værdiansættelse ved overdragelser med succession – styresignal*", udgivet 15.06.11. Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948156>
- SKAT (2017a): "*2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill*", udgivet d. 06.09.17. Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=82338>
- SKAT (2017b): "*Kapitalafkastsatsen og rentekorrektionssatsen for 2017*", udgivet d. 17.08.17. Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2250646>
- SKAT (2018a): "*C.D.6.3.3.1 Krav om stemmeflertal*". Sidst tilgået d. 28.05.18:
<http://skat.dk/skat.aspx?oid=1945322>
- SKAT (2018b): "*C.D.6.3.6.1 Væsentlige ændringer skal anmeldes*". Sidst tilgået 28.05.18:
<http://skat.dk/skat.aspx?oid=1945328>
- SKAT (2018c): "*C.D.6.2.3.1 Gren af en virksomhed*". Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/SKAT.aspx?oID=1945305>
- SKAT (2018d): "*C.A.6.2 Afgiftspligtige gaver*". Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1947450>
- SKAT (2018e): "*4.1 DCF-modellen*". Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1813207>
- SKAT (2018f): "*Fraflytningsbeskatning – værdiansættelse af anpart – værdiansættelsescirkulæret – skøn*", udgivet d. 23.01.18. Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=2270626>
- SKAT (2018g): "*C.C.6.4.1.2 Værdiansættelse af goodwill*". Sidst tilgået d. 28.05.18:
<https://skat.dk/skat.aspx?oid=1948119>

- Skatteministeriet (2017): ”*Lavere bo- og gaveafgift gavner tusindevis af familieejede virksomheder*”, udgivet 04.04.17. Sidst tilgået d. 28.05.18:
<http://www.skm.dk/aktuelt/nyheder/2017/april/lavere-bo-og-gaveafgift-gavner-tusindvis-af-familieejede-virksomheder>

PowerPoint fra undervisning

- Rasmussen, René Yssing (2017a): ”*Værnsregler skat ved fusion og spaltning*”, CMA Omstrukturering, session 6. August 2017.
- Rasmussen, René Yssing (2017b): ”*Skat ved generationsskifte og virksomhedsoverdragelse*”, CMA Omstrukturering, session 7, August 2017

Love

- Fusionsskatteloven
- Aktieavancebeskatningsloven
- Selskabsskatteloven
- Kildeskatteloven
- Dødsboskatteloven
- Kursgevinstloven
- Boafgiftsloven
- Fondsbeskatningsloven

Bilag

Bilag 1: Design Møbler A/S årsregnskab 2016

Design Møbler A/S
Årsrapport 2016

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Resultatopgørelse

Note	kr.	2016	2015
	Nettoomsætning	21.950.000	21.650.000
	Omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og handelsvarer	-5.400.000	-5.375.000
	Bruttoresultat	16.550.000	16.275.000
	Personaleomkostninger	-15.000.000	-14.850.000
	Af- og nedskrivninger	-425.000	-350.000
	Resultat før finansielle poster	1.125.000	1.075.000
	Finansielle indtægter	3.000	15.000
	Finansielle omkostninger	-175.000	-160.000
	Resultat før skat	953.000	930.000
	Skat af årets resultat	-209.660	-218.550
	Årets resultat	743.340	711.450
	Forslag til resultatdisponering		
	Udbytte for regnskabsåret		
	Overført til egenkapitalreserver		
		743.340	711.450

Design Møbler A/S
Årsrapport 2016

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	kr.	2016	2015
	AKTIVER		
	Langfristede aktiver		
	Materielle aktiver		
	Grunde og bygninger	5.300.000	5.400.000
	Produktionsanlæg og maskiner	1.675.000	1.810.000
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	225.000	190.000
		<u>7.200.000</u>	<u>7.400.000</u>
	Langfristede aktiver i alt	<u>7.200.000</u>	<u>7.400.000</u>
	Kortfristede aktiver		
	Varebeholdninger		
	Råvarer og hjælpematerialer	3.950.000	4.225.000
	Varer under fremstilling	565.000	390.000
	Fremstillede færdigvarer og handelsvarer	2.885.000	2.785.000
	Vare beholdning i alt	<u>7.400.000</u>	<u>7.400.000</u>
	Tilgodehavender		
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	3.600.000	3.450.000
		<u>3.600.000</u>	<u>3.450.000</u>
	Likvide beholdninger	<u>1.350.000</u>	<u>1.200.000</u>
	Kortfristede aktiver i alt	<u>12.350.000</u>	<u>12.050.000</u>
	AKTIVER I ALT	<u>19.550.000</u>	<u>19.450.000</u>

Design Møbler A/S
Årsrapport 2016

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	kr.	2016	2015
	PASSIVER		
	Egenkapital		
	Aktiekapital	500.000	500.000
	Overført resultat	4.400.000	4.000.000
	Foreslået udbytte	343.340	311.450
	Egenkapital i alt	5.243.340	4.811.450
	Langfristede forpligtelser		
	Udskudt skat	215.000	230.000
	Gæld til realkreditinstitutter	8.000.000	8.000.000
	Langfristede forpligtelser i alt	8.215.000	8.230.000
	Kortfristede forpligtelser		
	Kassekredit	1.100.000	2.000.000
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	1.391.660	1.058.550
	Anden gæld	3.600.000	3.350.000
	Kortfristede forpligtelser i alt	6.091.660	6.408.550
	Forpligtelser i alt	14.306.660	14.638.550
	PASSIVER I ALT	19.550.000	19.450.000

Bilag 2: Design Møbler A/S årsregnskab 2017

Design Møbler A/S
Årsrapport 2017

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Resultatopgørelse

Note	kr.	2017	2016
	Nettoomsætning	22.500.000	21.950.000
	Omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og handelsvarer	-5.550.000	-5.400.000
	Bruttoresultat	16.950.000	16.550.000
	Personaleomkostninger	-15.100.000	-15.000.000
	Af- og nedskrivninger	-540.000	-425.000
	Resultat før finansielle poster	1.310.000	1.125.000
	Finansielle indtægter	31.000	3.000
	Finansielle omkostninger	-190.000	-175.000
	Resultat før skat	1.151.000	953.000
	Skat af årets resultat	-253.220	-209.660
	Årets resultat	897.780	743.340
	Forslag til resultatdisponering		
	Udbytte for regnskabsåret		
	Overført til egenkapitalreserver		
		897.780	743.340

Design Møbler A/S
Årsrapport 2017

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	kr.	2017	2016
	AKTIVER		
	Langfristede aktiver		
	Materielle aktiver		
	Grunde og bygninger	5.200.000	5.300.000
	Produktionsanlæg og maskiner	1.775.000	1.675.000
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	175.000	225.000
		<u>7.150.000</u>	<u>7.200.000</u>
	Langfristede aktiver i alt	<u>7.150.000</u>	<u>7.200.000</u>
	Kortfristede aktiver		
	Varebeholdninger		
	Råvarer og hjælpematerialer	4.215.000	3.950.000
	Varer under fremstilling	575.000	565.000
	Fremstillede færdigvarer og handelsvarer	2.910.000	2.885.000
	Vare beholdning i alt	<u>7.700.000</u>	<u>7.400.000</u>
	Tilgodehavender		
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	3.650.000	3.600.000
		<u>3.650.000</u>	<u>3.600.000</u>
	Likvide beholdninger	<u>1.450.000</u>	<u>1.350.000</u>
	Kortfristede aktiver i alt	<u>12.800.000</u>	<u>12.350.000</u>
	AKTIVER I ALT	<u>19.950.000</u>	<u>19.550.000</u>

Design Møbler A/S
Årsrapport 2017

Årsregnskab 1. januar - 31. december

Balance

Note	kr.	2017	2016
	PASSIVER		
	Egenkapital		
	Aktiekapital	500.000	500.000
	Overført resultat	4.750.000	4.400.000
	Foreslået udbytte	547.780	343.340
	Egenkapital i alt	5.797.780	5.243.340
	Langfristede forpligtelser		
	Udskudt skat	150.000	215.000
	Gæld til realkreditinstitutter	8.000.000	8.000.000
	Langfristede forpligtelser i alt	8.150.000	8.215.000
	Kortfristede forpligtelser		
	Kassekredit	1.650.000	1.100.000
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	1.302.220	1.391.660
	Anden gæld	3.050.000	3.600.000
	Kortfristede forpligtelser i alt	6.002.220	6.091.660
	Forpligtelser i alt	14.152.220	14.306.660
	PASSIVER I ALT	19.950.000	19.550.000

Bilag 3: Værdiansættelse af aktier efter TSS-2000-09 cirkulæret

Værdiansættelse af aktier efter TSS-2000-09 cirkulæret		
Beskrivelse	Iflg. balance 2017	TSS korrigeret
<i>Goodwill jf. TSS-2000-10</i>	-	1.459.120
Ejendom	5.200.000	5.500.000
Produktionsanlæg og maskiner	1.775.000	1.775.000
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	175.000	175.000
Råvarer (Lager)	4.215.000	4.215.000
Varer under fremstilling (lager)	575.000	575.000
Fremstillede færdigvarer (lager)	2.910.000	2.910.000
Tilgodehavender	3.650.000	3.650.000
Likvider	1.450.000	1.450.000
Aktiver i alt	19.950.000	21.709.120
Selskabskapital	500.000	-
Overført resultat	4.750.000	-
Foreslået udbytte	547.780	-
Udskudt skat	150.000	150.000
Realkredit	8.000.000	8.000.000
Kassekredit	1.650.000	1.650.000
Kreditorer	1.302.220	1.302.220
Anden gæld	3.050.000	3.050.000
Passiver i alt	19.950.000	14.152.220
Udskudt SKAT af regulering (22 %)		387.006
Afstemning/ Værdi af aktier	-	7.169.894

Bilag 4: Beregning af goodwill efter TSS-2000-10 cirkulæret

Beregning af goodwill efter TSS-2000-10 cirkulæret				
	2017	2016	2015	I alt/ gennemsnitlig
Resultat før SKAT	1.151.000	953.000	930.000	
Rente indtægter	-31.000	-3.000	-15.000	
Rente udgifter	190.000	175.000	160.000	
Korrigeret resultat	1.310.000	1.125.000	1.075.000	
Vægtning af resultat	3	2	1	6
Vægtet resultat	3.930.000	2.250.000	1.075.000	1.209.167
Udviklingstendens	185.000	50.000		117.500
Vægtetresultat efter udviklingstendens				1.326.667
Aktiver ifl. Balancen pr. 31-12-2017				
Grunder og bygninger	5.200.000			
Produktionsanlæg og maskiner	1.775.000			
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	175.000			
Råvarer og hjælpematerialer	4.215.000			
Varer under fremstilling	575.000			
Fremstillede færdigvarer og handelsvarer	2.910.000			
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	3.650.000			
Likvider	1.450.000			
Aktiver i alt	19.950.000			
Forretning af aktiver jf. VSL § 9 + 3%	4%			798.000
Til forretning af goodwill				528.667
Kapitaliseringsfaktor (2017), jf. VSL § 9 + 8%	9%	Over 5 år =	2,08	
Beregnet goodwill				1.099.627
Kapitaliseringsfaktor (2017), jf. VSL § 9 + 8%	9%	Over 7 år =	2,76	
Beregnet goodwill				1.459.120
Kapitaliseringsfaktor (2017), jf. VSL § 9 + 8%	9%	Over 9 år =	3,38	
Beregnet goodwill				1.786.893
Kapitaliseringsfaktor (2017), jf. VSL § 9 + 8%	9%	Over 15 år =	4,87	
Beregnet goodwill				2.574.607

Bilag 5: Opgørelse af pengetanks reglen i ABL § 36, stk. 6

Opgørelse af pengetanks reglen i ABL § 36, stk. 6			
Indtægtskriteriet			
Beskrivelse	2017	2016	2015
Nettoomsætning	22.500.000	21.950.000	21.650.000
Ikke finansielle indtægter i alt	22.500.000	21.950.000	21.650.000
Finansielle indtægter	31.000	3.000	15.000
Finansielle indtægter i alt	31.000	3.000	15.000
Procent andel	0,14%	0,01%	0,07%
Gennemsnitlig	0,07%		
Aktivkriteriet			
Beskrivelse	2017	2016	2015
Grunde og bygninger	5.200.000	5.300.000	5.400.000
Produktionsanlæg og maskiner	1.775.000	1.675.000	1.810.000
Andre anlæg	175.000	225.000	190.000
Råvarer	4.215.000	3.950.000	4.225.000
Varer under fremstilling	575.000	565.000	390.000
Færdigvarer	2.910.000	2.885.000	2.785.000
Tilgodehavender fra salg	3.650.000	3.600.000	3.450.000
Ikke passiv kapitalanbringelses aktiver i alt	18.500.000	18.200.000	18.250.000
Likvide beholdninger	1.450.000	1.350.000	1.200.000
Passiv kapitalanbringelses aktiver i alt	1.450.000	1.350.000	1.200.000
Procent andel	7,3%	6,9%	6,2%
Gennemsnitlig	6,8%		
Beskrivelse	Overdragelsestidspunktet		
Ikke passiv kapitalanbringelses aktiver i alt	18.750.000		
Passiv kapitalanbringelses aktiver i alt	1.500.000		
Overdragelsestidspunktet	7,41%		

Bilag 6: Opgørelse over forlods udbytteretten

Opgørelse over indfrielse af forlodsudbytteretten		
Forlods udbytteretten primo		5.219.894
Forretning 2018	4%	5.428.689
Udlodning 2018		850.000
Forlods udbytteretten ultimo 2018		4.578.689
Forretning 2019	4%	4.761.837
Udlodning 2019		850.000
Forlods udbytteretten ultimo 2019		3.911.837
Forretning 2020	4%	4.068.310
Udlodning 2020		850.000
Forlods udbytteretten ultimo 2020		3.218.310
Forretning 2021	4%	3.347.043
Udlodning 2021		850.000
Forlods udbytteretten ultimo 2021		2.497.043
Forretning 2022	4%	2.596.925
Udlodning 2022		850.000
Forlods udbytteretten ultimo 2022		1.746.925
Forretning 2023	4%	1.816.802
Udlodning 2023		850.000
Forlods udbytteretten ultimo 2023		966.802
Forretning 2024	4%	1.005.474
Udlodning 2024		850.000
Forlods udbytteretten ultimo 2024		155.474
Forretning 2025	4%	161.693
Udlodning 2025		850.000
Forlods udbytteretten ultimo 2025		-688.307